

บทที่ 2

ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาอาชีวศึกษา
ในเขตภาคตะวันออก ผู้วิจัยได้รวบรวมและเรียบเรียง แนวความคิด หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัย
ที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับดังนี้

1. ความหมายและความสำคัญของรูปแบบ
2. สภาพการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา
3. สภาพปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ
4. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษา
5. แนวทางป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษา
6. กระบวนการวิจัย
 - 6.1 การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
 - 6.2 การวิจัยอนาคตแบบ EDER (Ethnographic Delphi Futures Research)
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 7.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ความหมายและความสำคัญของรูปแบบ

ความหมายของรูปแบบ

รูปแบบ มีความหมายตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า “Model” มีผู้ให้ความหมายของรูปแบบไว้ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2542, หน้า 965) ให้ความหมายของรูปแบบไว้ว่า รูปที่กำหนดขึ้นเป็นหลักหรือเป็นแนว ซึ่งเป็นที่ยอมรับ เช่น รูปแบบรอยกรอง สิ่งที่แสดงให้เห็นว่าเป็นเช่นนั้น ๑ อย่างรูปคน รูปบ้าน รูปสัตว์ต่าง ๆ รูปใบไม้ รูปแบบวัด เป็นต้น

วิทย์ เทียงบุญธรรม (2543, หน้า 565) ได้แปลความหมายของคำว่า “Model” ไว้ว่าแบบ หุ่นจำลอง ตัวอย่าง บุคคลตัวอย่าง สิ่งที่เป็นตัวอย่าง แบบ โครงสร้าง

ทิสนา แคมมณี (2547, หน้า 220) ให้ความหมายของรูปแบบไว้ว่า เป็นรูปธรรม

ของความคิดที่เป็นนามธรรม ซึ่งบุคคลแสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น เป็นคำอธิบาย เป็นแผนผัง ไคอะแกรม หรือแผนภาพ เพื่อช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่นสามารถเข้าใจได้ชัดเจนขึ้น

คีฟส์ (Keeves, 1997, pp. 386-387) ให้ความหมายของรูปแบบไว้ว่า เป็นเครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการสืบหาคำตอบ ความรู้ความเข้าใจในปรากฏการณ์ทั้งหลายสามารถอธิบายปรากฏการณ์นั้น ๆ ได้ รูปแบบสามารถสร้างจากความคิด ประสบการณ์ หรือจากทฤษฎี และหลักการต่าง ๆ ได้ แต่รูปแบบไม่ใช่ทฤษฎี ซึ่งรูปแบบโดยทั่วไปจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ

1. รูปแบบจะต้องนำไปสู่การทำนาย (Prediction) ผลที่ตามมาซึ่งพิสูจน์ได้ ทดสอบได้ กล่าวคือ สามารถนำไปสร้างเครื่องมือเพื่อไปพิสูจน์และทดสอบได้
2. โครงสร้างของรูปแบบจะต้องประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Causal Relationship) ซึ่งสามารถใช้อธิบายปรากฏการณ์ เรื่องนั้น ๆ ได้
3. รูปแบบต้องสามารถช่วยสร้างจินตนาการ (Imagination) ความคิดรวบยอด (Concept) และความสัมพันธ์ (Interrelation) รวมทั้งช่วยขยายขอบเขตของการสืบค้นความรู้
4. รูปแบบควรประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง (Structural Relationship) มากกว่า ความสัมพันธ์เชิงเชื่อมโยง (Associative Relationships)

คีฟส์ (Keeves, 1997, pp. 387-389) ได้เสนอรูปแบบที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไป 5 แบบ คือ

1. รูปแบบเชิงเปรียบเทียบ (Analogue Model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกในลักษณะการเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ อย่างน้อย 2 สิ่งขึ้นไป รูปแบบลักษณะนี้ใช้กันมากทางด้านวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์
2. รูปแบบเชิงภาษา (Semantic Model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกผ่านทางการใช้ภาษาพูดและเขียน รูปแบบลักษณะนี้ใช้กันมากทางด้านศึกษาศาสตร์
3. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกผ่านทางสูตรคณิตศาสตร์ ซึ่งส่วนมากจะเกิดขึ้นเมื่อได้รูปแบบเชิงภาษามาแล้ว
4. รูปแบบเชิงแผนผัง (Schematic Model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกผ่านทางแผนผัง แผนภาพ ไคอะแกรม กราฟ
5. รูปแบบเชิงสาเหตุ (Causal Model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ของสถานการณ์ ปัญหาใด ๆ รูปแบบลักษณะนี้ใช้กันมากทางด้านศึกษาศาสตร์

สรุปแนวความคิดไว้ว่า รูปแบบเป็นเครื่องมือทางความคิดของบุคคล ที่พัฒนาจากแนวคิด ทฤษฎี ประสบการณ์ที่แสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ทำให้สามารถเห็นเป็นรูปธรรม มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผล เกิดการยอมรับหรือสามารถทดสอบและพิสูจน์ได้

สภาพการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา

วิวัฒนาการระยะแรก

แนวคิดการจัดการศึกษาอาชีพได้มีมาตั้งแต่ยุคสมัยที่ประเทศไทยเริ่มมีอาชีพหัตถกรรมมากขึ้นนอกเหนือไปจากอาชีพ กสิกรรม การ อาชีวศึกษา เริ่มอย่างเป็นระบบเมื่อได้รับการบรรจุในโครงการศึกษา พ.ศ. 2441 เป็นการศึกษาพิเศษซึ่งหมายถึง การเรียนวิชา เฉพาะ เพื่อให้เกิดความชำนาญ โดยในปี พ.ศ. 2452 การจัดการศึกษา ได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ โรงเรียนสามัญศึกษา สอนวิชาสามัญ และโรงเรียนวิสามัญศึกษาสอนวิชาเพื่อออกไปประกอบอาชีพ เช่น แพทย์ วิศวกร ภาษาอังกฤษ พาณิชยการ ครู เป็นต้น ในปี พ.ศ. 2453 ได้จัดตั้ง โรงเรียนอาชีวศึกษาแห่งแรก คือ โรงเรียนพาณิชยการที่วัดมหาพฤฒาราม และวัดราชบูรณะ ปี พ.ศ. 2456 จัดตั้งโรงเรียนเพาะช่าง และปี พ.ศ. 2460 จัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรม

แผนการศึกษาแห่งชาติ ได้มีผลต่อการกำหนดการศึกษาอาชีพให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2475 ได้กำหนดว่าวิสามัญศึกษา ได้แก่ การศึกษาวิชาชีพซึ่งจัดให้เหมาะสมกับภูมิประเทศ เช่น กสิกรรม หัตถกรรม และพาณิชยการ เพื่อเป็นพื้นฐานความรู้สำหรับประกอบการเกษตรกรรมและ อุตสาหกรรมต่าง ๆ และในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2479 ได้ปรากฏคำว่า "อาชีวศึกษา" เป็นครั้งแรกในระบบการศึกษาของประเทศไทย โดยแบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ อาชีวศึกษา ชั้นต้น กลาง และสูง รับนักเรียนจาก โรงเรียนสามัญศึกษาของทุกระดับประโยค

ปี พ.ศ. 2481 พระราชบัญญัติจัดวางระเบียบราชการในสังกัดกระทรวงธรรมการ (กระทรวงศึกษาธิการ ในปัจจุบัน) ให้จัดตั้งกรมใหม่ขึ้น 2 กรม คือ

1. กรมสามัญศึกษา มีหน้าที่จัดการศึกษาสายสามัญ
2. กรมวิชาการ มีหน้าที่จัดการศึกษาสายอาชีพ

โดยแบ่งออกเป็น 4 กอง คือ สำนักงานเลขาธิการกรม กองตำรา กองสอบไล่ และกองอาชีวศึกษา ซึ่งกองอาชีวศึกษามีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดโรงเรียนอาชีวศึกษา

ปี พ.ศ. 2484 ได้มีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พุทธศักราช 2484 ซึ่งตราขึ้นเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2484 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือ วันที่ 19 สิงหาคม 2484 กระทรวงธรรมการได้เปลี่ยนชื่อเป็น กระทรวงศึกษาธิการ และตั้งกรมอาชีวศึกษาขึ้นแทนกรมวิชาการ ส่วนกองวิชาการเป็นกอง ๆ หนึ่งในกรมอาชีวศึกษา

การแบ่งส่วนราชการออกเป็น 3 กอง คือ 1) สำนักงานเลขาธิการกรม 2) กองโรงเรียน ทำหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินการ โรงเรียนอาชีวศึกษา 3) กองวิชาการ ทำหน้าที่เกี่ยวกับหลักสูตร แบบเรียน ทะเบียน การสอบไล่ และการออกประกาศนียบัตร ช่วงระหว่างมหาสงครามเอเซียบูรพา การอาชีวศึกษาได้รับผลกระทบจากภัยสงคราม ก่อให้เกิดการขาดแคลนอุปกรณ์ การสอน นักเรียน

ต้องหลบภัย จำนวนครูและนักเรียนน้อยลง จนกระทั่งภาวะสงครามสงบลง รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้น โดยในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2494 การอาชีวศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และมัธยมศึกษาชั้นสูง โดยในแต่ละระดับ กำหนดเวลาเรียนไม่เกิน 3 ปี

ปี พ.ศ. 2495 ได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการในกรมอาชีวศึกษา แบ่งส่วนราชการออกเป็น 7 กอง คือ

1. สำนักงานเลขานุการกรม
2. กองโรงเรียนการช่าง
3. กองโรงเรียนพาณิชยและอุตสาหกรรม
4. กองโรงเรียนเกษตรกรรม
5. กองวิทยาลัยเทคนิค
6. กองส่งเสริมอาชีพ และ
7. กองออกแบบและก่อสร้าง

นอกจากนี้ในปี พ.ศ. ดังกล่าวได้ริเริ่มจัดตั้งวิทยาลัยเทคนิคหลัก 4 แห่งทั่วประเทศ คือ วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพ (2495) วิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ - สงขลา (2497) วิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ-นครราชสีมา (2499) และวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ- เชียงใหม่ (2500)

ปี พ.ศ. 2499 การอาชีวศึกษาได้ถูกพัฒนาขึ้นเป็นลำดับ โดยโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหลายแห่ง ได้รับอนุมัติให้เปิดสอนในระดับอาชีวศึกษาชั้นสูง และโรงเรียนอาชีวศึกษาชั้นสูงเฉพาะวิชาอีกหลายแห่ง ได้จัดตั้งขึ้น เพื่อรับนักเรียนที่จบมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายสามัญเข้าศึกษาต่อ

ปี พ.ศ. 2501 กรมอาชีวศึกษาได้รับความช่วยเหลือจากองค์การ SEATO โดยมหาวิทยาลัยฮาวาย ในการปรับปรุงหลักสูตรตามโครงการฝึกช่างฝีมือ และฝึกอบบรมครูวิชาช่างก่อสร้าง ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างวิทยุ และช่างเชื่อมโลหะ โดยมีโรงเรียนการช่าง 18 แห่ง เข้าร่วมโครงการในระยะแรกแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2503 จำนวนนักเรียนอาชีวศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นปีที่ 1-3 มีจำนวนลดลง แต่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4 จำนวนนักเรียนในประเภทช่างอุตสาหกรรมมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น จนกระทั่งต้องเปิดการเรียนการสอนใน 2 ผลัด

ปี พ.ศ. 2508 กรมอาชีวศึกษาได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ในการก่อตั้งวิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น

ปี พ.ศ. 2509 ได้รับความช่วยเหลือจากองค์การยูนิเซฟในการปรับปรุงโรงเรียนการช่างสตรี จำนวน 35 แห่ง ทั้งในด้านหลักสูตรการเรียนการสอนและครุภัณฑ์

ปี พ.ศ. 2510 กรมอาชีวศึกษาได้มีหน่วยงาน โครงการเงินกู้ธนาคารโลกเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษา มีหน้าที่ประสานงานระหว่างโรงเรียนในโครงการประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม รวม 25 แห่งกับกรมอาชีวศึกษาและกระทรวงศึกษาธิการ

ปี พ.ศ. 2512 ได้รับความช่วยเหลือจากประเทศออสเตรเลียในการจัดตั้งโรงเรียนเทคนิคสัตหีบ จังหวัดชลบุรี สถานศึกษาหลายแห่งได้รับการพัฒนาและเปิดสอนจนถึงระดับ ปวส. โดยในปี พ.ศ. 2512 ได้รับการยกฐานะจากโรงเรียนเป็น วิทยาลัย ซึ่งแห่งแรกคือวิทยาลัยพณิชยการพระนคร จนถึงปี พ.ศ. 2522 กรมอาชีวศึกษามีวิทยาลัยอยู่ในสังกัดจำนวน 90 แห่ง ในจำนวนสถานศึกษาทั้งสิ้น 159 แห่ง

ปี พ.ศ. 2513 รวมโรงเรียนการช่างสตรีและ โรงเรียนการช่าง 4 จังหวัด คือ อ่างทอง ราชบุรี บุรีรัมย์ และพัทลุง ปี พ.ศ. 2514 ได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า โดยรวมวิทยาลัยเทคนิคธนบุรี วิทยาลัยเทคนิคพระนครเหนือ วิทยาลัยโทรคมนาคม และวิทยาลัยช่างก่อสร้างในสังกัดกรมอาชีวศึกษาไปรวมเป็นสถาบัน และเปิดสอนถึงระดับปริญญาตรี ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 217 พ.ศ. 2515 ให้โอนโรงเรียนฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ 36 แห่ง ของกรมอาชีวศึกษาไป กรมสามัญ

การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการ

ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 172 พ.ศ. 2515 ได้แบ่งส่วนราชการในสังกัดกรมอาชีวศึกษาออกเป็น 9 กองคือ

1. สำนักงานเลขานุการกรม
2. กองวิทยาลัย
3. กองโรงเรียน
4. กองแผนงาน
5. กองการเจ้าหน้าที่
6. กองคลัง
7. กองออกแบบและก่อสร้าง
8. กองบริการเครื่องจักรกล
9. หน่วยศึกษานิเทศก์

ปี พ.ศ. 2516-2520 มีโครงการเงินกู้จากธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB-Asian Development Bank) เพื่อพัฒนาวิทยาลัยเทคนิค 4 แห่ง (กรุงเทพ สงขลา เชียงใหม่ และ นครราชสีมา) ปรับปรุงเครื่องมืออุปกรณ์ พัฒนาครู และอาคารสถานที่ใน 6 สาขาวิชา คือ อิเล็กทรอนิกส์ ไฟฟ้า ก่อสร้าง เครื่องกล เทคนิคโลหะ และช่าง

ปี พ.ศ. 2518 ได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้งวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาขึ้น โดยแยกวิทยาลัย 28 แห่งออกจากกรมอาชีวศึกษา เปิดสอนถึงระดับปริญญาตรี และได้โอนศูนย์ฝึกค่อเรือ หนองคายของสำนักงานพลังงานแห่งชาติมาอยู่ในสังกัดกรมอาชีวศึกษา โดยเปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนอุตสาหกรรมค่อเรือหนองคาย

ปี พ.ศ. 2519 รวมโรงเรียนเทคนิค โรงเรียนอาชีวศึกษา โรงเรียนการช่างใน 65 วิทยาเขต และยกฐานะโรงเรียนเกษตรกรรม 12 แห่งเป็นวิทยาลัย

ปี พ.ศ. 2520 จัดตั้งโรงเรียนเกษตรกรรม 10 แห่งปี พ.ศ. 2521-2527 มีโครงการเงินกู้ธนาคารโลก จัดตั้งศูนย์ฝึกวิชาชีพ 12 แห่งในแต่ละเขตการศึกษา

ปี พ.ศ. 2522 ได้มีการโอนวิทยาลัยเกษตรเจ้าคุณทหารไปสังกัดสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ประกาศใช้หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) และจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาอาชีวศึกษา ค่อมกระทรงวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) รับนักเรียนผู้จบมัธยมศึกษา ตอนปลาย โปรแกรมวิชาสามัญเข้าเรียนวิชาชีพเป็นเวลา 2 ปี

ปี พ.ศ. 2523 ได้มี พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2523 กำหนดให้มี 10 หน่วยงาน ให้เกิดหน่วยงานใหม่จากเดิม คือ กองวิทยาลัยและกองโรงเรียนเป็นกองใหม่ คือ

1. กองวิทยาลัยเกษตรกรรม
2. กองวิทยาลัยเทคนิค
3. กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ปี พ.ศ. 2524 ได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2524

ปี พ.ศ. 2527 ได้ใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2527 และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พ.ศ. 2527

ปี พ.ศ. 2528 ส่งเสริมแนวคิด การอาชีวศึกษาครบวงจร และได้มีการจัดตั้ง สำนักงานโครงการพิเศษ เป็นหน่วยงานภายในมีหน้าที่ประสานงานกับสำนักงานโครงการพิเศษและรับผิดชอบงานที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงและงานพัฒนาชนบท และปี พ.ศ. 2530 ได้มีการจัดตั้ง "วิทยาลัยการอาชีพ" ในพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร และแม่ฮ่องสอน โดยมีเป้าหมายที่จะจัดการศึกษาทุกประเภทวิชาชีพและทุกหลักสูตร ทั้งในและนอกระบบการศึกษา

ปี พ.ศ. 2531 ได้รับความช่วยเหลือจากเยอรมันเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษาทวิภาคี

ปี พ.ศ. 2532 – พ.ศ. 2533 สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP- United Nations Development Programmed) ให้ความช่วยเหลือจัดตั้งสถาบันพัฒนาครูอาชีวศึกษา

ปี พ.ศ. 2533 รัฐบาลเดนมาร์กได้ให้ความช่วยเหลือเงินกู้ยืมเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษาเกษตร ตลอดจนประเทศอื่น ๆ ในแถบทวีปยุโรป เช่น สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ออสเตรเลีย อังกฤษ และอิตาลี ในการช่วยเหลือสถานศึกษาประเภทช่าง รวมถึงการได้รับความช่วยเหลือจากประเทศ ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น แคนาดา องค์กรเพื่อพัฒนานานาชาติแห่งประเทศแคนาดา (CIDA- Canada International Development Agency) และการได้รับอาสาสมัครจากออสเตรเลีย เยอรมนี ญี่ปุ่น และอังกฤษในการให้ความร่วมมือต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาและแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ด้านอาชีวศึกษา และในปี 2533 ได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)

ปี พ.ศ. 2533 – พ.ศ. 2535 มีผู้สนใจเรียนอาชีวศึกษามาก จึงจัดตั้งสถานศึกษาเพิ่ม 20 แห่ง พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2535 ได้ถูกประกาศ และกำหนด ใช้จนถึงปัจจุบัน แบ่งส่วนราชการออกเป็น 11 หน่วยงาน โดยเพิ่มสถาบันพัฒนาครู อาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานอิสระระดับกอง

ปี พ.ศ. 2535 – พ.ศ. 2539 ได้มีโครงการจัดตั้งวิทยาลัยเพิ่มขึ้นอีกจำนวน 93 แห่ง เฉพาะ โครงการจัดตั้งวิทยาลัยการอาชีพ ระดับอำเภอ 60 แห่ง วิทยาลัยสารพัดช่าง 25 แห่ง และอีก 8 แห่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อขยาย โอกาสทางการศึกษาวิชาชีพ ไปสู่ท้องถิ่น สนับสนุน การพัฒนา ชนบท เพื่อผลิตกำลังคนด้านวิชาชีพในระดับช่างฝีมือ และช่างเทคนิค ให้ตรงกับความต้องการ ของตลาดแรงงานและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

ปี พ.ศ. 2536 – พ.ศ. 2543 ได้รับความร่วมมือจากรัฐบาลญี่ปุ่น พัฒนาการผลิตกำลังคน สาขาวิชาแมคคาทรอนิกส์ ที่วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน ปี พ.ศ. 2537 มีโครงการเงินกู้กองทุน ความร่วมมือทางเศรษฐกิจโพ้นทะเลแห่งญี่ปุ่น (Overseas Economic Cooperation Fund, JAPAN) โดยได้รับอนุมัติให้ดำเนิน โครงการเมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2537 เพื่อพัฒนาเครื่องมืออุปกรณ์ และบุคลากรในสถานศึกษา 20 แห่ง

ปี พ.ศ. 2538 กรมอาชีวศึกษาได้พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ของกรม อาชีวศึกษาและการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทางไกล

ปี พ.ศ. 2537 – พ.ศ. 2539 ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลเบลเยียม พัฒนาการผลิต กำลังคนสาขาวิชาเทคนิคการผลิตและพัฒนาสื่อการสอน

ปี พ.ศ. 2540 การอาชีวศึกษา ได้รับความสนใจอย่างมากโดยรัฐบาลให้การสนับสนุน จัดตั้งวิทยาลัยการอาชีพ 70 แห่ง วิทยาลัยเทคนิค 19 แห่งและวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว 2 แห่ง ในปัจจุบันได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) กำหนดให้สถาบันเทคโนโลยีปทุมวันเป็นส่วนราชการของ กรมอาชีวศึกษา และกำหนดอำนาจหน้าที่ให้กรมอาชีวศึกษาจัดและส่งเสริมการศึกษาวินิจฉัย

ในระดับปริญญาตรี อนุปริญญา ประกาศนียบัตรหลักสูตรระยะสั้นและหลักสูตรพิเศษ รวมถึงพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาในสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน

ปี พ.ศ. 2541 ได้กำหนดให้สถาบันเทคโนโลยีปทุมวันมีอำนาจจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสถานศึกษาที่จัดหลักสูตรระดับปริญญาหรือเทียบเท่า ได้แก่หลักสูตรประกาศนียบัตรครุวิชาชีพชั้นสูง (ปทส.) และปริญญาตรี ในการเปิดสอนเป็นไปตามเกณฑ์มหาวิทยาลัย

ปี พ.ศ. 2542 ได้รับโครงการเงินยืมจากรัฐบาลเดนมาร์กเพื่อพัฒนาอาชีพเกษตร ตามโครงการปรับปรุงรูปแบบโครงสร้างสถานศึกษาเกษตร โดยมีวัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อเพิ่มความรู้ ทักษะปฏิบัติและจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ เครื่องจักรกล และเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้แก่เกษตรกร นักศึกษาในการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร รวมถึงการขยายผลให้แก่เกษตรกรท้องถิ่นตลอดจนพัฒนาบุคลากร หลักสูตรการจัดการอาชีวศึกษาเกษตร การพัฒนาอาชีวศึกษาได้พัฒนาเป็นลำดับ โดยพิจารณาถึงระบบการประกันคุณภาพอาชีวศึกษา การพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน การเทียบโอนหน่วยกิตสะสม การขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชาชน และการพัฒนาบุคลากรครู อาจารย์อาชีวศึกษา ตลอดจนการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนรวมถึงต่างประเทศ

ปัจจุบันการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (Vocational Education Commission) สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งจัดตั้งขึ้นในวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2546 ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา ใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 (ปรับปรุง พ.ศ. 2548) มีสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (ส่วนภาครัฐ) มีจำนวน 404 แห่ง จาก 76 จังหวัด ดังตารางที่ 1 (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2551)

ตารางที่ 1 ตารางแสดงรายละเอียดประเภทของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
อาชีวศึกษา (ส่วนภาครัฐ)

ลำดับ	ประเภท	จำนวน (แห่ง)
1	วิทยาลัยเทคนิค	109
2	วิทยาลัยอาชีวศึกษา	36
3	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี	44
4	วิทยาลัยสารพัดช่าง	54
5	วิทยาลัยการอาชีพ	144
6	วิทยาลัยพัฒนศึกษา	5
7	วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมการค้าเรือ	3
8	วิทยาลัยศิลปหัตถกรรม	2
9	วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว	3
10	วิทยาลัยประมง	3
11	กาญจนภิเษกวิทยาลัยช่างทองหลวง	1

วิสัยทัศน์การอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นองค์กรหลักในการจัดการอาชีวศึกษาและ
ฝึกอบรมวิชาชีพให้ประชาชนอย่างทั่วถึง ตลอดชีวิต มีคุณภาพได้มาตรฐาน และจัดการองค์ความรู้
ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและอาชีพอิสระสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมของประเทศ

พันธกิจการอาชีวศึกษา

1. ผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพทุกระดับอย่างทั่วถึงและเสมอภาค
2. สร้างการบริหารและการอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน
3. วิจัย สร้างนวัตกรรม พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อการประกอบวิชาชีพและ

เพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน

นอกจากนี้ การอาชีวศึกษามีการขยายไปสู่ภาคเอกชน โดยมีสำนักบริหารงานคณะกรรมการ
การส่งเสริมการศึกษาเอกชน เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ
ปัจจุบันทั่วประเทศมีจำนวน 327 แห่ง มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงาน

ปลัดกระทรวง พ.ศ. 2546 ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ
ดังต่อไปนี้ (สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2551)

1. เป็นหน่วยงานในการส่งเสริมและประสานงานการศึกษาเอกชนและดำเนินการให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาเอกชน

2. เสนอนโยบายยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาการศึกษาเอกชน กำหนดกฎระเบียบและเกณฑ์มาตรฐานกลางในการจัดการศึกษาเอกชน รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการการประกันคุณภาพ การวิจัยและพัฒนาเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาเอกชน

3. ดำเนินการเกี่ยวกับกองทุนทางการศึกษาเอกชน การอุดหนุนการศึกษาเอกชน การคุ้มครองการทำงาน สิทธิประโยชน์ของครูบุคลากรทางการศึกษาเอกชน และผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเอกชน

4. เป็นศูนย์ส่งเสริมสนับสนุนข้อมูลและทะเบียนกลางทางการศึกษาเอกชน ตลอดจนติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาเอกชน

5. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

วิสัยทัศน์

สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนเป็นองค์กรหลักที่มีประสิทธิภาพในการประสาน ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาเอกชนให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ มีศักยภาพ สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล

พันธกิจ

ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาเอกชนให้คุณภาพเป็นที่ยอมรับ มีศักยภาพสามารถแข่งขันได้ระดับสากล

ในเขตภาคตะวันออก มีการจัดตั้งอาชีวศึกษาในส่วนของรัฐ และอาชีวศึกษาเอกชนรวมแล้วจำนวน 79 แห่ง ดังตารางที่ 2 (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2551)

ตารางที่ 2 สถานศึกษาประเภทอาชีวศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2551

จังหวัด	อาชีวศึกษา	อาชีวศึกษาเอกชน	รวม
1. ตราด	5	0	5
2. จันทบุรี	4	3	7
3. ระยอง	3	5	8
4. ชลบุรี	8	21	29
5. สระแก้ว	3	2	5
6. ปราจีนบุรี	4	4	8
7. ฉะเชิงเทรา	7	5	12
8. นครนายก	3	2	5
รวม	37	42	79

ความหมายของการอาชีวศึกษา

สำนักงานเพื่อการศึกษาในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (UNESCO - Asia and Pacific Regional Bureau for Education อ้างถึงใน ชัยศรีธัญย์ จิตต์อารีย์, 2548, หน้า 21) ได้ให้ความหมายของการอาชีวศึกษาไว้ว่า เป็นการศึกษาเพื่อเตรียมบุคลากรด้านฝีมือระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าปริญญา สำหรับอาชีพหนึ่งหรือกลุ่มอาชีพช่างและงานต่าง ๆ อาชีวศึกษาคามปกติจัดขึ้นในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จะต้องจัดให้มีการศึกษาวิชาชีพพื้นฐานทั่วไป วิชาทฤษฎีสัมพันธ์ และฝึกภาคปฏิบัติเพื่อพัฒนาฝีมือที่ต้องการสำหรับอาชีพหนึ่ง ๆ สัดส่วนของวิชาต่าง ๆ จะแตกต่างกัน แต่จะต้องเน้นการฝึกภาคปฏิบัติ

เกษม วัฒนชัย (2543) ได้ให้ความหมายของการอาชีวศึกษา ว่าหมายถึง กระบวนการเรียนรู้และการฝึกวิชาชีพตามหลักสูตรการเรียนการสอนในสถานศึกษา สถานประกอบการและโดยความร่วมมือของสถานศึกษาและสถานประกอบการ เพื่อผลิตกำลังคนระดับกึ่งฝีมือ เทคนิคและระดับเทคโนโลยี

นวลจิตต์ เขาวีรดิพงษ์ (2544, หน้า 22) ได้ให้ความหมายของการอาชีวศึกษา หมายถึง การศึกษาเพื่อความสามารถทำงานประกอบอาชีพได้ และรวมถึงการศึกษาเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในอาชีพเป็นการศึกษาลดอดชีพ

สรุปได้ว่า การอาชีวศึกษา หมายถึง การศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และการฝึกทักษะวิชาชีพ อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อประกอบวิชาชีพตรงกับความต้องการของสังคมและตลาดแรงงาน โดยมีบุคลากรการศึกษา สถานศึกษา และสถานประกอบการเป็นผู้ให้การสนับสนุน

สภาพปัญหาพฤติกรรมเลี่ยงทางเพศ

ความหมายของพฤติกรรม

พฤติกรรม ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า “Behavior” ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของพฤติกรรมไว้ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับพฤติกรรมไว้ว่า คือ “การกระทำหรืออาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิดและความรู้สึก เพื่อตอบสนองสิ่งเร้า”

ไพบุลย์ เทวรักษ์ (2526, หน้า 1) ได้ให้ความหมายของคำว่า “พฤติกรรม” หมายถึง อากัปกิริยาทั้งหมดของบุคคลที่เราสามารถสังเกต ได้ด้วยประสาทสัมผัส โดยตรงหรือโดยอ้อม ทั้งที่รู้ตัวและไม่รู้ตัว ได้แก่ การนั่ง การเดิน การนอน อารมณ์ โกรธ กลียุค รัก เป็นต้น

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526, หน้า 15) ได้ให้ความหมายของคำว่า “พฤติกรรม” หมายถึง ปฏิกริยา หรือกิจกรรมทุกชนิดที่มนุษย์กระทำ ไม่ว่าสิ่งนั้นจะสังเกตได้หรือไม่ เช่น การทำงานของหัวใจ การทำงานของกล้ามเนื้อ การเดิน การพูด การเกิดความรู้สึก ความชอบ ความสนใจ เป็นต้น

สิทธิโชค วรรณสันติกุล (2529, หน้า 9-11) กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง ปฏิกริยาทุกชนิดที่มนุษย์แสดงออกมาภายนอก พฤติกรรมภายใน อาจมีทั้งสิ่งที่เป็นรูปธรรม นามธรรม เช่น ปฏิกริยาของอวัยวะภายในร่างกาย ความรู้สึกนึกคิด เจตคติ มักจะเป็นพฤติกรรมที่ไม่สามารถเห็นชัดได้ ส่วนพฤติกรรมภายนอก เป็นปฏิกริยาที่แสดงออกตลอดเวลาของการดำรงชีวิต เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกมาให้ผู้อื่นมองเห็นทั้งจากวาจาและการกระทำ

เอี่ยมพร ทองกระจาย (2530, หน้า 3) กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง กิจกรรมทุกอย่างที่มนุษย์กระทำ เป็นลักษณะของการแสดงออกที่สังเกตเห็นได้ โดยพื้นฐานทางจิตวิทยามีความเชื่อว่า พฤติกรรมทุกชนิดที่มนุษย์กระทำย่อมมีสาเหตุ และมีจุดมุ่งหมาย ในขณะที่เดียวกันก็มีแรงกระตุ้นหรือแรงจูงใจให้กระทำด้วยเหตุที่จุดมุ่งหมายนั้น เป็นการตอบสนองต่อความต้องการของมนุษย์

สุชาดา สุธรรมรักษ์ (2531, หน้า 6) กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำทุกอย่างของสิ่งมีชีวิต

ปรีชา วิหคโค (2532) กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำที่ทุกคนสังเกตได้โดยตรง สังเกตไม่ได้โดยตรง หรือผู้กระทำไม่รู้ตัว หรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ไม่พึงประสงค์

จากแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกทั้งจากภายในและภายนอก ซึ่งอาจเกิดจากการกระตุ้นของสิ่งต่าง ๆ โดยการกระทำนั้นอาจเป็นไปโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ไม่พึงประสงค์ บุคคลอื่นสามารถสังเกตการณ์กระทำนั้นได้หรือไม่ก็ตาม แต่สามารถใช้เครื่องมือทดสอบได้

ความหมายของพฤติกรรมทางเพศ

ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับคำว่า เพศ คือ รูปที่แสดงให้รู้ว่าหญิงหรือชาย

ฟรอยด์ (Freud, 1959, pp. 21-22) ได้กล่าวว่าเรื่องเพศเป็นสาเหตุทำให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ขึ้นในบุคคลและมนุษย์มีความรู้สึกทางเพศ

พฤติกรรมทางเพศ เป็นพฤติกรรมที่วัยรุ่นแสดงออกต่อเพศตรงข้าม เช่น การนัดพบเพื่อนต่างเพศ โดยทั่วไปชายหญิงจะเริ่มคบกันตั้งแต่อายุในช่วงวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่เริ่มสนใจเพศตรงข้าม ต้องการความรัก ต้องการความเป็นอิสระจากบิดามารดา จึงเริ่มมองหาเพศตรงข้ามที่ถูกต้องเพื่อนำไปสู่ความรักและการแต่งงานในอนาคต พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นจะแตกต่างตามสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เช่น ในชนบทมีการติดต่อทำความรู้จักกันระหว่างชายหนุ่มหญิงสาวมีปัญหาน้อยกว่าในเมือง เพราะลักษณะของสังคมชนบทประชาชนตั้งบ้านเรือนใกล้ชิดกันและมีความสัมพันธ์ต่อกันตามแบบประเพณี ทำให้รู้จักประวัติความเป็นมาและนิสัยใจคอกันและกันดีฐานะความเป็นอยู่ อาชีพ ค่านิยมในชนบทยังยึดถือประเพณีและวัฒนธรรมอย่างเคร่งครัด โดยมากหญิงจะถูกอบรมให้รักนวลสงวนตัว ให้อยู่กับบ้านเฝ้าเรือน ไปไหนมักมีผู้ใหญ่ไปด้วย ดังนั้นทำให้มีปัญหาพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นน้อยกว่าวัยรุ่นในเมืองที่ได้รับอิทธิพลต่างชาติ จากการสื่อสารที่ไร้พรหมแดน โดยเฉพาะในเรื่องการแต่งกาย การคบเพื่อนต่างเพศ การจับมือ การแตะต้องร่างกายกันได้อย่างอิสระมากขึ้น นำไปสู่โอกาสเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ได้ง่าย

พฤติกรรมทางเพศครอบคลุมทั้งพฤติกรรมที่อยู่ภายใน (Covert Behavior) ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่ได้แสดงออกมาให้เห็น อาทิเช่น ความคิด ค่านิยม ซึ่งมีผลอย่างยิ่งต่อพฤติกรรมที่ถูกต้องแสดงออกมาให้เห็นได้ชัดเจน (Overt Behavior) เช่น การคบเพื่อนต่างเพศ จนกระทั่งถึงการมีความสัมพันธ์ทางเพศ

วิทยา นาควัชร (2544, หน้า 207-209) ได้แบ่งพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่นที่อาจเกิดขึ้นได้ทีละอย่าง หรือหลาย ๆ อย่างในเวลาเดียวกัน เนื่องจากความสับสนวุ่นวายของวัยรุ่น ไว้ดังนี้

1. พฤติกรรมทางเพศกับตนเอง (Auto Sexuality) วัยรุ่นจะใช้ตัวเองเป็นวัตถุที่เร้าความรู้สึกทางเพศให้ถึงจุดสุดยอดทางเพศได้ พฤติกรรมที่พบบ่อย ๆ คือ การสำเร็จความใคร่ด้วย

ตนเอง (Masturbation) ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่มีจากการที่วัยรุ่นมีความฝันหรือจินตนาการทางเพศสูง และต้องการผ่อนคลายความรู้สึกเครียดเหล่านั้นจึงสร้างพฤติกรรมชนิดนี้ขึ้นมา โดยทั่วไป เราถือกันว่าเป็นพฤติกรรมที่ปกติในวัยรุ่น เป็นการลดความตึงเครียดทางอารมณ์ แต่ยังมีวัยรุ่นอีกเป็นจำนวนมากที่คิดว่าเป็นการทำให้เสียพลังงานและความจำ หรือเป็นการกระทำที่เป็นความผิด ทำให้เขาเกิดความละอายใจ แต่ในขณะที่เดียวกันก็ยังมีความต้องการจะกระทำต่อไป ยิ่งจะทำให้เกิดความคับข้องใจได้มากขึ้น

2. พฤติกรรมทางเพศกับคนเพศเดียวกัน (Homosexuality) ในช่วงที่อาจพบได้บ่อย คือ ในช่วงวัยรุ่นตอนต้น เป็นช่วงที่วัยรุ่นเริ่มเปลี่ยนแปลงจากวัตถุที่เราความรู้สึกทางเพศ (Erotic Object) จากตัวเองไปหาบุคคลอื่น ในช่วงนี้เพื่อนเพศเดียวกันจะเข้ามามีบทบาทสำคัญมาก เพราะมีลักษณะของความเหมือนกัน ไม่มีอันตรายไม่แปลกประหลาด วัยรุ่นจึงมักจะสนใจเพื่อนเพศเดียวกันก่อน จะเห็นว่าการแบ่งกลุ่มกันเล่นอย่างชัดเจน ในกลุ่มวัยรุ่นชายและวัยรุ่นหญิงจากความสนิทสนมใกล้ชิด และมีโอกาสที่น่าจะสนิทสนมมากขึ้นได้ จึงทำให้วัยรุ่นบางคนอาจจะมีจิตใจไม่ชอบเพศเดียวกันหรือมีพฤติกรรมทางเพศกับเพื่อนเพศเดียวกัน ซึ่งถ้าหากจะอธิบายก็อาจจะอธิบายได้โดยทฤษฎีรักสองเพศ (Bisexuality) ของซิกมันด์ ฟรอยด์ ที่ว่า “มนุษย์ทุกคนจะมีลักษณะซึ่งมีความผสมผสานกันระหว่างเพศของตัวเองกับเพศตรงข้าม” ฉะนั้นเมื่อมีโอกาสมนุษย์จึงอาจแสดงความชอบพอในเพศเดียวกันได้ แต่ในสิ่งเหล่านี้จะกลายเป็นความขัดแย้งระหว่างความต้องการของตัวเองวัยรุ่นเอง กับค่านิยมของสังคมที่กำหนดให้มนุษย์ ควรจะมีพฤติกรรมทางเพศกับมนุษย์ต่างเพศเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่แล้วเท่านั้น

3. พฤติกรรมทางเพศกับเพศตรงข้าม (Heterosexuality) วัยรุ่นจะเริ่มสนใจเพื่อนต่างเพศมากในเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นตอนกลางและตอนปลาย เนื่องจากมีความมั่นใจว่าเป็นความถูกต้องตามสังคม เป็นทางที่เขาจะแสดงความรู้สึก ได้อย่างเปิดเผย เป็นการลดความคับข้องใจที่ตนเองเคยมีความรู้สึกตามข้อ 1 และ 2 มาแล้ว จึงจะเห็นว่าวัยรุ่นจะสนใจพฤติกรรมและกิจกรรมทางเพศมาก อยากรู้ อยากเห็น อยากทดลอง พฤติกรรมที่พบบ่อย ๆ ได้แก่ การแอบอ่านหนังสือปกขาว แอบดูภาพยนตร์เกี่ยวกับเซ็กซ์ กิจกรรมทางเพศส่วนใหญ่ของเด็กวัยนี้ คือ การกอดจูบ จูบคลำมากกว่าการร่วมเพศ หรือแอบไปเที่ยวโสเภณีหรือแม้แต่การพยายามทำตัวให้เด่น เพื่อให้เพศตรงข้ามสนใจ พฤติกรรมเหล่านี้เชื่อว่ามาจากแรงขับทางเพศ และวัยรุ่นคิดว่าสิ่งที่เขาแสดงเหล่านั้นเป็นความถูกต้องที่สุดแล้ว

การศึกษาโดยทั่วไป พบว่า เด็กชายและเด็กหญิงวัยรุ่น มีแนวโน้มการแสดงออกของพฤติกรรมทางเพศที่แตกต่างกัน เด็กชาย 95% มีการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง (Masturbate) ขณะที่เด็กหญิงมีอัตราของพฤติกรรมนี้ประมาณ 60% นอกจากนี้สภาวะทางสังคมยังส่งผลต่อการมี

เพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นชายหญิงอีกด้วย วัยรุ่นในประเทศตะวันตกเริ่มมีความสัมพันธ์ทางเพศ ตั้งแต่ระยะวัยรุ่นตอนต้นหรือวัยรุ่นตอนกลาง (Katchadourian, 1990) การศึกษาโดย Brook Advisory Service ในสหราชอาณาจักร เมื่อปี 1998 สะท้อนว่าวัยรุ่น 20% มีเพศสัมพันธ์ก่อนอายุ 16 ปี และส่วนใหญ่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก เมื่ออายุ 17 ปี สภาพการณ์เช่นนี้สอดคล้องกับที่พบในยุโรป ในภาพรวม จากการศึกษาของ (Capaldi et al., 1996) ระยะเวลาที่วัยรุ่นชายมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก จะสัมพันธ์กับองค์ประกอบดังนี้

- การเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงทางสรีระร่างกายของวัยรุ่นเร็ว
- สถานภาพสมรสของพ่อแม่ เช่น การหย่าร้างและมีคูครองใหม่ของพ่อแม่
- การมีพฤติกรรมก้าวร้าวเกรงุนแรง
- การใช้สารเสพติด

ในส่วนของการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นนั้น พบว่า หลังมีการคุมกำเนิดวิธีต่าง ๆ แพร่หลาย และให้บริการได้มากขึ้นในปี 1975 มีผลให้การตั้งครรภ์ลักษณะนี้ลดลงชัดเจน อย่างไรก็ตาม ในกรณีของวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์นั้น ได้พบปัจจัยที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องดังนี้

- การด้อยการศึกษา
- ความยากจน
- ปัญหาอารมณ์
- การเป็นบุตรของมารดาวัยรุ่น

สิ่งที่พบได้ชัดเจนอีกประการหนึ่งในประเทศตะวันตก คือ เมื่อมีการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น แล้ว วัยรุ่นที่มาจากย่านชานชาลไร้ขาดแคลนมีแนวโน้มสูงที่จะคงสภาพการตั้งครรภ์ต่อไปจนให้กำเนิดทารกในขณะที่สังคมมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา อย่างไรก็ตาม แม้ในภาวะปัจจุบัน พ่อแม่ในประเทศส่วนใหญ่ยังมีแนวโน้มที่จะห่วงใยต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องกับเพศและเพศสัมพันธ์ในลูกสาวมากกว่าในลูกชาย ข้อสังเกตที่น่าสนใจประการหนึ่งคือ แม้ว่าค่านิยมของสังคมที่มีต่อเพศหญิงในประเทศต่าง ๆ จะมีความแตกต่างหลากหลาย แต่แนวคิดที่มองเห็นบทบาทเพศชายเปรียบเสมือนผู้ล่า (Predator) นั้น กลับเกิดขึ้นอย่างคล้ายคลึงกันในทุกภูมิภาคของโลก ด้วยคำอธิบายทางชีวสังคมและเหตุผลต่าง ๆ นานา นอกจากนี้ ยังพบว่าเพศหญิงและเพศชาย ยังมีค่านิยมหรือแบบแผนความคิดในเรื่องเพศสัมพันธ์ที่แตกต่างกัน (Zani, 1991) รายงานว่าเพศชายมักรับรู้ประสบการณ์ทางเพศครั้งแรกของตนในฐานะสิ่งที่พึงพอใจและภาคภูมิใจ ในขณะที่เพศหญิงมักมีความรู้สึกวิตกกังวลอย่างยิ่ง (Gordon & Gilginn, 1987) อย่างไรก็ตาม (Durkin, 1995) ได้เสนอว่า ค่านิยมตลอดจนแบบแผนความคิดนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลง นั่นคือความแตกต่างเช่นนี้ลดลงเรื่อย ๆ ในช่วงเวลาที่ผ่านมา

การมีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของวัยรุ่น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ ทั้งในส่วนของความตระหนักรู้ในตน (Self-Awareness) ความภาคภูมิใจในตนเอง (Self-Esteem) ความรับผิดชอบในตนเอง (Self-Responsibility) รวมถึงการเรียนรู้การชะลอความพึงพอใจ (Delayed Gratification) ทั้งนี้หากวัยรุ่นได้มีความรู้ความเข้าใจถึงอิทธิพลต่าง ๆ ที่มีผลต่อการดำรงชีวิตอย่างถูกต้อง จะช่วยให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมได้มากขึ้น ความรู้ความเข้าใจดังกล่าว ควรรวมถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

- พัฒนาการทางเพศ (Human Sexuality Development)
- สุขอนามัยทางเพศ (Sexual Health)
- พฤติกรรมทางเพศ (Sexual Behavior)
- สัมพันธภาพ (Relation)
- ทักษะที่จำเป็นของบุคคล (Personal Skill)
- สังคมและวัฒนธรรม (Social and Culture)
- บทบาททางเพศ (Gender Role)

นอกจากนี้พฤติกรรมทางเพศ ยังหมายถึง

1. การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง เป็นพฤติกรรมที่ปกติในวัยรุ่น ทำให้ลดความตึงเครียดทางอารมณ์ ผ่อนคลายความรู้สึกตึงเครียดจากการมีความฝันหรือจินตนาการทางเพศสูง ตามปกติวัยรุ่นหญิงจะสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองน้อยกว่าวัยรุ่นชาย ดังเช่นการศึกษาของ ลีเทนเบิร์ก (Leitenberg et al., 1993) ศึกษาเรื่องการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองในนักศึกษามหาวิทยาลัย พบว่า นักศึกษาหญิงมีการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองน้อยกว่านักศึกษาชายเป็น 2 เท่า
2. การคบเพื่อนต่างเพศ วัยรุ่นจะสนใจเพื่อนต่างเพศมากขึ้น เพราะเข้าใจว่าเป็นความถูกต้องทางสังคม และสามารถแสดงความรู้สึกได้อย่างเปิดเผย เป็นการลดความคับข้องใจจากความรู้สึกทางเพศกับตนเองกับเพื่อนเพศเดียวกัน วัยรุ่นจะสนใจพฤติกรรมและกิจกรรมทางเพศมาก อยากรู้ อยากเห็น อยากทดลอง พยายามทำตัวให้เด่นเพื่อให้เพศตรงข้ามสนใจ จะเริ่มมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามเพื่อสนองความต้องการต่อแรงผลักดันทางเพศ สนองตอบต่อความอยากรู้ อยากเห็นทางเพศ เพื่อประสบการณ์ของความรู้สึกพึงพอใจ การแสดงออกของความรัก หรือเป็นการทำตามอย่าง (Foster, Hunsberger & Anderson, 1989)

สรุปได้ว่า พฤติกรรมทางเพศ หมายถึง พฤติกรรมที่ซ่อนอยู่ภายใน เช่น ความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม เจตคติ และการแสดงออกภายนอก โดยสามารถกระทำกับตนเอง เพศตรงข้าม หรือเพศเดียวกันก็ได้พฤติกรรมที่แสดงออกมา เช่น การสำเร็จความใคร่ การกอดจูบตบคลำ การทำตนให้มี

ลักษณะเด่น น่าสนใจต่อเพศตรงข้าม การมีเพศสัมพันธ์เพื่อสนองความอยากรู้ อย่างเห็น อย่างมี ประสิทธิภาพ ซึ่งอาจส่งผลให้มีผลติดตามมาหากไม่รู้จักการดูแลตนเอง เช่น ติดเชื้อโรค ทางเพศสัมพันธ์ มีการตั้งครรภ์โดยไม่ตั้งใจ เป็นต้น

พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Sexual Risk Behavior” มีผู้ให้คำจำกัด ความไว้ว่าหลายลักษณะ ดังนี้

ณัฐนันท์ วิชัยรัมย์ (2545, หน้า 8 – 9) ให้ความหมายของพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมี เพศสัมพันธ์ว่า หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมการณ์ปฏิบัติของนักเรียนกับเพศตรงข้ามที่มีผล หรือโอกาสที่จะทำให้เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรใน 6 ด้าน คือ การใช้สารเคมีกระตุ้น อารมณ์ทางเพศ และการดื่มของมึนเมา การเที่ยวสถานเริงรมย์และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนในลักษณะกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ การแตะต้องสัมผัสระหว่าง ชายหญิงในเชิงขู้สาว การอยู่กับเพศตรงข้ามตามลำพัง และการแต่งกายที่ล่อแหลม

บัวทิพย์ ใจตรงดีและคณะ (2546, หน้า 3) กล่าวว่า พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เสี่ยงต่อการเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งการกระทำหรือการปฏิบัติที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของ วัยรุ่นหญิง อาจเกิดจากการอยู่ในสถานการณ์ หรือสิ่งแวดล้อมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ได้แก่ การอยู่ตามลำพังกับเพื่อนต่างเพศในที่รโหฐาน การแสดงความรักกับคู่รักหรือเพื่อนต่างเพศ การไป เที่ยวสถานเริงรมย์ การไปเที่ยวค้างคืนกับเพื่อนต่างเพศโดยไม่มีผู้ใหญ่ไปด้วย การดื่มเครื่องดื่มที่มี แอลกอฮอล์หรือการใช้สารเสพติด

พนอรดี จันทนา (2547, หน้า 8) กล่าวว่า พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกของนักเรียนที่ทำให้เพิ่ม โอกาสเกิดการมีเพศสัมพันธ์มากขึ้น ประกอบด้วยพฤติกรรม 3 ด้าน คือ 1) การดื่มเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ ได้แก่ ไวน์ เบียร์ สุรา 2) การเปิดรับสื่อสิ่งกระตุ้นอารมณ์เพศ ได้แก่ การอ่าน การฟัง และการดูสื่อประเภท หนังสือ วารสาร วิทยุทัศน์ ภาพยนตร์ ซีดี และทางอินเทอร์เน็ต 3) การสัมผัสร่างกายเพศตรงข้าม เช่น การจับมือ การโอบกอดการจูบ การเล้าโลมระหว่างกัน

ชญญา คิชฌเจริญ (2548, หน้า 6) กล่าวว่า พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ หมายถึง การกระทำ หรือการปฏิบัติที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ เสี่ยงต่อการเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และ การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ ได้แก่ การอยู่ตามลำพังกับคู่รักหรือเพื่อนต่างเพศในที่รโหฐาน

การแสดงความรักกับคู่รักหรือเพื่อนต่างเพศ การไปเที่ยวสถานเริงรมย์ การเที่ยวค้างคืนกับเพื่อนต่างเพศ การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์หรือการใช้สารเสพติด การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัย การมีจำนวนคู่นอนมากกว่า 1 คน

อมรวิชัย นาคทรัพย์ และจุฬารัตน์ มาเสถียรวงศ์ สถาบันรามจิตติ (2548) กล่าวว่า พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ อาจเริ่มจากการเข้าถึงสื่อลามกและสื่อขั้วทางเพศต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว และอาการหมกมุ่นทางเพศที่เริ่มเข้ามาในช่วงวัยเด็ก ภาวะ “ใจแตก” และการเริ่มความสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามค่อนข้างเร็วในช่วงวัยรุ่นตอนต้น ตามด้วยการเริ่มประสบการณ์ทางเพศและการเริ่มความสัมพันธ์แบบฉาบฉวยในช่วงวัยรุ่นตอนกลางหรือราวช่วงมัธยมปลาย จบด้วยการลองหาคู่ออยู่ด้วยกันแบบไม่ผูกมัดในช่วงวัยอุดมศึกษาที่อาจจบด้วยภาวะ “ท้อง แท้ง ทิ้ง” และอาการ “รักไม่เป็น” ถาวร ที่ทำให้ชีวิตคู่ล้มเหลวซ้ำซาก ซึ่งสามารถแบ่งเป็นช่วงอายุ ตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แบบแผนแห่งความเสี่ยงของชีวิตเด็กไทยด้านอัตลักษณ์ทางเพศ ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ และชีวิตคู่

วัยเด็ก (6-11 ปี)	วัยรุ่นตอนต้น (12-14 ปี)	วัยรุ่นตอนกลาง (15-17 ปี)	วัยรุ่นตอนปลาย (18-20 ปี)
- เริ่มดูหนังโป๊	- เริ่มมีกิ๊ก	- เริ่มมีเซ็กส์ครั้งแรก	- อยู่ก่อนแต่ง อาจจบ
- เริ่มหมกมุ่นเรื่อง	- เริ่มอยากรู้ช่อกกลาง	- เริ่มความสัมพันธ์	ด้วยการท้อง แท้ง ทิ้ง
เพศก่อนวัยอันควร	- เริ่มช่วยตัวเอง	ฉาบฉวยที่มีความใคร่	และแยกทาง
- เริ่มสับสนใน	- เริ่มมีพฤติกรรม	นำ	- ชีวิตคู่ล้มเหลวซ้ำ
บทบาทระหว่างเพศ	เบี่ยงเบนทางเพศ	- เริ่มผิดเพศถาวร	ซากเพราะรักไม่เป็น
	กระเทย/ ทอมแรกเริ่ม		- เปลี่ยนคู่ สำนวน
			ดิโรค ซิมเสร์
			นำตัวตาย

พัชรินทร์ ดวงแก้ว (2549, หน้า 6 – 7) กล่าวว่า พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ หมายถึง พฤติกรรมใด ๆ ที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ การตั้งครรภ์ การติดเชื้อ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และเอดส์ ประกอบด้วย การคบเพื่อนต่างเพศ การคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ การบริโภคสิ่งกระตุ้นทางเพศ และการเที่ยวสถานเริงรมย์ และการมีเพศสัมพันธ์

อัครวุธ วุฒิสินธุ์ (2549, หน้า 9) กล่าวว่า พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ หมายถึง พฤติกรรม

ที่ทำให้วัยรุ่นมีโอกาสเกิดปัญหาทางเพศสัมพันธ์ภายหลังจากการใช้งานอินเทอร์เน็ต โดยหมายถึง พฤติกรรมดังต่อไปนี้ คือ การถูกละเมิดทางเพศด้วยข้อความหรือรูปภาพ การนัดพบกับเพศตรงข้าม ที่เพิ่งรู้จักทางอินเทอร์เน็ตไม่นาน การนัดเที่ยวตามห้างสรรพสินค้า การคบหาเป็นแฟนกัน การถูก หลอกไปกระทำความผิดร้าย การถูกข่มขืน

ชิฟฟ์แมน และเอิร์ลส (Stiffman & Earls, 1990) กล่าวว่า พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ หมายถึง การประพฤติดูปฏิบัติกิจกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการตั้งครรภ์ หรือก่อให้เกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอดส์ ได้แก่ การมีเพศสัมพันธ์เมื่ออายุยังน้อย การมีคู่นอนหลายคน การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกัน โรคติดต่อ และการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายบริการทางเพศ

ลูสเตอร์ และสแมล (Luster & Small, 1994) กล่าวว่า พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ หมายถึง การประพฤติดูปฏิบัติกิจกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการตั้งครรภ์ หรือก่อให้เกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอดส์ ได้แก่ การมีเพศสัมพันธ์เมื่ออายุยังน้อย การมีคู่นอนหลายคน การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช่อุปกรณ์คุมกำเนิด การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้วิธีการคุมกำเนิด

นิวแมน และซิมเมอร์แมน (Newman & Zimmerman, 2000) กล่าวว่า พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ หมายถึง การประพฤติดูปฏิบัติกิจกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการตั้งครรภ์ หรือก่อให้เกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอดส์ ได้แก่ การมีเพศสัมพันธ์เมื่ออายุยังน้อย การมีคู่นอนหลายคน การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกัน โรคติดต่อ การดื่มสุราหรือใช้สารเสพติดก่อนมีเพศสัมพันธ์หรือมีเม้าขณะมีเพศสัมพันธ์

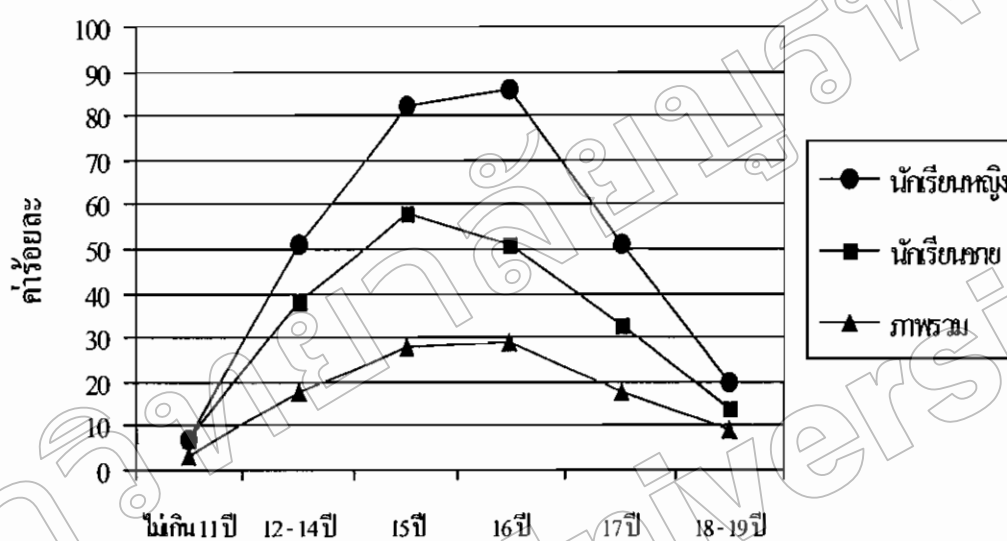
จากแนวคิดข้างต้นสรุปได้ว่า พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ หมายถึง การกระทำหรือ การแสดงออก หรือการประพฤติดูปฏิบัติที่เพิ่มโอกาสการมีเพศสัมพันธ์มากขึ้น เช่น การเที่ยวสถานเริงรมย์ การดื่มแอลกอฮอล์หรือยาเสพติดก่อนการมีเพศสัมพันธ์ การบริโภคสื่อลามกและสื่อลามกทางเพศ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่มีการป้องกัน การแสดง พฤติกรรมทางเพศโดยเสรี อันสามารถก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมาได้ เช่น การออกเรียน กลางคืน การท้องก่อนการสมรส ปัญหาเด็กถูกทอดทิ้ง โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เป็นต้น

ลักษณะพฤติกรรมเสี่ยงด้านเพศของนักศึกษา

การกำหนดลักษณะพฤติกรรมใดว่าเป็นพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ โดยทั่วไปถือเอา พฤติกรรมที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ จากแนวคิดการวิจัยข้างต้น พบว่า พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมีหลายลักษณะ ดังนี้

1. การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร หมายถึง การที่ชายและหญิงมีความสัมพันธ์กัน อย่างลึกซึ้งทางร่างกายจนถึงขั้นร่วมเพศ ตั้งแต่ยังเป็นวัยรุ่นตอนต้น หรือในขณะที่ยังไม่บรรลุนิติ ภาวะ หรือในขณะที่กำลังเป็นนักศึกษาอยู่ จากการสำรวจของสำนักวิจัยเอแบคโพลล์เรื่อง

“ความคิดเห็นเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์และพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น” ระหว่างวันที่ 30 มกราคม ถึง วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2547 พบว่าผลสำรวจชี้ให้เห็นว่า “ช่วงอายุที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก” เมื่อเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เพศชายและเพศหญิง (เฉพาะคนที่เคยมีเพศสัมพันธ์) ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 กราฟเส้นแสดงช่วงอายุที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ระหว่างนักเรียนหญิงชาย และภาพรวม ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และประกาศนียบัตรวิชาชีพ

นพดล กรรณิการ์ (2549) ผู้อำนวยการสำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ได้เปิดเผยว่าผลสำรวจเรื่อง “สถานการณ์ปัญหาการคุกคามทางเพศและเพศสัมพันธ์ในกลุ่มเยาวชน” โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเยาวชนที่มีอายุ 15-24 ปี ที่พักอาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล จำนวนทั้งสิ้น 3,139 ตัวอย่าง ในวันที่ 24-30 พฤษภาคม 2549 พบว่า พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร กลุ่มตัวอย่างเกินกว่า 2 ใน 3 คือ ร้อยละ 45.0 ระบุเคยมีเพศสัมพันธ์ ในขณะที่ร้อยละ 55.0 ระบุไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ ในกลุ่มคนที่เคยมีเพศสัมพันธ์ ส่วนใหญ่คือร้อยละ 85.0 ระบุมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับแฟน/ คู่รัก รองลงมาคือร้อยละ 7.5 ระบุเพื่อนร่วมโรงเรียน/ สถาบัน ร้อยละ 3.5 ระบุเพื่อนต่างโรงเรียน/ สถาบัน ตามลำดับ และสถานการณ์ที่เป็นตัวผลักดันให้มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 66.9 ระบุมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเพราะความรู้สึกรัก/ชอบ รองลงมาคือร้อยละ 34.2 ระบุการที่ได้มีโอกาสติดกับเพศตรงข้าม ร้อยละ 28.8 ระบุมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเพราะความอยากรอง ร้อยละ 9.9 ระบุจากการดื่มเหล้า ร้อยละ 7.1 ระบุดูหนังโป๊/ สื่อลามก และร้อยละ 4.9 ระบุเพื่อนชวน ตามลำดับ (ดุสิต โพลล์, 2549, ออนไลน์)

ณรงค์ศักดิ์ อังคะสุวพลา อธิบดีกรมอนามัย กล่าวว่า “ปัจจุบันวัยรุ่นร้อยละ 36 เคยมี

เพศ สัมพันธ์แล้ว และมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุเฉลี่ย 16 ปี ซึ่งมีแนวโน้มที่จะมีอายุน้อยลงเรื่อย ๆ เพศชายอายุเฉลี่ย 15 ปี และเพศหญิงอายุเฉลี่ย 16 ปี เร็วกว่าเมื่อ 10 ปีที่แล้ว มีอายุเฉลี่ย 19 ปี จึงทำให้เกิดการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์และการทำแท้ง มีแม่ที่คลอดบุตรมีอายุน้อยกว่า 20 ปี เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.5 ในปี พ.ศ. 2542 เป็นร้อยละ 14.7 ในปี พ.ศ. 2549 สูงกว่าเป้าหมายที่องค์การอนามัยโลกกำหนดไว้ร้อยละ 10 จากปัญหาดังกล่าว ทำให้ประเทศไทยมีเด็กทารกถูกทอดทิ้งวันละ 3 คน ทำให้ส่งผลกระทบต่อสภาพสังคมและเศรษฐกิจในระดับมหภาค” (กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2551, ออนไลน์)

ดัม บุนรอด (2550) นักวิชาการสาธารณสุข 4 กล่าวว่า จากการสำรวจกลุ่มวัยรุ่น 15-25 ปี ซึ่งเป็นนักศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อำเภอเมืองของจังหวัดในภาคใต้ จำนวน 840 คน ตั้งแต่เดือนมกราคม 2550 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2551 พบว่า “วัยรุ่นเคยมีเพศสัมพันธ์แล้ว 34.9% ในจำนวนนี้ 42% มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุ 13-15 ปี รองลงมา 40.3% มีตอนอายุ 16-18 ปี และ 9.2% เมื่ออายุ 7-12 ปี และ 8.5% มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุ 19-25 ปี ส่วนบุคคลที่มีเพศสัมพันธ์ด้วยกันครั้งแรก 78.2% เป็นคูรัก รองลงมา 10.9% เป็นคนแปลกหน้า และเพื่อน 6.8% ส่วนผู้ขายบริการทางเพศมีเพียง 3.8% และอีก 0.3% ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างที่มีเช็ครั้งแรกกับคนแปลกหน้ากว่า 50% ใช้เวลาสานความสัมพันธ์ตั้งแต่รู้จักไปจนมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกไม่ถึง 1 วัน และในจำนวนนี้ไม่สวมถุงยางอนามัย โดยสถานที่ที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกคือ บ้านที่พัก ตามมาด้วย โรงแรม โรงเรียน สวนสาธารณะ และสถานบริการทางเพศ”

จากการสัมมนาโครงการพัฒนาระบบเครือข่ายเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม ของกระทรวงวัฒนธรรม เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2551 โดย พ.ต.ท.อภิรัฐ พุ่มกุมาร รองผู้กำกับการปฏิบัติราชการศูนย์ประสานงานประชาชนและอาสาสมัครช่วงงานตำรวจ (สปช.ตร.) กล่าวว่า “ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรเป็นปัญหาที่น่าห่วง เพราะปัจจุบันช่วงอายุของเด็กและเยาวชนที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรได้ลดน้อยลงเหลือประมาณ 13 ปี ก็มีพฤติกรรมดังกล่าวแล้ว ซึ่งได้พบเด็กผู้หญิงอายุ 13 ปี มีบัญชีรายชื่อผู้ชายที่มีเพศสัมพันธ์ด้วย เป็นพฤติกรรมที่เกิดจากค่านิยมที่ต้องการเข้ากลุ่มเพื่อนผู้หญิงที่มีพฤติกรรมเช่นนี้ให้ได้ ไม่เฉพาะแต่เด็กเท่านั้น เยาวชนในระดับอุดมศึกษาที่มีนักศึกษาหญิงกับชายอยู่ด้วยกันก็มีจำนวนมาก เช่น จากข้อมูลพบว่าร้อยละ 80 ของหอพักและอพาร์ทเมนต์ย่านมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ จะมีนักศึกษาหญิงและชายอยู่ด้วยกัน” (กระทรวงวัฒนธรรม, 2551, ออนไลน์)

สุริยเดช ทริปาติ (2551) หัวหน้าคลินิกเพื่อนวัยรุ่น สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี กล่าวปาฐกถาในการสัมมนาเครือข่ายเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม ในเรื่องวิกฤตสังคม

และวัฒนธรรม ซึ่งได้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน อายุระหว่าง 15-25 ปี โดยพบว่า ขณะนี้เด็กวัยรุ่นมีพฤติกรรมเสี่ยง 3 รูปแบบ คือ พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรส่งผลให้เด็กวัยรุ่นตั้งครรภ์จำนวนมาก อีกทั้งยังมีอัตราการคลอดลูกมากเป็นอันดับ 6 ของเอเชีย นอกจากนี้ยังพบว่า เด็กวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ นิยมทำแท้งเนื่องจากยังไม่มีความพร้อมรับภาระเลี้ยงดูบุตรของตนเองได้ รวมทั้งยังส่งผลให้เกิดโรคติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ เช่น โรคเอดส์ และมะเร็งปากมดลูก และโรคเซฟติคสังสัยแบบซ ไดแก สุรา บุหรี่ และเกม ทำให้เด็กเหล่านี้เกิดพฤติกรรมกาเพื่อผ่นในโลกของตนเอง และต่อต้านสังคม ที่น่าเป็นห่วงคือการติดเกม จะทำให้เด็กซึมซับพฤติกรรมจากเกม เช่น ความรุนแรง หวาดผวา หน่วยงานภาครัฐจึงควรมาร่วมแก้ไขเรื่องเด็กและเยาวชนอย่างจริงจัง ประสานงานในระดับชาติ จนถึงระดับท้องถิ่น โดยการจัดหากิจกรรมที่หลากหลายให้เด็กทั่วประเทศ

จากแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่าพฤติกรรมกามีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรในช่วงวัยเรียนเกิดจากค่านิยมทางเพศของวัยรุ่นที่เปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะของสังคม วัฒนธรรมที่ได้รับข้อมูลจากสื่อ วัฒนธรรมตะวันตก ซึ่งส่งผลกระทบต่อตนเองและสังคม เช่น โรคติดเชื้อทางเพศ มะเร็งปากมดลูก การตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์ หมกมุ่นในการศึกษาการทำแท้ง เด็กถูกทอดทิ้ง เป็นต้น

2. การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่มีการป้องกัน หมายถึง การที่ชายและหญิงมีการร่วมเพศกับเพศตรงข้าม โดยไม่มีการป้องกันการตั้งครรภ์ หรือไม่ใช้วิธีการป้องกันโรคติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ กรันเบรม (Grunbaum, 1999) กล่าวว่า การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่มีการป้องกัน ทำให้วัยรุ่นมีความเสี่ยงสูงต่อการติดโรคติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์และเอดส์ และการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ได้

ภาณุวัฒน์ ภักดีวงศ์ (2549) ผู้ประสานงานทีมวิจัยระดับภาค ภาคเหนือตอนล่าง โครงการติดตามสภาวะการณ้เด็กและเยาวชนรายจังหวัด ในช่วงปี 2547-2548 พบว่ามีเด็กและเยาวชนที่ติดเชื้อเอชไอวีกว่า 30 คน จากประชากร 1 แสนคน โดยเป็นกลุ่มเด็กและเยาวชนในจังหวัดภาคเหนือตอนบนมากที่สุด นอกจากนี้ยังมีเด็กและเยาวชนติดเชื้ออื่น ๆ อีกมากกว่า 200 คน จากประชากร 1 แสนคน โดยเป็นกลุ่มซีกเหนือตอนบนมากที่สุดเช่นกัน สาเหตุของการกลับมาของโรคติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ในอดีต สันนิษฐานได้ว่าเกิดจากการลักลอบมีเพศสัมพันธ์ ในลักษณะเร่ร่อน ไม่มีการชำระล้างร่างกายก่อนหรือหลังการมีเพศสัมพันธ์ ทำให้เกิดการหมักหมมหรือมีเพศสัมพันธ์ในสถานที่ที่ไม่สะอาด เป็นต้น

ปฏิพร สิทธิพงศ์ (2545, หน้า 2) กล่าวว่า เมื่อมีเพศสัมพันธ์เด็กส่วนมากยังไม่รู้จัก

การป้องกัน จะทำให้เกิดปัญหาการตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์ การทำแท้งก็จะเกิดตามมา ซึ่งเป็นสิ่งที่รับไม่ได้ เพราะเป็นการเข่นฆ่าชีวิต สรุปผลกระทบในเรื่องผู้สาวในวัยเรียนไว้ 3 ประเด็น คือ

- 1) ผลกระทบต่อตัวเด็กเอง คือ ทำการเสียการเรียนหมดอนาคต ถ้ามีการตั้งครรภ์แล้วฝ่ายชายไม่ยอมรับก็มีเรื่องทะเลาะกัน ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดปัญหาการมาดกรรรม หรือฆ่าตัวตายได้ หรือการไปทำแท้ง ก็เกิดอันตรายต่อชีวิต ต่อสุขภาพ มีปัญหาด้านศีลธรรมตามมา แต่ถ้าไม่ทำแท้งเด็กก็ต้องออกจากโรงเรียน ต้องอึดท้อง มีลูกก่อนวัยอันควร ส่งผลต่อสุขภาพจิตของเด็กและลูกเกิดความอับอายเพื่อนฝูง เพื่อนบ้าน เมื่อเรียนไม่จบ มีภาระต้องเลี้ยงดูลูก ไม่มีงานทำ ก็จะทำให้เกิดปัญหาสังคมตามมาอีกมากมาย
- 2) ผลกระทบกับผู้ปกครอง นอกจากทำงานหาเงินมาส่งบุตรหลานเรียนแล้ว ถ้าบุตรหลานมีเรื่องผู้สาวในวัยเรียน ผู้ปกครองก็ต้องเสียเวลามาดูแล กวดขัน แก้ปัญหาดังกล่าว ถ้าเกิดการตั้งครรภ์ผู้ปกครองทำใจไม่ได้ก็จะอับอายเพื่อนบ้าน คู่ค้า คบคิด ลูก ซึ่งอาจทำให้เด็กไม่มีทางออก อาจทำในสิ่งที่คาดไม่ถึง หรือเป็นการเพิ่มภาระให้พ่อแม่ในการเลี้ยงดูนอกจากลูกที่ยังไม่มีงานทำ แล้วยังจะต้องเลี้ยงหลานที่เกิดขึ้นมาอีก
- 3) ผลกระทบทางสังคม เป็นการเพิ่มภาระให้ครูในการดูแล เพิ่มภาระให้สังคม เช่น การทำแท้ง ทำให้สังคมเลวร้าย ถ้ามีการทอดทิ้งเด็กที่เกิดมาก็จะทำให้สังคมมีภาระในการดูแลเด็ก และเด็กที่ถูกทอดทิ้งส่วนใหญ่มักสร้างปัญหาให้กับสังคม เช่น เป็นเด็กเกเร เป็นอาชญากรของสังคม เป็นต้น

ชาญชัย คุ้มพงษ์ (2548) ร่วมกับมหาวิทยาลัยมหิดล และสถาบันพัฒนาสาธารณสุขอาเซียน ดำเนินการวิจัยพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของเด็กนักเรียนในเขตกรุงเทพฯ โดยสุ่มตัวอย่างที่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 และระดับอาชีวศึกษาปีที่ 2 ประมาณ 2,000 คน พบว่านักเรียนอาชีวศึกษามีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนมากถึงร้อยละ 77 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ชั้นปีที่ 5 มีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนร้อยละ 24 ในจำนวนนี้ผู้ชายมีเพศสัมพันธ์มากกว่าผู้หญิงร้อยละ 58 แต่มีพฤติกรรมป้องกันตัวเองด้วยการสวมถุงยางอนามัย ต่ำกว่าร้อยละ 50 และร้อยละ 90 ของกลุ่มตัวอย่างมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับคู่นอนของตัวเอง ร้อยละ 8 มีเพศสัมพันธ์กับคนรู้จักหรือคนคุ้นเคย มีเพียงร้อยละ 2 เท่านั้นที่มีเพศสัมพันธ์กับหญิงขายบริการ (มหาวิทยาลัยมหิดล, 2551, ออนไลน์)

จากแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า วัยรุ่นอย่างน้อยร้อยละ 50 ที่มีพฤติกรรมในการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่มีการป้องกันที่ถูกต้อง ทำให้เกิดปัญหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์

3. การเที่ยวสถานเริงรมย์ หมายถึง การเที่ยวตามสถานบันเทิงหรือสถานที่ที่เที่ยวกลางคืนต่าง ๆ เช่น ดิสโก้เทค คาราโอเกะ บาร์ อับอบนวด ฟับ เป็นต้น ซึ่งจะเป็เหตุให้เกิดพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ได้ โดยกุหลาบ รัตนสังธรรม และคณะ (2540) ศึกษาเรื่องสัมพันธ์ภาพในครอบครัวกับปัญหาสุขภาพจิตและพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา

ในภาคตะวันออก พบว่านักศึกษาที่มีฐานะดี จะเป็นกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสติดเชื้อ โรคเอดส์มากกว่ากลุ่มอื่น เพราะมีเงินมากพอที่จะไปเที่ยวสถานเริงรมย์ และสถานบริการทางเพศมากกว่า ส่วนกลุ่มที่มีฐานะปานกลางและจน จะมีตัวคุมกันเองและเที่ยวหญิงบริการราคาถูก

ศรีศักดิ์ จามรมาน (2547) เปิดเผยการสำรวจกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ (สสส.) เรื่อง ความเข้าใจ ความรู้สึกและปัญหาของเยาวชนเกี่ยวกับเรื่อง อารมณ์และความรัก กลุ่มเป้าหมายเป็นนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปรินูญาตรีทั่วประเทศ พื้นที่เป้าหมาย 25 จังหวัด จำนวน 4,645 คน ระหว่างวันที่ 7 เมษายน – 17 พฤษภาคม 2547 ผลการสำรวจพบเยาวชนนักเรียน นักศึกษาในปัจจุบันร้อยละ 71.0 มีปัญหาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตไม่ต่ำกว่า 1 ปัญหาใน 9 ปัญหาที่สำคัญ 1) คืมเครื่องคืมแอลกอฮอล์ 32.7% 2) ทะเลาะวิวาท 31.5% 3) ใช้ยาสูบ 28.8% (การใช้โทรศัพท์มือถือ จัดปาร์ตี้ การซื้อเครื่องสำอาง ซื้อเครื่องประดับ เล่นโบว์ลิ่ง ฯลฯ 4) เที่ยวสถานบันเทิง 26.9% 5) มีเพศสัมพันธ์ 23.8% 6) เล่นการพนัน 15.7% 7) สูบบุหรี่ 11.7% 8) คิดฆ่าตัวตาย 8.4% 9) เสพยาเสพติด 1.7% (เอแบคโพลล์, 2548, ออนไลน์)

วิไลภา แซ่อึ้ง (2548) ได้ศึกษาพฤติกรรมทางเพศกลางคืนของนักศึกษาในเขตจังหวัดชลบุรี พบว่า นักศึกษานิยมไปสถานเริงรมย์ คือ ผับ ช่วงเวลาที่ไปมากที่สุดคือ 21.01-23.00 สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง โดยเฉพาะวันหยุด และนิยมไปฟังเพลงกับกลุ่มเพื่อนสนิท

ภัทราวดี บุญทะพันธ์ (2551) กล่าวว่า สถานบันเทิงยามค่ำมีส่วนใหญ่เต็มไปด้วยเด็กหนุ่มสาวที่อายุต่ำกว่า 15 ปี และมีพฤติกรรมการยอมไปหลับนอนกับใครก็ได้ไม่ไข่เรื่องน่าอับอาย โดยให้เหตุผลว่าไม่ได้มีเหตุจากฐานะ แต่เริ่มจากความอยากรู้อยากเห็น และพฤติกรรมลอกเลียนแบบ ซึ่งมีผลมาจากอิทธิพลของสื่อที่นำเสนอด้านกามารมณ์ออกมาสู่สังคม

จงกเนศวร์ ช่างคัน สรุปได้ว่าสถานเริงรมย์เป็นสถานที่ที่เด็กและเยาวชนจะไปเพื่อสังสรรค์กับเพื่อน แฟน ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะมีเครื่องคืมแอลกอฮอล์เข้ามาเกี่ยวข้องเสมอ ทำให้มีโอกาสที่จะแสดงพฤติกรรมออกที่ไม่เหมาะสม เช่น นั้งกอดกัน จับมือในลักษณะถึงเนื้อถึงตัว เป็นต้น ทำให้เกิดความรู้สึกกระตุ่นอารมณ์ทางเพศได้ ประกอบกับอาการมึนเมา จึงเป็นการยากที่จะควบคุมตนเอง นอกจากนี้ยังมีความเสี่ยงในการมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลแปลกหน้าที่ได้พบในสถานเริงรมย์อีกด้วย

4. การคืมแอลกอฮอล์หรือยาเสพติดก่อนการมีเพศสัมพันธ์ เป็นพฤติกรรมที่ทำให้ขาดสติและอาจแสดงออกทางเพศที่ไม่เหมาะสม และก่อให้เกิดปัญหาการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้ตั้งใจเกิดขึ้น ซึ่งจากการสำรวจของเอแบคโพลล์ และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสุขภาพ ในปี 2547 พบว่าเยาวชนในวัยตั้งแต่มัธยมศึกษาตอนต้นถึงปริญญาตรี มีพฤติกรรมการคืมเครื่องคืมแอลกอฮอล์ สูงถึงร้อยละ 32.7 ซึ่งจากการคืมสุราและเสพยาเสพติดจะทำให้วัยรุ่น

ขาดสติ สัมปัญญะและการควบคุมตัวเอง ส่งผลให้วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัย นำไปสู่การติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์และเอดส์ วัยรุ่นบางกลุ่มเชื่อว่าการดื่มสุราและสารเสพติด บางชนิดช่วยเพิ่มความสุขเมื่อมีเพศสัมพันธ์ และการศึกษาปัจจัยทำนายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ต่อการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของนักศึกษาเกรด 9 ในเมืองพบว่า การดื่มสุราและการใช้ สารเสพติดมีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ (Boyer, Tschann, & Shafer, 1999) แคปแลน แซลลิสและแพตเตอร์สัน (Kaplan, Sallis & Patterson, 1993, p. 286) รายงานว่า การใช้ยาเสพติดและพฤติกรรมทางเพศเป็นเรื่องยากที่จะแยกขาดออกจากกันได้ และพบว่าการผสมผสานกันระหว่างการดื่มสุราและยาเสพติดอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม เสี่ยงทางเพศ ในชายรักร่วมเพศและชายรักต่างเพศ เลวินและซีเกิล (Levin & Siegel, 1992, p. 61) รายงานว่า การใช้ยาเสพติดหรือการดื่มสุรา มีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกันการติดเชื้อ เอดส์ โดยอ้างว่ายาเสพติดและสุราทำให้การตัดสินใจเสียไป ไม่สามารถยับยั้งตนเองหรือ ความสามารถในการยับยั้ง ไม่ให้มีการร่วมเพศได้

กุหลาบ รัตนจักรธรรม และคณะ (2540) ได้ศึกษาสัมพันธภาพในครอบครัวกับปัญหา ยาเสพติดและพฤติกรรมทางเพศของรักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า นักศึกษา ที่มีความเสี่ยงต่อการติดยาเสพติด เนื่องจากต้องมาเรียนหนังสือไกลบ้าน และต้องพักอยู่หอพัก ไกลหู ไกลตาบิดามารดา เมื่อมีเวลาว่างหลังจากเรียนเพื่อนชวนกันไปเที่ยว และผู้ชายมักจะลอง ดื่มเหล้า ลองสูบบุหรี่ นักศึกษามากกว่าร้อยละ 25 มีทัศนคติต่อพฤติกรรมทางเพศ เชื่อว่าเมื่อมี ความต้องการทางเพศเกิดขึ้นแล้ว เป็นการยากที่จะปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ และเป็นการยากที่จะ ปฏิเสธการเที่ยวหาหญิงบริการหรือการมีเพศสัมพันธ์หลังการใช้ยาเสพติด

พัชรินทร์ สิมทราช (2544) ศึกษาผลของการพัฒนาทักษะการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยง ทางเพศต่อการรับรู้สมรรถนะในตนเอง และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชายระดับ อาชีวศึกษาพบว่านักเรียนชายระดับอาชีวศึกษา มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเพราะเมาสุราร้อยละ 8.96

กรมอนามัย (2545) ได้ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงเรื่องเพศสัมพันธ์ พบว่าเด็กนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย (กลุ่มอายุ 16-18 ปี) ส่วนใหญ่ร้อยละ 81.9 มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ คือ การดื่มสุรา รองลงมา คือ หนีเที่ยว นอกจากนี้พบว่าเยาวชนอายุต่ำกว่า 25 ปี ป่วยเป็นกามโรค ร้อยละ 24 ของผู้ป่วยทั้งหมดทั่วประเทศทำแท้งร้อยละ 45 และติดเชื้อที่มีอาการคิดเป็นร้อยละ 12.5 ของผู้ติดเชื้อเอดส์ที่มีอาการจำนวน 187,937 คน (กรมอนามัย, 2545, ออนไลน์)

ชัชنامه นักไร่ (2545) ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของค่านิยมต่อการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น: ศึกษากรณีวัยรุ่นที่เคยไปใช้บริการคัปป่านถนนอาร์ชีเอ กรุงเทพมหานคร พบว่า 1) วัยรุ่นที่ใช้ บริการคัปป่านครั้งมากเท่าใดก็จะมีแนวโน้มที่จะยอมรับการมีเพศสัมพันธ์มากขึ้นเท่านั้น 2) วัยรุ่น

ที่ไปเที่ยวผับกับเพื่อนที่เคยมีเพศสัมพันธ์จะมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ 3) วัยรุ่นที่ดื่มสุราบ่อยครั้งมากเท่าใดก็จะมีแนวโน้มที่จะยอมรับการมีเพศสัมพันธ์มากขึ้นเท่านั้น

สมศักดิ์ วงสาวาส และคณะ (2548, หน้า 9) ได้ศึกษาแนวโน้มพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่นในสถานศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ปี 2545-2547 พบว่า การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา 3 ปี รวมทั้งการสูบบุหรี่ กัญชา กระท่อม เสโรอื่น โคเคน ยาเสพติด และเพศสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นหลังการดื่มแอลกอฮอล์มีแนวโน้มสูงขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนชาย มีแนวโน้มสูงขึ้นมากกว่านักเรียนหญิง

อมรวิรัช นาคทรพรและคณะ (2548) กล่าวไว้ใน เมื่อความทุกข์ไล่ล่าเด็ก: ข้อเท็จจริงจากงานวิจัยภาคสนามกับคำถามที่ท้าทายในการเสริมสร้างสุขภาวะให้เด็กไทย ว่า “จากงานวิจัยระดับปริญญาเอกของมหาวิทยาลัยมหิดล เรื่อง วัฒนธรรมทางเพศของวัยรุ่นหญิง และพฤติกรรมการขายบริการทางเพศของนักเรียนระดับอาชีวศึกษา ที่อาศัยอยู่ในหอพักของจังหวัดหนึ่งในภาคอีสาน พบว่า นอกจากความสับสนในเรื่องคุณค่าของตนเองที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของวัยรุ่นแล้ว ยังพบว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยเฉพาะไวน์ที่มีรสหวานซ่า หรือที่เรียกว่าไวน์คูลเลอร์นั้น มีส่วนสำคัญในการทำให้วัยรุ่นสาวบางคนมีเพศสัมพันธ์เพราะความเมาจากเครื่องดื่มชนิดนี้มากกว่าการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยทั่วไป”

จากแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือยาเสพติดเป็นพฤติกรรมที่เด็กและเยาวชนคิดว่าเป็นการแสดงพฤติกรรมความกล้าภายในกลุ่มเพื่อน ให้ได้รับการยอมรับ แต่หลังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือยาเสพติด แล้วมักจะควบคุมตนเองไม่ก่อให้เกิดแรงกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ ไม่มีสติในการยับยั้งชั่งใจจนเกิดการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ตั้งใจ และในบางครั้งก็ไม่มี การป้องกัน การมีเพศสัมพันธ์ที่ถูกต้องด้วย

5. การเปิดคู่มือลามกและสื่อลามกทางเพศ หมายถึง การอ่านหรือดูสื่อทางโทรทัศน์ ภาพยนตร์ อินเทอร์เน็ต วิดีโอ วิดีโอคลิป หนังสือที่แสดงภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับภาพโป๊ ภาพการเล้าโลม การร่วมเพศ เป็นเหตุให้เกิดพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์

สมพงษ์ จิตระดับ (2545) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับเด็กไทยในสังคมปัจจุบันว่า ในยุคทุนนิยมโลกาภิวัตน์ “วัฒนธรรมเพศเสรี ยาเสพติด” กำลังกลายเป็นค่านิยมพื้นฐานของเด็กไทย พบว่า อินเทอร์เน็ต เป็นช่องว่างระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ในโลกสมัยเก่า กับเด็กไทยพันธุ์ใหม่ ในยุคสารสนเทศมากขึ้นตามลำดับ คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต จะเป็นห้องสมุดโลกที่เด็กเรียนรู้ และรับข่าวสาร ได้จึงเปรียบเสมือนดาบสองคม

กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2550) เปิดเผยว่า “เยาวชนที่เล่นอินเทอร์เน็ต 1 ใน 6 เคยมีเช็กกับคนแปลกหน้าที่รู้จักทางออนไลน์ แบ่งเป็นชาย 20.8% หญิง 12.2% มีการประกาศหาคู่ทางอินเทอร์เน็ต โดยเยาวชนไทยอายุต่ำกว่า 15 ปีกว่า 1 ล้านคน นิยมใส่ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ ในเว็บไซต์ ทำให้มีจลาจลใช้เป็นช่องทางในการล่อลวง ข่มขืน ลักพาตัว” นอกจากนี้เอบคโพลล์ยังสำรวจพบว่า เด็กกว่า 80% ที่เล่นอินเทอร์เน็ตเคยสนทนาออนไลน์กับคนแปลกหน้าที่ไม่เคยเห็นหน้ากัน เริ่มจากที่คู่สนทนาเข้าถึงข้อมูลส่วนตัวของเด็ก เช่น เบอร์โทรศัพท์ และ 70% นำไปสู่การพบปะกัน การมีเพศสัมพันธ์กันทั้งที่เต็มใจและไม่เต็มใจ

ชฎามาศ ธุระเศรษฐกุล (2550) เปิดเผยข้อมูลของเนคเทค ว่าเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี กว่าหนึ่งล้านคน นิยมโพสต์ภาพและสนทนากับคนแปลกหน้าผ่านอินเทอร์เน็ต และ 31 % เคยนัดเจอกับคนแปลกหน้าที่แชทกันในอินเทอร์เน็ต โดยเว็บไซต์ที่เด็กนิยมเข้าไปสนทนามากที่สุดคือ เวปยูทูบ (YouTube) ไฮไฟ (Hi5) เอ็มเอสเอ็ม (MSM) มายสเปซ (My Space) และเฟสบุค (Face book) เป็นต้น ซึ่งเด็กจะต้องกรอกข้อมูลชื่อ ที่อยู่ และเบอร์ โทรศัพท์ ทำให้มีจลาจลสามารถค้นหาละเลาะเด็กผู้หญิงจากอายุหน้าตา ตามที่ต้องการได้

นพดล กรรณิก (2550) ได้สำรวจ “พฤติกรรมและผลกระทบของการใช้อินเทอร์เน็ต จากกลุ่มเยาวชน: กรณีศึกษาประชาชนทั่วไปอายุ 15-24 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร” ระหว่างวันที่ 15 - 17 ตุลาคม 2550 พบว่า เด็กและเยาวชนถึง 65.4% เคยใช้บริการออนไลน์ หรือเว็บไซต์ ที่ต้องสมัครสมาชิกและกรอกข้อมูลส่วนตัว เช่น ชื่อ เพศ ที่อยู่ และเบอร์ โทรศัพท์ และ 33.6% ของจำนวนที่กรอกข้อมูลในเว็บไซต์เคยถูกบุคคลที่ไม่รู้จักติดต่อเข้าถึงตัว ผ่านทางโทรศัพท์และอีเมลล์ ซึ่งมีทั้งการพูดคุยธรรมดา ชักชวนออกไปพบกัน และใช้คำพูดชวนลามเรื่องเพศ เมื่อมีการออกไปพบกัน พบว่า ก่อให้เกิดความไม่สบายใจ 30.4% ถูกลวนลาม 21.4% และถูกข่มขืนหรือทำร้ายร่างกาย 8.9% นอกจากนี้ ในกลุ่มวัยรุ่นชาย 38.8% เคยนัดพบคนที่รู้จักทางอินเทอร์เน็ต ขณะที่กลุ่มวัยรุ่นหญิง 22.4% เคยนัดพบคนที่รู้จักทางอินเทอร์เน็ต และพบว่าในกลุ่มวัยรุ่นชาย 26.6% เคยมีเพศสัมพันธ์กับคนที่รู้จักทางอินเทอร์เน็ต กลุ่มวัยรุ่นหญิง 8.2% เคยมีเพศสัมพันธ์กับคนที่รู้จักทางอินเทอร์เน็ต และ 59.4% ของวัยรุ่นหญิง ไม่เต็มใจต่อการมีเพศสัมพันธ์กับคนที่รู้จักทางอินเทอร์เน็ต และวัยรุ่นชาย 20.8% กลุ่มวัยรุ่นเพศหญิง 12.2% เคยประกาศหาคู่ทางอินเทอร์เน็ต โดยเยาวชนส่วนใหญ่ 60.1% เห็นว่าแนวโน้มความรุนแรงของอาชญากรรมทางโลกออนไลน์ และความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อลามกอน์ตรายบนอินเทอร์เน็ต เด็กและเยาวชนจำนวน 53.2% เคยดูสื่อลามกทางอินเทอร์เน็ต ขณะที่ 46.8% ไม่เคยดูสื่อลามก นอกจากนี้ยังพบว่า 63.7% ของผู้ที่เคยดูสื่อลามกในอินเทอร์เน็ตเคยใช้บริการดาวน์โหลดภาพ/วิดีโอโป๊ ถึง 63.7% เล่นเกมผ่านเว็บโป๊ 15.7% และใช้บริการขอรับภาพ/วิดีโอผ่านอีเมลล์ 13.9% โดยส่วนใหญ่เห็นว่าภาพโป๊/วิดีโอโป๊เปลือยทำให้

เกิดปัญหาอาชญากรรมทางเพศ เช่น ข่มขืน อนาคต 81.4% ทำให้วัยรุ่นหมกมุ่นเรื่องเซ็กส์ 77.4% และทำให้มีการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล และเกิดการเลียนแบบ 76.5%

สาราช จำปาศักดิ์ (2551) รองประธานสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย เด็ก 10-15 ปี กล่าวเกี่ยวกับการดูโทรทัศน์ของเด็กและเยาวชน อายุระหว่าง 10 – 25 ปี จำนวน 565 คน พบว่า “เกือบ 50% ยอมรับว่า โฆษณาขนมกรุบกรอบที่มีของแถมของแถมทำให้อยากซื้อขนมมากยิ่งมากที่สุด และเจอโฆษณาเหล่านี้มากยิ่งที่สุดในรายการเด็กเกือบ 50% เช่นกัน ซึ่งทุกกลุ่มอายุ 46.4% พบโฆษณาในลักษณะต่าง ๆ มากยิ่งที่สุดในทีวี ขณะที่ 42.2% ยืนยันว่า โฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลสูงใจให้อยากดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์” แสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของสื่อที่มีต่อพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน ไม่ว่าจะสื่อจากทางใดก็ตาม

จากแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่าปัจจุบันเด็กและเยาวชนใช้เวลาในการดูโทรทัศน์ เล่นอินเทอร์เน็ตมากกว่าการอยู่กับครอบครัว ทำให้ได้รับอิทธิพลจากสื่อเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งในสื่อ มักจะมีข้อมูลเกี่ยวกับเพศ ไม่ว่าจะเป็นภาพ เสียง หรือพฤติกรรมการแสดงออก เกิดการเลียนแบบ เช่น พฤติกรรมในละคร ที่ผู้หญิงตามผู้ชาย การค่าทอแย่งชิงเพศตรงข้าม เป็นต้น อีกทั้งในปัจจุบัน สื่อลามกที่มีหลากหลายรูปแบบมีการเผยแพร่ จัดจำหน่ายผ่านอินเทอร์เน็ตจึงทำให้จำนวนเด็ก และเยาวชนที่บริโภคสื่อประเภทนี้เพิ่มขึ้นเป็นลำดับ

6. การแสดงพฤติกรรมทางเพศโดยเสรี หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกทางเพศ ในหมู่นักศึกษา เช่น การจับมือ การกอดเนื้อตัวเพื่อนต่างเพศ การโอบกอด การอยู่ตามลำพังกับคู่รัก หรือเพื่อนต่างเพศในที่สาธารณะ การแสดงความรักกับคู่รักหรือเพื่อนต่างเพศ การเปลี่ยนคู่นอน บ่อย ซึ่งกำลังเป็นค่านิยมที่ผิดและเป็นปัญหาของวัยรุ่นในปัจจุบัน ซึ่งจากการศึกษาของลัสเตอร์ และสมอลล์ (Luster & Small, 1994) เกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของวัยรุ่น พบว่า วัยรุ่นมีคู่นอนตั้งแต่สองคนขึ้นไปมากถึงร้อยละ 55.6 ในวัยรุ่นชายมีคู่นอนตั้งแต่สองคนขึ้นไปร้อยละ 65.5 นอกจากนีส์ตีฟแมน และเอลส์ (Stiffman & Earls, 1990) ได้ศึกษา พฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีของผู้ป่วยพบว่า กลุ่มที่มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีปานกลาง ส่วนใหญ่มีคู่นอน 2-6 คน คิดเป็นร้อยละ 48.8 กลุ่มที่มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีปานกลาง ส่วนใหญ่มีคู่นอน 2-4 คน คิดเป็นร้อยละ 34.9 ส่วนกลุ่มที่มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีต่ำ ส่วนใหญ่มีคู่นอน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 45.0 ในประเทศไทยจากรายงานวิจัยของสุทธิลักษณ์ ตั้งกุลบริบูรณ์ และคณะ (2541) ได้ศึกษาทัศนคติต่อการบริการทางเพศ ความเชื่อ อารมณ์ภายใน ภายนอก ด้านสุขภาพ และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีของนักศึกษา อาชีวศึกษาและนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดขอนแก่น พบว่า มีการเปลี่ยนคู่นอนเพศ กับผู้อื่นร้อยละ 15.0

สำนักพัฒนาการพลศึกษา สุขภาพและนันทนาการ กรมพลศึกษา (2543) กล่าวว่าไว้ว่า พฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น มักเริ่มต้นจากการเกี่ยวข้องกับเพื่อนซึ่งเป็นเพศเดียวกัน ต่อมาจะเกี่ยวข้องกับเพื่อนทั้งสองเพศเป็นกลุ่ม จากนั้นจะเป็นการนักเกี่ยวกับคู่อีกพร้อม ๆ กันหลายคู่ และสุดท้ายจะเป็นการเกี่ยวกับคู่อีกเพียงลำพังเพื่อจะได้มีโอกาสใกล้ชิดสนิทสนม โดยพฤติกรรมทางเพศจะเริ่มจากการจับมือถือแขน การจูบ การโอบกอดและวัยรุ่นชายอาจมีพฤติกรรมเกินขอบเขต โดยการแตะต้องสัมผัสสลับคลำร่างกายของฝ่ายหญิงทั้งท่อนบนและท่อนล่าง ซึ่งการที่ฝ่ายหญิงเปิดโอกาสให้ฝ่ายชายถูกเนื้อต้องตัวและมีการเส้าโล้มได้จะเป็นขั้นแรกที่จะนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งการจับมือถือแขนกันนั้นทำให้มีโอกาสเกิดเพศสัมพันธ์ได้ 10% การกอดจูบมีโอกาสเกิดเพศสัมพันธ์ได้ 60% ถ้ามีการถูคลำข้างนอกโอกาสเกิดได้ 80% และถ้าถูคลำข้างในโอกาสเกิดได้ 100%

สุภารณ์ ปัญหาราช (2547) ได้ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และการรับรู้ภาวะเสี่ยง: การศึกษาเชิงบรรยายในวัยรุ่น ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น พบว่า วัยรุ่นตอนปลายมีคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสูงที่สุด ร้อยละ 45.0 รองลงมาวัยรุ่นตอนกลาง ร้อยละ 41.0 และวัยรุ่นตอนต้นมีคะแนนต่ำสุดร้อยละ 34.0 เมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนการรับรู้ภาวะเสี่ยงทางเพศแล้ว วัยรุ่นตอนกลางมีคะแนนสูงสุด 105.54 รองลงมาเป็นวัยรุ่นตอนปลาย 103.87 ต่ำสุดที่กลุ่มวัยรุ่นตอนต้น 98.18 และจากการเสาวนาเรื่อง “ทำไมนักเรียน – นักศึกษาไทยจึงไม่รักนวลสงวนตัว” ที่จัดโดยมหาวิทยาลัยสถาบันราชภัฏสวนดุสิต (2550) สรุปความได้ว่า “พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น มีความนิยมที่จะมีเพศสัมพันธ์ในมุมอับตามของห้างสรรพสินค้า และรถเมย์ ในพื้นที่สาธารณะ ซึ่งปัญหาที่แท้จริงไม่ใช่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร แต่เป็นการมีเพศสัมพันธ์ไม่ปลอดภัยและไม่มีความรับผิดชอบ มีพฤติกรรมพลอดรักกันบนรถเมย์” ที่เป็นสถานที่โล่งแจ้งไม่มีความละเอียดใจกับพฤติกรรมดังกล่าว

จากแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า จากการเปลี่ยนแปลงของสังคม วัฒนธรรมที่ได้รับอิทธิพลมาจากวัฒนธรรมตะวันตก ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้การรับรู้ข้อมูลจากทั่วไปของเด็กและเยาวชนสะดวกรวดเร็วขึ้น แต่ในทางตรงข้ามความใกล้ชิดระหว่างครอบครัวน้อยลง เมื่อข้อมูลที่ได้รับไม่มีใครให้คำแนะนำจึงทำให้เกิดพฤติกรรมการลอกเลียนแบบที่ไม่เหมาะสม ทำให้ปัจจุบันเด็กและเยาวชนมีค่านิยมทางเพศที่เสรีมากขึ้น ชอบรับการมีแฟนในขณะที่เรียน มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรหรือการแสดงพฤติกรรมถึงเนื้อถึงตัวระหว่างเพศตรงข้ามได้โดยไม่เงินอาย

สภาพพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาอาชีวศึกษา ในเขตภาคตะวันออก

ในการศึกษาสภาพพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาอาชีวศึกษา ในเขตภาคตะวันออก ผู้ศึกษาไว้ดังนี้

กุลลาบ รัตนจักรธรรม และคณะ (2540) ศึกษาเรื่องสัมพันธภาพในครอบครัวกับปัญหา ยาเสพติดและพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า นักศึกษา ให้ความสำคัญกับผู้อาวุโสในครอบครัว มีความรักความผูกพันกันดี คิดเป็นร้อยละ 80 ในส่วนที่ ความผูกพันในครอบครัวน้อยเนื่องจากครอบครัวบิดามารดาทะเลาะกัน หรือแยกทางกัน ต่างคน ต่างทำงาน และสมาชิกในครอบครัวมีความแตกต่างกัน โดยการเลี้ยงดูของบิดามารดาหรือ ผู้ปกครองอยู่ในลักษณะปกป้องเกินไป ตามใจทุกอย่าง ใช้อารมณ์ในการเลี้ยงดู มีการลงโทษบ่อย ๆ มีกฎระเบียบต่าง ๆ ที่ยืดหยุ่นไม่ได้ ในด้านพฤติกรรมทางเพศ ร้อยละ 80 ไม่มีลักษณะรักเพศ เดียวกันแบบคู่รัก ร้อยละ 80 เห็นด้วยกับทัศนคติที่ว่าความรักเดียวใจเดียวไม่เกี่ยวข้องสัมพันธ์ทำให้ ปลดออกได้ มากกว่าร้อยละ 25 เห็นว่าเมื่อมีความต้องการทางเพศเกิดขึ้นแล้วเป็นการยากที่จะ ปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ การเที่ยวหญิงบริการ หรือการมีเพศสัมพันธ์หลังใช้ยาเสพติด และยัง พบว่าในวิทยาลัยมีนักศึกษาจับคู่เป็นแฟนกันหลายคู่ และมีเพศสัมพันธ์กัน โดยคู่ตัวอย่างจากรุ่นพี่ และโอกาสอำนวยเพราะอยู่หอพัก

ศิริกุล อิศรานุรักษ์ และวรรณ เสงวนชัยพงศ์ (2546) จากการทบทวนสถานการณ์ พฤติกรรมทางเพศของเด็กและเยาวชน อายุ 6-24 ปีที่กำลังศึกษาในสถานศึกษาระหว่างปี พ.ศ. 2532 - 2542 พบว่าในเยาวชนระดับอาชีวศึกษา ร้อยละ 44 ของนักศึกษาชายและร้อยละ 15 ของนักศึกษาหญิงในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีเพศสัมพันธ์ แหล่งข้อมูลเรื่องเพศที่สำคัญ คือเพื่อน และสื่อมวลชน

เพ็ญพรรณ อภิศวานนท์ (2546) ศึกษาเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส ของนักศึกษาวัยรุ่นใน โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า ด้านความรู้ต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสอย่างถูกต้อง เพราะปัจจุบันเทคโนโลยีต่าง ๆ ทันสมัยสามารถศึกษาหาความรู้ได้ง่ายขึ้น ด้านความรู้สึต่อการมีเพศสัมพันธ์ ส่วนหนึ่งเห็นว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสเป็นสิ่งที่ดี น่าลองปฏิบัติ เพราะสื่อต่าง ๆ ในปัจจุบันที่เปิดเผยและ ขอมรับพฤติกรรมทางเพศมากขึ้น ด้านพฤติกรรมต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสอยู่ในระดับ เห็นด้วยมาก เห็นเป็นเรื่องโก้เก๋ น่าชื่นชมของเพื่อน

ธีรรัตน์ เหมนะศิริ (2547) ได้สรุปผลการเฝ้าระวังพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อ เอชไอวีในกลุ่มนักศึกษาอาชีวศึกษาชายและหญิง ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 ปี พ.ศ. 2547 ในพื้นที่ 24 จังหวัด โดยจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นครนายก ฉะเชิงเทรา ตรัง พบว่า ด้านประสบการณ์ทางเพศ นักศึกษาชายร้อยละ 32 เคยมีประสบการณ์ร่วมเพศมาก่อน เฉลี่ยอายุ 16 ปีโดยร้อยละ 39.4 ใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก นักศึกษาหญิงร้อยละ 21.2

มีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์มาก่อน อายุเฉลี่ย 16 ปี มีร้อยละ 30.4 ที่ใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก แต่สิ่งที่น่าห่วงคือ ร้อยละ 33 ของนักเรียนหญิงมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกโดยไม่สมัครใจ ด้านประสบการณ์การใช้ยาเสพติดและการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนชายพบว่าร้อยละ 32.5 ใช้สารเสพติดก่อนการมีเพศสัมพันธ์ และร้อยละ 43.8 ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนการร่วมเพศ นักเรียนหญิงร้อยละ 7.3 เคยใช้สารเสพติด แต่ไม่พบว่าใช้ก่อนการร่วมเพศ ในครั้งล่าสุด แต่ร้อยละ 52.4 เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และร้อยละ 21.4 ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนการร่วมเพศครั้งล่าสุด

ลาวัญย์ อมรรัตน์ และชนรักษ์ ผลิพัฒน์ (2550, หน้า 470-471) ได้สรุปผลการเฝ้าระวังพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มนักศึกษาอาชีวศึกษาชายและหญิง ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 ปี พ.ศ.2549 ในพื้นที่ 24 จังหวัด โดยกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดภาคตะวันออกคือ นครนายก ฉะเชิงเทรา และตราด พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับบิดาและมารดา (นักเรียนชายร้อยละ 71.4 และนักเรียนหญิงร้อยละ 66.5) นักเรียนชายเคยใช้คอมพิวเตอร์เข้าเว็บไซต์โป๊ ร้อยละ 60.99 และร้อยละ 87.09 เคยดูหนังสือโป๊ วิดีโอโป๊ และวิดีโอโป๊ ส่วนนักเรียนหญิงร้อยละ 26.0 เคยใช้คอมพิวเตอร์เข้าเว็บไซต์โป๊ และร้อยละ 59.4 เคยดูหนังสือโป๊ วิดีโอโป๊ และวิดีโอโป๊ ด้านเพศสัมพันธ์ครั้งแรกและการใช้ถุงยางอนามัยนักเรียนชายร้อยละ 36.2 และนักเรียนหญิงร้อยละ 28.2 เคยมีเพศสัมพันธ์แล้ว อายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกในเพศชายเท่ากับ 15.4 และเพศหญิงเท่ากับ 15.7 ปี นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับแฟนหรือคู่นอนของนักเรียน ร้อยละ 31.5 และ 26.9 ตามลำดับ นักเรียนชายใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกร้อยละ 45.2 ส่วนนักเรียนหญิงใช้ถุงยางอนามัยร้อยละ 39.0 พบว่า นักเรียนหญิงมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกโดยความสมัครใจเพียงร้อยละ 65.6 รายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกและการใช้ถุงยางอนามัยของนักเรียน
อาชีวศึกษา ชั้น ปวช.2 ประเทศไทย พ.ศ. 2547 – 2549

พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก	เพศสัมพันธ์ครั้งแรก (ร้อยละ)					
	เพศชาย			เพศหญิง		
	2547	2548	2549	2547	2548	2549
1. นักเรียนเคยมีเพศสัมพันธ์	32.0	37.5	36.2	21.2	29.7	28.2
2. อายุเฉลี่ยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก (ปี)	15.7	15.5	15.4	15.6	15.9	15.7
3. การใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก	39.4	43.8	45.2	30.4	40.0	39.9
4. การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกด้วยความสมัครใจ	-	-	-	66.5	65.3	65.6

ด้านการมีเพศสัมพันธ์และการใช้ถุงยางอนามัยในรอบปีที่ผ่านมา นักเรียนชายมีเพศสัมพันธ์กับแฟนหรือคู่มากที่สุด (ร้อยละ 25.3) แต่ใช้ถุงยางอนามัยขณะที่มีเพศสัมพันธ์กับแฟนหรือคู่น้อยที่สุด (ร้อยละ 24.9) นักเรียนชายมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงอื่นก่อนข้างคงที่ (ร้อยละ 10.2) และใช้ถุงยางอนามัยร้อยละ 56.4 นักเรียนหญิงร้อยละ 22.8 มีเพศสัมพันธ์กับแฟนหรือคู่มากในรอบปีที่ผ่านมา และใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งร้อยละ 11.7 ในรอบปีที่ผ่านมา นักเรียนหญิงมีเพศสัมพันธ์กับชายอื่นเพียงร้อยละ 2.4 ใช้ถุงยางอนามัยร้อยละ 33.3

การมีเพศสัมพันธ์โดยได้รับเงินหรือสิ่งของเป็นค่าตอบแทน มีแนวโน้มลดลงอย่างมากในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา โดยในปีพ.ศ.2549 นักเรียนชายร้อยละ 2.7 และนักเรียนหญิงร้อยละ 1.2 มีเพศสัมพันธ์โดยได้รับเงินหรือสิ่งของเป็นค่าตอบแทน ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ในปี 2549 ของนักเรียนอาชีวศึกษา ชั้นปวช.2
ประเทศไทย พ.ศ. 2547 - 2549

พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก	เพศชาย			เพศหญิง		
	2547	2548	2549	2547	2548	2549
การมีเพศสัมพันธ์ในรอบปีที่ผ่านมา						
มีเพศสัมพันธ์กับผู้ขายบริการ	3.0	4.4	4.5	-	-	-
มีเพศสัมพันธ์กับแฟน หรือคนรัก	7.1	25.0	25.3	4.9	22.3	22.8
มีเพศสัมพันธ์กับคู่วัยรุ่นที่รู้จักกันผิวเผิน	10.8	8.3	10.2	1.5	1.7	2.4
มีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกัน	1.5	2.1	2.2	-	-	-
การใช้ถุงยางอนามัยในรอบปีที่ผ่านมา						
ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งกับผู้ขายบริการ	56.9	65.9	67.8	-	-	-
ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งกับแฟน หรือคนรัก	10.6	21.4	24.9	8.0	11.8	11.7
ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งกับคู่วัยรุ่นที่รู้จักกันผิวเผิน	31.8	53.7	56.4	25.0	31.0	33.3
ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งกับเพศเดียวกัน	33.3	38.8	40.0	-	-	-
การใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งสุดท้าย						
ใช้ถุงยางอนามัยกับผู้ขายบริการ	76.8	83.8	80.0	-	-	-
ใช้ถุงยางอนามัยกับแฟน หรือคนรัก	25.0	41.6	43.3	25.0	25.0	27.0
ใช้ถุงยางอนามัยกับคู่วัยรุ่นที่รู้จักกันผิวเผิน	51.4	69.2	70.8	31.5	40.0	50.0
ใช้ถุงยางอนามัยกับเพศเดียวกัน	50.0	56.3	55.0	-	-	-
ขอรับรองให้คู่ของนักเรียนใช้ถุงยางอนามัย	-	-	-	-	38.5	37.0
การมีเพศสัมพันธ์โดยได้รับสิ่งของตอบแทน	15.0	9.5	2.7	14.6	5.1	1.2

จากการศึกษาข้อมูลทางสถิติเกี่ยวกับสภาวะการมีเพศสัมพันธ์และเยาวชนประจำปี 2548 – 2549 ในด้าน ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศ ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า นักศึกษาระดับอาชีวศึกษา มีพฤติกรรมทางเพศไม่ว่าจะเคยมีเพศสัมพันธ์ เคยคู่อุปการะ โป้ วิถีดี โป้ หรือเว็บ โป้ มีอัตราสูงในระดับที่น่าเป็นห่วง สาเหตุจากการไม่ได้มีส่วนร่วมกับการศึกษา มีสื่ออุปกรณ์ในการสื่อสารทันสมัย มีการเที่ยวกลางคืน และใช้ชีวิตอยู่กับเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ อัตราการคลอดของเยาวชน

ในช่วย 15 -19 ปี มีอยู่มากเช่นกัน (สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ, 2550) และในการสำรวจประจำปี 2549 -2550 พบว่า พฤติกรรมทางเพศ ในเขตภาคตะวันออกเฉียง ของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ยังมีอัตราการยอมรับว่า เคยมีเพศสัมพันธ์ คูอาร์ดูนโป้/ วิชีดีโป้/ เว้นโป้/ คลิปโป้เพิ่มขึ้น อีกทั้งยังมีความคิดว่าจะมี เพศสัมพันธ์ก่อนจบและสามารถพฤติกรรมยอมรับการอยู่ก่อนแต่งของนักศึกษาได้ รายละเอียด ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบร้อยละของสภาวะการพฤติกรรมของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียง

รายการพฤติกรรม	2548-2549	2549-2550
ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่	34.50	28.35
ดื่มเหล้าเป็นครั้งคราวถึงเป็นประจำ	48.02	39.59
เที่ยวกลางคืน	24.17	9.69
คูอาร์ดูนโป้/ วิชีดีโป้/ เว้นโป้/ คลิปโป้	39.38	39.77
มีโทรศัพท์มือถือ	84.28	73.67
ยอมรับว่าเคยมีเพศสัมพันธ์	33.12	31.04
คิดว่าจะมีเพศสัมพันธ์ก่อนจบ	-	9.76
ยอมรับการอยู่ก่อนแต่งของนักศึกษา	-	53.39
ปรึกษาปัญหาส่วนตัวกับเพื่อน	-	40.19
ปรึกษาปัญหาส่วนตัวกับครู	-	11.20

จากแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่าพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาอาชีวศึกษา ในเขต ภาคตะวันออกเฉียง พบว่า นักศึกษาระดับอาชีวศึกษามีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ คือ 1) มีเพศสัมพันธ์ ก่อนวัยอันควร โดยเฉลี่ยอายุ 15 ปี 2) บริโภคสื่อลามก เช่น เว้นโป้ วิชีดีโป้ วิดีโอโป้ หรือหนังสือ โป้ 3) ยอมรับการแสดงออกเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศโดยเสรีว่าไม่ผิด และสามารถทำได้ 4) มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และใช้สารเสพติดก่อนการมีเพศสัมพันธ์ 5) มีการป้องกันก่อนการมี เพศสัมพันธ์อยู่ในเกณฑ์น้อย 6) มีการเที่ยวกลางคืนและใช้จ่ายฟุ่มเฟือยด้านการสื่อสาร เช่น โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษา

พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน มีแนวคิดในรูปแบบองค์รวมที่พิจารณาองค์ประกอบด้านจิตสังคม ที่เชื่อว่าบุคคลประกอบด้วยองค์ประกอบทางกาย จิตใจและสังคม ทำให้เข้าใจ

สุพัตรา บุญญานุภาพพงศ์ (2547) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อค่านิยมทางเพศของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร จากนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับอาชีวศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อค่านิยมการคบเพื่อนต่างเพศในฐานะคู่รัก ได้แก่ การยอมรับ ค่านิยมทางเพศในกลุ่มเพื่อน ซึ่งทำนายค่านิยมดังกล่าวได้ร้อยละ 20.87 ปัจจัยที่มีผลต่อค่านิยมการแสดงความรักระหว่างเพศ ได้แก่ การยอมรับค่านิยมทางเพศในกลุ่มเพื่อน ระดับการศึกษา วิธีการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง และอาชีพของมารดา ซึ่งทำนายค่านิยมดังกล่าวได้ร้อยละ 23.0 ปัจจัยที่มีผลต่อค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ได้แก่ การยอมรับค่านิยมทางเพศในกลุ่มเพื่อน และอาชีพของบิดา ซึ่งทำนายค่านิยมดังกล่าวได้ร้อยละ 36.1 ปัจจัยที่มีผลต่อค่านิยมการให้คุณค่าของพรหมจรรย์ ได้แก่ การยอมรับค่านิยมทางเพศในกลุ่มเพื่อน และวิธีการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง ซึ่งทำนายค่านิยมดังกล่าวได้ร้อยละ 27.3 ปัจจัยที่มีผลต่อค่านิยมการทำแท้ง ได้แก่ วิธีการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง อาชีพของบิดาและมารดา แหล่งความรู้เรื่องเพศ และการยอมรับค่านิยมทางเพศในกลุ่มเพื่อน ซึ่งทำนายค่านิยมดังกล่าวได้ร้อยละ 14.2 และปัจจัยที่มีผลต่อค่านิยมการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง ได้แก่ ความรู้เรื่องเพศ วิธีการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครองอาชีพของบิดา และเพศ ซึ่งทำนายค่านิยมดังกล่าวไว้ร้อยละ 25.4

อัญชิสา ปงคำเพย (2547) ศึกษาเกี่ยวกับการขัดเกลาทางสังคมกับพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่นในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก พบว่า รูปแบบและลักษณะของการขัดเกลาทางสังคมของวัยรุ่น ได้รับอิทธิพลอย่างมากจากสถาบันทางสังคม ได้แก่ สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา กลุ่มเพื่อน และสื่อมวลชน โดยที่สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และสื่อมวลชน มีส่วนปลูกฝังพฤติกรรมบริโภคนิยมมากที่สุด ในขณะที่สถาบันการศึกษามีส่วนทำให้เกิดการเลียนแบบการใช้สิ่งของฟุ่มเฟือย กลุ่มเพื่อน มีส่วนในการปลูกฝังให้เกิดพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พฤติกรรมการเล่นการพนัน พฤติกรรมการใช้สารเสพติด และพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์โดยเสรี และพฤติกรรมการบริโภคนิยม เนื่องจากเกิดกระบวนการเลียนแบบภายในกลุ่ม และยังใช้การแสดงพฤติกรรมเสรีทางเพศเป็นตัวแทนซึ่งแสดงออกของภาพลักษณ์ของวัยรุ่นซึ่งได้รับการยอมรับ

อมรวิรัช นาคทรพรพและคณะ (2548) กล่าวว่า ปัจจัยช่วยการแสดงออกทางเพศที่สำคัญ ได้แก่ สื่อลามกที่ได้เพิ่มขึ้นทั้งในแง่ปริมาณและความหลากหลาย รวมทั้งสามารถเข้าถึงได้ง่ายขึ้นด้วย โดยเฉพาะสื่อทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งจากการสำรวจจำนวนเว็บไซต์ที่เกี่ยวกับเว็บลามก พบว่า

มีมากกว่า 200 ล้านเว็บ สภาพดังกล่าวทำให้จำนวนเยาวชนที่ใช้เวลาไปกับการดูหนังสือไป เว็บโป๊ หรือภาพยนตร์ลามกอนาจารเพิ่มมากขึ้นเป็นเงาตามตัว โดยเด็กอาชีวศึกษาเข้าคู่มากที่สุด ในงานสำรวจของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปี 2546 ที่ทำกับกลุ่มตัวอย่างนักเรียน ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาจำนวน 800 คน ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ร้อยละ 40 ของนักเรียนเริ่มเสพสื่อลามกตั้งแต่อายุชั้นประถมปลาย มากที่สุดที่ชั้น ป.6 โดยสื่อลามกที่เด็กนักเรียนชอบดูและเข้าถึงได้สะดวกที่สุดสามอันดับแรก คือ วิดีโอลามก การ์ตูนลามก และเว็บลามก โดยเด็กนักเรียนชายจะนิยมวีซีดีมากกว่าเด็กหญิง ในขณะที่เด็กนักเรียนหญิงนิยมการดูเว็บมากกว่าเด็กชาย และแหล่งเสพสื่อลามกที่สะดวกที่สุดสามอันดับแรกคือบ้านตนเอง บ้านเพื่อน และโรงเรียน

พวงรัตน์ เลื่อมสำราญ (2549) ได้อธิบายว่า อิทธิพลที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศของเด็ก ในวัยเรียนมาจาก 4 ประเด็น คือ 1) อิทธิพลของครอบครัว ซึ่งถือเป็นสถาบันแรกที่อบรมทางด้านจิตใจ และปลูกฝังพฤติกรรมแก่เด็ก ครอบครัวจึงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่าง ๆ รวมถึงพฤติกรรมทางเพศของเด็กวัยรุ่นด้วย 2) อิทธิพลของเพื่อน ในเรื่องความเชื่อ ความคิด ตลอดจนให้คำปรึกษาในเรื่องราวต่าง ๆ รวมทั้งพฤติกรรมทางเพศ 3) อิทธิพลทางสังคม เช่น วิถีการดำรงชีพ เศรษฐกิจ ค่านิยมทางสังคมที่ผิด ทำให้เกิดอันตรายต่อตนเองและผู้อื่นในเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ สื่อมวลชนมีการเสนอข่าวเกี่ยวกับเรื่องทางเพศในทางเสื่อมเสีย เช่น การถูกข่มขืนที่ลงภาพผู้ที่ตกเป็นเหยื่ออย่างชัดเจน และรายละเอียดในการกระทำ 4) อิทธิพลทางวัฒนธรรม ความเชื่อเกี่ยวกับบทบาททางเพศ และการปฏิบัติตนต่อเพศตรงข้าม ค่านิยมทางเพศ การพูดคุยเรื่องเพศอย่างเปิดเผย

ศูนย์การเฝ้าระวังและเตือนภัยทางสังคม (2549) กล่าวว่าสาเหตุของวัยรุ่นในวัยเรียน เนื่องจาก 1) วัยรุ่นขาดทักษะการจัดการความสัมพันธ์ เช่น ขาดทักษะการบอกความต้องการการยุติความสัมพันธ์ การรู้เท่าทันพฤติกรรมของคู่ การจัดการกับอารมณ์ทางเพศของตนเอง รวมถึงทักษะการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย 2) พฤติกรรมอยากรู้ อยากลอง ยิ่งห้ามเหมือนยิ่งยุ ถึงกลายเป็นคำเรียกพฤติกรรมของวัยรุ่นที่เรา มักได้ยินกันบ่อย ๆ 3) สังคมไทยเรื่องเพศเป็นเรื่องที่ห้ามพูด ฉะนั้นช่องทางการเรียนรู้ที่มากกว่าเรื่องเพศสัมพันธ์จึงกลายเป็นเรื่องลับ ๆ โดยปริยาย ปัญหาคือหากวัยรุ่น มีคำถาม เขาจะหาคำตอบได้จากที่ไหน ใครจะตอบเขาได้บ้าง หรือเขาจะกล้าไปถามใคร

มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก (2551) ได้อธิบายว่า ปัญหาส่วนใหญ่มาจาก ครอบครัวแตกแยก พ่อไปทาง แม่ไปทาง แล้วทิ้งเด็กให้อยู่กับปู่ย่า ตายาย ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา เช่น ปัญหาวัยรุ่นในวัยเรียน ปัญหาเด็กมั่วสุมกัน ปัญหาหาเสพยาเสพติด ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนเกิดจากการล่มสลาย

ของสถาบันครอบครัว อีกประเด็นหนึ่งคือ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและรูปแบบในการยังชีพ ซึ่งสิ่งหนึ่งที่กำลังสูญสลายไปก็คือความเป็นชุมชน การดูแลกันภายในชุมชน ซึ่งเป็นกระบวนการในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนเอง และค่านิยมในวันวาเลนไทน์ ซึ่งเป็นวันที่วัยรุ่นจะมีเพศสัมพันธ์กันมาก

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (2550, หน้า 1) ได้อธิบายสาเหตุของการเกิดเรื่องชู้สาวในวัยรุ่น หรือการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นว่ามาจาก 3 ประเด็นคือ 1) การเกิดอารมณ์ทางเพศ ส่วนหนึ่งมาจากระดับฮอร์โมนเพศในร่างกายและอีกส่วนหนึ่งมาจากภายนอก เช่น รูปภาพ ภาพยนตร์ที่มีลักษณะกระตุ้นความต้องการทางเพศ เสียงที่ทำให้เกิดความเคลิบเคลิ้ม บางอย่างที่สามารถกระตุ้นอารมณ์ได้ รวมถึงการสัมผัสร่างกายตลอดจนความนึกคิดหรือจินตนาการ 2) ความเข้าใจในเรื่องเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นยังมีไม่เพียงพอ จึงเกิดความอยากรู้อยากลอง บวกกับเทคโนโลยีทางด้านสื่อที่สามารถชักนำเด็กให้หลงใหลไปในทางที่ไม่เหมาะสม เช่น สื่อทางอินเทอร์เน็ต คลิปวิดีโอต่าง ๆ การมีค่านิยมที่ผิดในเรื่องของการแข่งขันกันมีเพศสัมพันธ์ ในวันวาเลนไทน์กับผู้หญิงที่สวยงามให้ได้มากที่สุด แล้วจะถือว่าตัวเก่ง 3) การตะแคงเนื้อต้องตัวกันก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการมีเพศสัมพันธ์ตามมาภายหลัง รวมถึงการแสดงออกทางอารมณ์กระทำ โดยเฉพาะในกลุ่มเพื่อนที่ขำขี้เล่นให้ลองทำ จนกระทั่งต่อไปจะมีความกล้ามากขึ้น โดยไม่ต้องมีใครสั่งก็ทำ

ทวีศิลป์ วิษณุโยธิน (2549) ได้กล่าวว่า ในอดีตสถาบันครอบครัวมีความเข้มแข็ง เด็กส่วนใหญ่จะอยู่กับครอบครัว มีผู้ใหญ่คอยดูแลใกล้ชิด การติดต่อสื่อสารกันของเด็กต่างครอบครัว จนเกิดความสัมพันธ์ที่จะพัฒนาไปในเชิงความรักหนุ่มสาว ก็พัฒนาได้ยากแต่ในปัจจุบันโครงสร้างทางสังคมอ่อนแอ ครอบครัวไม่เข้มแข็ง บางครอบครัวเด็กย้ายออกมาอยู่หอพักเพียงลำพัง การติดต่อสื่อสารก็สะดวกขึ้น จึงอาจเป็นช่องว่างให้ทำอะไรตามใจตัวเองได้มากขึ้น

สุริยวัธย์ ไทขมณี (2551) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมีเพศสัมพันธ์ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยและผลกระทบที่เกิดจากการตัดสินใจดังกล่าว พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจมีเพศสัมพันธ์ที่สำคัญ คือ ค่านิยมและพฤติกรรมของบุคคลที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมีความอยากรู้อยากลองเป็นปัจจัยสำคัญ และเพื่อเป็นการแสดงออกถึงความรักที่มีต่อกันประกอบกับการอยู่ด้วยกันตามลำพัง ทำให้เกิดเพศสัมพันธ์ขึ้นในความคิดและทัศนคติในหมู่นักศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงสาธารณสุข (2551) กล่าวถึง วัยรุ่นเป็นวัยเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม การสนใจในเพศตรงข้าม ความต้องการทางเพศที่มีมากขึ้น ร่วมกับสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและความรู้สึกนึกคิดของวัยรุ่น การมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุน้อย มีคู่นอนหลายคน

การขายบริการทางเพศ ซึ่งมีสาเหตุของพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ คือ

1. ไม่ได้รับความรัก ความอบอุ่น จากครอบครัว จึงแสวงหาความรัก ความอบอุ่น จากเพื่อนต่างเพศเป็นการทดแทน

2. บุคลิกภาพอ่อนแอ ต้องการที่พึ่งพิงทางร่างกาย จิตใจจากเพศตรงข้าม

3. อยากรู้ อยากทดลอง ได้รับการกระตุ้นชักจูง หรือขาดการควบคุมหรือเบี่ยงเบน ความรู้สึกทางเพศอย่างเหมาะสม

4. ค่านิยมทางสังคม และอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนที่มีค่านิยมหรือให้คุณค่ากับการมี เพศสัมพันธ์เสรี และค่านิยมทางวัตถุ

5. เด็กที่มีเซาว์ปัญญานกพร่อง อาจถูกชักจูงและถูกหลอกลวงให้มีพฤติกรรมทางเพศ ที่ไม่เหมาะสมได้ง่าย

6. อิทธิพลจากสื่อ สิ่งพิมพ์ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ และแบบอย่างที่ไม่เหมาะสมในสังคม จากแนวคิดข้างต้น พอสรุปได้ว่าปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษา

มีสาเหตุมาจาก 1) สภาพของครอบครัว คือการเลี้ยงดู ปกป้องพฤติกรรม ค่านิยมซึ่งเด็กจะเลียนแบบ จากบุคคลในครอบครัว 2) อิทธิพลจากเพื่อน ซึ่งในระดับอาชีวศึกษา ถือว่าเพื่อนมีอิทธิพลมากที่สุด เมื่อมีปัญหาจะปรึกษาเพื่อน ดังนั้นเพื่อนในกลุ่มประพฤติดังไรก็จำเป็นต้องทำตามเพื่อให้เกิดการยอมรับภายในกลุ่ม 3) สภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านวัฒนธรรม เทคโนโลยี ค่านิยมทางเพศของนักศึกษาเปลี่ยนไป ระบบคอมพิวเตอร์เพื่อการสื่อสารที่ทันสมัยขึ้นส่งผลให้นักศึกษาสามารถสืบค้นข้อมูล ติดต่อกันได้ง่าย สะดวกและรวดเร็ว เป็นช่องทางในการบริโภค สื่อลามก และเกิดพฤติกรรมลอกเลียนแบบ ได้อย่างรวดเร็วเช่นกัน

แนวทางป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษา

สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยคณะทำงานสาธารณสุขและการพัฒนา คุณภาพชีวิต (2547) จึงได้จัดทำการศึกษาและจัดทำความเห็นและข้อเสนอแนะ เรื่อง “แนวทาง การแก้ไขพฤติกรรมเยาวชนที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด กรณีนักเรียนอาชีวศึกษา” ได้สรุป แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันทางสังคมทั้งระบบให้มีลักษณะบูรณาการ คือ ครอบครัว สถานศึกษา และหน่วยงานรัฐบาล โดยในส่วนของสถานศึกษาที่เปรียบเสมือนเป็นพ่อแม่คนที่สองของเด็กและเยาวชน รัฐควรให้ความสนใจใส่แก่สถานศึกษา ด้วยการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ ให้นักเรียนอาชีวศึกษามีความรู้คู่คุณธรรม โดยเน้นด้านวิชาการและการปฏิบัติไปพร้อม กัน เพื่อให้เกิดทักษะความชำนาญ และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม เป็นการนำความรู้ ที่ได้รับจากการศึกษานำไปพัฒนาท้องถิ่น รวมทั้งดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก

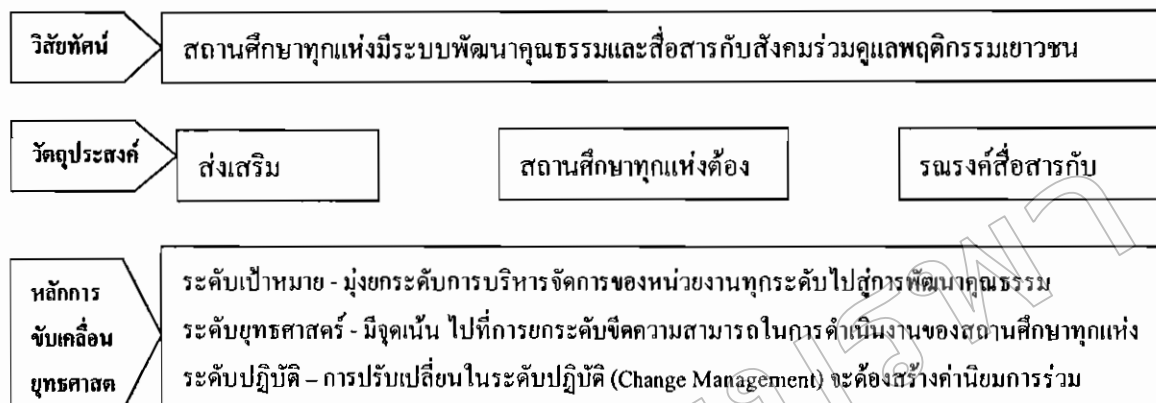
พ.ศ. 2546 ในการจัดระบบงานดังนี้

1. การจัดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับเด็ก โรงเรียนควรมีกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน โดยเฉพาะการสร้างความรู้สึกรักเห็นอกเห็นใจ การเข้าใจกัน ความสามัคคี เช่นกิจกรรมที่ช่วยน้องในช่วงเปิดเทอม การมีเพื่อนคู่หู (Buddy) โดยจับคู่เด็กที่มีความแตกต่างกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ให้เด็กเรียนเก่งอยู่กับเด็กเรียนไม่เก่ง เด็กแข็งแรงอยู่กับเด็กอ่อนแอ ชวนคุยต่าง ๆ การฝึกทักษะให้เด็กรู้จักจัดการปัญหาและควบคุมอารมณ์ตนเอง

2. การจัดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับเด็กนักเรียน กิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ควรเสริมสร้างการสื่อสารแบบ 2 ทาง ระหว่างครูกับเด็ก และครูควรมีทักษะในการประเมินสถานะเด็ก ประเมินความต้องการของเด็ก อีกทั้งควรมีความรู้และทักษะในการแทรกแซงพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็ก ทักษะในการให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น ทั้งนี้เมื่อครูทราบสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหาแล้วครูสามารถเข้าไปแทรกแซงจัดการปัญหาและให้บริการแก่เด็กได้ ตรงตามความต้องการจำเป็นของเด็ก

3. การจัดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ปกครองและครู ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและครูเป็นสิ่งสำคัญในการช่วยกันดูแลและคุ้มครองเด็ก แต่ปัจจุบันพ่อแม่ส่วนใหญ่มักจะโยนบทบาทหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาเด็ก ให้เป็นบทบาทของโรงเรียน ส่วนโรงเรียนเห็นว่าเป็นบทบาทของผู้ปกครอง แนวทางในการสร้างความสัมพันธ์ เช่น จัดพบปะผู้ปกครองเทอมละ 1 ครั้ง (พบเป็นการส่วนตัว) โดยนำเอาปัญหาของเด็กมาคุยกันและร่วมกันหาทางออกร่วมกับผู้ปกครองในการกำหนดกฎเกณฑ์ความปลอดภัยสำหรับเด็กทั้งที่บ้านและโรงเรียน จัดเวทีแลกเปลี่ยนหรือจัดกิจกรรมที่เน้นการสื่อสารระหว่างกัน จัดอบรมผู้ปกครองให้มีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องทักษะการเลี้ยงดูและพัฒนาการของเด็ก

กระทรวงศึกษาธิการ (2549) ได้สรุปกรอบแผนแม่บทในการส่งเสริมจริยธรรมของเด็กและเยาวชนไทย เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาคriminal เสี่ยง 8 ประเด็น เป็นกิจกรรมที่ขับเคลื่อนไป (Ground War) พร้อมกับการสื่อสารทางสังคม (Air War) ได้แก่ (1) ดิดเกม ดิดอินเตอร์เน็ตและเข้าถึงสื่อเสวร้าย (2) เพศสัมพันธ์ (3) หนีเรียน (4) เหล้า/ บุหรี่ (5) ทะเลาะวิวาท (6) การพนัน (7) ฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย และ (8) กิจกรรมเยาวชนสร้างสรรค์ สรุปกรอบแผนแม่บทในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของเด็กและเยาวชนไทย ดังภาพที่ 3

ยุทธศาสตร์	1. สถานศึกษาและเยาวชนเข้มแข็ง	2. สังคมมีส่วนร่วม	3. สื่อสารกับสังคม	4. การจัดการความรู้และติดตาม	5. การจัดการปัญหาในภาวะ
ยุทธศาสตร์หลัก (Strategic)	1. สถานศึกษาเป็นพื้นที่ปลอดเหล้าบุหรี่ 2. มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและมีการประเมินมาตรฐานรายโรงเรียนและรายพื้นที่ 3. จัดทำคู่มือแก้ปัญหาเยาวชนให้เหมาะสมกับปัญหาและอายุ 4. ปรับปรุงการสอนคุณธรรม จริยธรรมให้เน้นปฏิบัติจริงและทันสมัย 5. ปรับเกณฑ์มาตรฐานประเมินผลงานครูและคุณภาพสถานศึกษาจากเกณฑ์คุณธรรมเพิ่มขึ้น 6. จัดกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะ 8 ประเด็น 1) ดินแดนสีแดง 2) เพศสัมพันธ์ 3) หนีเรียน 4) เหล้า/ บุหรี่ 5) ทะเลาะวิวาท 6) การ	1. พัฒนาเครือข่ายผู้ปกครองให้เป็นอาสาสมัคร สมัครพนักงาน ส่งเสริมความประพฤติ น.ร. น.ส. 2. พัฒนาผู้ปกครองและกรรมการสถานศึกษาในการร่วมมือดูแลแก้ปัญหาโดยให้ความรู้จิตวิทยาเด็กใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ 3. ขอจังหวัดร่วมกับสถานศึกษาจัดพื้นที่ลดพื้นที่เสี่ยง	1. ใช้สื่อรณรงค์ตามโครงการได้เวลาเด็กไทยเป็นคนดี ร่วมกับ อ.ส.ม.ท. (Air War) 2. ประสานการจัดกิจกรรมร่วมไปกับการรณรงค์ 3. จัดกิจกรรมตามเทศกาลเช่น ความปลอดภัยช่วงปีใหม่ เทศสัมพันธ์ช่วง วาเลนไทน์ 4. ใช้ ETV และสถานีวิทยุทุกมหาวิทยาลัยขับเคลื่อนสังคม 5. รับฟังกระแสสังคมนำสู่การกระตุ้นหน่วยงานลูก	1. มีหน่วยวิชาการเครือข่ายจากงานวิจัยและสัมมนา 2. มีการเฝ้าระวังสถานการณ์วิเคราะห์แนวโน้ม 3. เผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อโดยเฉพาะเว็บไซต์ 4. ให้บริการวิชาการโทรศัพท์สายด่วน 1579 กด 6 5. จัดกิจกรรมสร้างสรรค์ - ประกวดเขียนโฮมเพจเรียงความ - สารวิตร	1. มีเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบกรณีเกิดเหตุ 2. มีระบบเครือข่ายแก้ปัญหากรณีฉุกเฉิน 3. มีโทรศัพท์สายด่วนใช้ประสาน ส่งข้อและช่วยเหลือ

ภาพที่ 3 กรอบแผนแม่บทการส่งเสริมคุณธรรมของเด็กและเยาวชนไทย

นอกจากนี้ยังมีกลุ่มนักวิชาการเสนอแนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ทักษะและการปฏิบัติ (Knowledge Attitude Practice - KAP) เป็นแนวคิดหลักของการศึกษาพฤติกรรมทางเพศ ด้วยความเชื่อของนักวิจัยว่าการให้ความรู้จะทำให้บุคคลมีทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ และการที่บุคคลมีทัศนคติต่อการมีพฤติกรรมทางเพศที่ถูกต้องแล้ว บุคคลนั้นก็จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองที่ดี ที่ถูกต้องเหมาะสม ตามความคาดหวังของสังคมได้ตามทฤษฎีของ ฟิช บายน์และไอเซ็น (Fishbein and Aizen, 1975)

กาวนา เหวียนระวี (2550) กล่าวว่า การพัฒนาที่เน้นด้านบวกของเยาวชน หรือ Positive Youth Development (Pittman et al, 2000) ซึ่งเป็นกรอบแนวคิดที่ถกเถียงในสหรัฐอเมริกา ในระยะ 20 ปีที่ผ่านมา ซึ่งผลของการดำเนินการดังกล่าวทำให้ได้กลยุทธ์ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวก ได้แก่

- การส่งเสริมหรือฝึกความสามารถในด้านสังคม อารมณ์ พฤติกรรม การคิด วิเคราะห์ คุณธรรม การพึ่งพาตนเอง
- การได้รับการบอกเล่า คอยย้ำ จูงใจจากครอบครัว ชุมชนถึงพฤติกรรมที่พึงปรารถนา
- การมีความผูกพันกับผู้ใหญ่ที่เคารพ และไว้วางใจในชีวิต และมีเพื่อน รุ่นน้อง รุ่นพี่ ที่ผูกพัน
- การได้รับ โอกาสและความยอมรับจากบุคคลชุมชนแวดล้อม
- การเข้าถึงบริการ และระบบสนับสนุนที่เอื้อต่อการพัฒนาเยาวชน

นอกจากนี้ยังพบว่า โครงการที่จะประสบความสำเร็จจะต้องมีระยะเวลายาวนานพอสมควร และดำเนินการ โดยอาศัยความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับชุมชน โดยมุ่งเน้นพัฒนาเยาวชนให้เกิดสำนึกของการเป็นพลเมืองดี ต้องมาจากความเชื่อมั่นในศักยภาพ ให้อิสระภาพและการสร้างโอกาสให้เยาวชนได้เรียนรู้ โดยการเป็นสมาชิกที่มีสถานภาพเท่าเทียม มีส่วนได้ส่วนเสีย ในความดีงาม หรือเลวร้ายของสังคมได้เช่นกัน เยาวชนจึงจะสามารถเข้าใจ เห็นคุณค่าของการร่วมรับผิดชอบ และสร้างสรรค์สังคมที่เขารู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของการเป็นเจ้าของ ไม่แตกแยก โคดเดี่ยว (องค์การแพธ, 2550, หน้า 25)

ทิตา ณ นคร (2550, หน้า 28) กล่าวเกี่ยวกับมุมมองใหม่ในเรื่องเพศกับเยาวชน “เยาวชนกำลังเผชิญปัญหา ไม่ใช่เป็นปัญหา” ว่าเหตุที่เยาวชนมีพฤติกรรมทางเพศที่ผู้ใหญ่บอกว่า เบี่ยงเบน เลวร้าย นำหาวคถลวนั้น ล้วนแต่เป็นผลกระทบอันเกิดขึ้นจากกระบวนการกล่อมเกล่า กระบวนการให้คุณค่า กระบวนการจัดการของผู้ใหญ่ทั้งสิ้น ที่ผ่านมามีแต่เด็กมีปัญหา การจัดการจะเป็นรูปแบบของการควบคุม เป็นการจัดการเพื่อให้ปัญหาหมดไปด้วยการใช้อำนาจ การขู่ หรืออะไรก็ตาม

ในนามแห่งความรัก และปรารถนาดี ดังนั้นหากต้องการเปลี่ยนแปลงต้องเริ่มต้นจากผู้ใหญ่ก่อน โดยเปลี่ยนวาทกรรมในการเรียนรู้เรื่องเพศของเยาวชนใหม่ และสุรินทร์ รมเกียรติ กล่าวว่า การแก้ไขปัญหาไม่ฝากความหวังไว้กับพ่อแม่ เพราะความใกล้ชิดทำให้พูดเรื่องเพศกันยากขึ้น ครูจึงเป็นบุคคลที่สามที่ต้องทำหน้าที่สร้างความเข้าใจให้เด็ก ในเมื่อครูใช้เวลาอยู่กับเยาวชนมาก ก็ต้องช่วยคิดช่องทางให้เยาวชนพูดคุยเรียนรู้โดยเปิดเผยด้วยวิธีที่ถูกต้อง (องค์การแพธ, 2550, หน้า 40)

ชล บุญนาค (2549, หน้า 92) กล่าวว่า กระบวนการสั่งสอนอบรมแบบที่เป็นมาของ สังคมไทย อาจ ไม่สอดคล้องกับการพัฒนาเยาวชนให้พร้อมรับมือกับโลกอนาคต จึงควรปรับเปลี่ยน กระบวนการตั้งแต่การช่วยให้เยาวชนผ่านพัฒนาการต่าง ๆ จากบ้านสู่สังคม ทำให้เขามีทักษะ ที่ประเมินข้อดีข้อเสียได้ รวมทั้งยังควรให้ความสนใจในประเด็น เช่น หน้าที่ของครู และพ่อแม่ ที่จะต้องดูแลสุขภาพอนามัยเยาวชนในช่วงวัยเจริญพันธุ์ ปัญหาจากค่านิยมชายหญิงที่ไม่เท่าเทียม กันว่าจะมีผลอย่างไร ถ้าหญิงไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษา เป็นต้น ผู้ใหญ่ต้องเสนอมุมมองมาเป็น ช่วยเหลือเยาวชน ไม่ใช่สั่งสอนอบรม พัฒนาระบบการสอนให้รู้จักการคิด และวิพากษ์ สร้างสรรค์ เพราะหากระบบคิดดี การเรียนรู้ก็จะดีตามไป และควรเน้นการทำกิจกรรมเสริม การเรียนรู้นอกห้องเรียน เพราะการเรียนในห้องเรียน ไม่ตอบโจทย์เป็นทักษะในการดำรงชีพ รวมทั้งปรับวิธีคิดทางศาสนา เพื่อให้เกิดการยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม โดยใช้พุทธศึกษา กระตุ้นให้คิด ใช้เหตุผลเป็น เน้นสอนผ่านการปฏิบัติจริงมากกว่าเชิงพิธีกรรม เนื่องจากโลกอนาคต จะเต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสาร และช่องทางเข้าถึงโดยง่าย เทคโนโลยีจะดีและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ นอกจากนี้ แคมเธอริน บอนด์ ยังเสนอแนะให้ผู้ใหญ่หาทางคุยกับวัยรุ่น ยกเลิกกรอบที่คับ แคบและค่านิยมที่ไม่ส่งเสริมให้วัยรุ่นเข้าใจตนเอง (องค์การแพธ, 2550, หน้า 48)

นัยนา ปิตตพงศ์ (2550) ได้พัฒนายุทธศาสตร์การแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของ นักเรียนนักศึกษาอาชีวศึกษา ดังนี้ 1) การพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน คือ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมาขาดการสนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งขาดการติดตามผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ไม่ตั้งใจ เรียน จึงควรปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมสอดคล้อง กับความสามารถและความสนใจ จัดกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์และพัฒนาความรู้ ทักษะและ คุณลักษณะของผู้เรียน ปรับปรุงระบบการดูแลช่วยเหลือ ติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนสม่ำเสมอ และมีระบบติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองของผู้เรียน 2) การเสริมสร้างวิถีชีวิตตามแนวคิดหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อลดกระแสค่านิยมในการใช้จ่ายฟุ่มเฟือยเกินตัว การปลูกฝัง สร้างค่านิยมที่ถูกต้องในการบริโภคในการดำเนินชีวิตจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพึ่งตนเองและ

ดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข 3) การพัฒนาระบบส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนให้ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อและกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ มีระบบติดตามดูแลพฤติกรรมนักเรียนอย่างต่อเนื่อง 4) ปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ ค่านิยม ที่เกิดจากกระแสวัฒนธรรมตะวันตก สื่อต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อแนวคิดและพฤติกรรมในเรื่องเพศของนักเรียน ประกอบกับเป็นช่วงที่อยากรู้อยากเห็น จึงก่อให้เกิดปัญหาเนื่องจากความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ และขาดการบังคับ เช่น การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ และมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ จึงความปลุกฝังให้เกิดพฤติกรรมและค่านิยมที่เหมาะสม โดยจัดให้มีแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาที่เหมาะสม ป้องกันปัญหาโดยครู สร้างความอบอุ่นเป็นที่ปรึกษาและเป็นกลไกสัมพันธ์กับผู้เรียน มีระบบติดตามดูแลช่วยเหลือผู้เรียนร่วมกับผู้ปกครอง

จิตติมา ภาณุเดช (2551) ได้อธิบายว่าในวัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายและจิตใจ ที่เกี่ยวข้องกับเซ็กซ์ ซึ่งเป็นเรื่องธรรมชาติ ปกติจะเกิดอารมณ์ทางเพศ ความรู้สึกทางเพศสนใจในเรื่องเพศตรงข้าม ซึ่งไม่ใช่เรื่องเสียหาย เพียงแต่วัยรุ่นที่อยู่ในวัยเรียนจำเป็นต้องรู้จักควบคุมอารมณ์ทางเพศของตนเอง เรียนรู้ทางเพศอย่างถูกต้อง ไม่หมกมุ่นเรื่องเพศมากเกินไป และไม่ละเมิดบุคคลอื่นทางเพศ การสนใจเพื่อนต่างเพศก็ต้องอยู่ในกรอบที่ดี การปฏิบัติต่อเพศตรงข้ามควรสุภาพให้เกียรติ และไม่เสียเวลามากจนรบกวนหน้าที่ด้านอื่น ๆ การมีเพื่อนต่างเพศอย่างเปิดเผยนอกจากจะทำให้พ่อแม่ได้เห็นพฤติกรรมของลูกจริง ๆ แล้ว ยังเป็นโอกาสที่พ่อแม่จะได้แนะนำตักเตือนหรือให้ความรู้ต่าง ๆ เช่น เพื่อนต่างเพศที่ดีเป็นอย่างไร (จะคุ้นเคยได้ตรงไหน) เวลาที่มีเพื่อนต่างเพศควรระวังอะไรบ้าง จะแบ่งเวลาอย่างไรให้ถูกต้อง สถานการณ์ที่น่ากลัวมีอะไรบ้าง ควรปฏิบัติตัวอย่างไรกับเพศตรงข้าม เมื่อพ่อแม่ใจกว้างในการมีเพื่อนต่างเพศในวัยเรียนของลูก ลูกจะต้องรู้จักวางตัวให้เหมาะสม ต้องรู้จักควบคุมตนเอง และปฏิบัติตัวให้อยู่ในกรอบที่ผู้ใหญ่ต้องการ การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา เพื่อให้วัยรุ่นรู้เท่าทันธรรมชาติและความต้องการทางเพศของตนเอง และของเพศตรงข้าม เพื่อจะได้รู้จักควบคุมความต้องการของตนเอง และระวังมิให้ตกเป็นเหยื่อของใครง่าย ๆ จะได้ไม่พลาดพลั้ง ทำผิดโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ผู้ที่จะให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่วัยรุ่น นอกจากครูอาจารย์แล้ว พ่อแม่ก็ต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบด้วย จะต้องพร้อมที่จะเป็นที่ปรึกษาที่ดี สนใจปัญหาอย่างใกล้ชิด ทำตัวสนิทสนม เพื่อให้ลูกหลานเกิดความไว้วางใจ เปิดเผยความในใจ หรือกล้าปรึกษา หรือ เรื่องเหล่านี้ได้อย่างสนิทใจ

อมรวิรัช นาคกรพรพและคณะ (2549) ได้เสนอแนวทางแก้ปัญหาไว้ 2 ทางคือ แก้ปัญหาจากต้นทาง จากสาเหตุหลัก 4 ด้าน คือ ครอบครัว สื่อ พื้นที่ทางสังคม และการศึกษา โดยเฉพาะการศึกษาต้องเน้นสอนเรื่องการใช้ชีวิตที่ดีให้กับเด็ก เพื่อให้เด็กมองเห็นการดำเนินชีวิตที่ดี สอดคล้องกับ

แนวทางแก้ไขที่ 2 คือรัฐบาลต้องเร่ง สร้างเมกะ โปรเจกต์ทางสังคมขึ้น ซึ่งทุกวันนี้จังหวัดไทรบุรียังมีชีวิตเด็กที่ย่ำแย่ เกิดสถานเริงรมย์มากโดยขาดการควบคุมที่ดี

ทวีศิลป์ วิษณุโยธิน (2551) ได้แนะนำว่า เมื่อห้ามไม่ให้รักไม่ได้ ผู้ใหญ่ก็ควรดูแล แต่ไม่คิดขวางจนเกินไป ต้องพยายามใช้เหตุผลที่ดีแนะนำมากกว่า ซึ่งเป็นเรื่องธรรมดาที่เด็กซึ่งเกิดความรักจะมีความอยากใกล้ชิดกัน แต่ความใกล้ชิดไม่ได้จำเพาะไปที่เรื่องการมีเพศสัมพันธ์ อาจเป็นเพียงแค่ออกมาเห็นหน้า ออกมาพูดคุยกันเท่านั้น การดูแลให้อยู่ในกรอบที่พอดี หรือจัดให้เด็กวัยรุ่นเจอกันผ่านทางช่องทางกิจกรรมที่สร้างสรรค์ ก็น่าจะเป็นทางออกให้กับการสกัดกั้นปัญหาเชิงลึกในวัยศึกษาที่พัฒนามาจากรักในวัยเรียนได้

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้กำหนดรูปแบบการแก้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ไว้ว่า 1) ควรปรับการสอนเพศศึกษาใน โรงเรียน ครูจำเป็นต้องสอนให้เด็กและวัยรุ่นเกิดความตระหนักถึงผลเสียของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน สอนวิธีการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร 2) ให้ความรู้ ความเข้าใจ และแนะนำด้านการวางแผนครอบครัว การคิดโรค การป้องกันปัญหาการตั้งครรภ์ หรือแก้ไขปัญหาย่างเหมาะสม 3) การให้คำปรึกษารายกลุ่ม รายบุคคลกับวัยรุ่นกลุ่มเสี่ยง 4) รับฟัง ไม่ลงโทษรุนแรง สร้างความไว้วางใจ โดยเฉพาะความลับของนักเรียน และให้เห็นถึงผลที่เกิดขึ้นต่อตนเอง ครอบครัวและผู้อื่น 5) ให้หาทางเลือกในการระบายความรู้สึกทางเพศหรือแก้ไขปัญหาย่างเหมาะสม 6) จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น กิจกรรมกีฬา ดนตรี ทักษะศึกษา อาสาสมัคร ภูมิปัญญา เป็นต้น 6) ให้หาทางเลือกในการระบายความรู้สึกทางเพศหรือแก้ไขปัญหาย่างเหมาะสม 7) ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการแก้ไขปัญหาย 8) กรณีที่มีปัญหาพฤติกรรมที่รุนแรงหรือเกิดการตั้งครรภ์ สามารถส่งต่อสถานบริการสาธารณสุขเพื่อขอคำปรึกษา

จากแนวคิดข้างต้น จะพบว่าสถาบันที่มีส่วนในการหาแนวทางการแก้ไขปัญหาคือ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศจะเป็น ครอบครัว สถานศึกษา และสถาบันทางสังคม ในการศึกษาครั้งนี้ มุ่งเน้นรูปแบบการป้องกันปัญหาที่สถานศึกษาควรดำเนินการแก้ไข จึงพอสรุปรูปแบบการป้องกัน พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศที่สถานศึกษาควรมีการปรับปรุง โดยพิจารณาจากสาเหตุ ปัจจัย และแนวทางป้องกันที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว

1. การจัดกิจกรรมนอกหลักสูตร โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา สามารถปลูกฝังค่านิยมทางเพศที่เหมาะสม หรือส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพื่อเด็กและเยาวชนจะได้ไม่หมกมุ่นเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ โดยการจัดกิจกรรมนอกหลักสูตร ได้แก่ การเข้ากลุ่มกิจกรรม กีฬา งานอดิเรก เช่น เกี่ยวกับวิชาการ ด้านภาษา ดนตรี การพัฒนาสังคม การบำเพ็ญประโยชน์ ต่อชุมชน โครงการต่าง ๆ ที่ส่งเสริมทำให้พัฒนาการของวัยรุ่นพัฒนาในทางที่ดี มีสุขภาพจิตดี

ลดความก้าวร้าว สามารถค้นหาอัตลักษณ์ของตนเองได้ สามารถสร้างแรงบันดาลใจในการนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของชีวิต

1. การจัดบริการแนะแนวให้คำปรึกษา ทางโรงเรียนและสถานศึกษามีการจัดบริการแนะแนวให้คำปรึกษา โดยทำการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนทราบว่า มีหน่วยงานที่คอยให้ความช่วยเหลือนักเรียนในเรื่องต่าง ๆ เมื่อเกิดปัญหา วัยรุ่นเป็นวัยของการปรับเปลี่ยนเชื่อมโยงจากวัยเด็กตอนปลายไปสู่ผู้ใหญ่ การปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัวทำให้เกิดประสบการณ์ และเรียนรู้ในสิ่งใหม่ตลอดเวลา จนบางครั้งบางสถานการณ์ที่เกิดขึ้นทำให้เยาวชนไม่สามารถทำการตัดสินใจได้ด้วยตนเอง เกิดความกังวลและความเครียด จำเป็นต้องมีหน่วยงานจัดบริการให้คำปรึกษา เช่น การคบเพื่อนต่างเพศ การเรียน เป็นต้น ทางโรงเรียนจำเป็นต้องประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนได้รู้จักหน่วยให้บริการนี้ด้วย

2. การเรียนการสอนในหลักสูตรควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับสอศแทรกการปลูกฝังค่านิยมในเรื่องต่าง ๆ คุณธรรม จริยธรรมในเรื่องต่าง ๆ ให้นักเรียนได้เรียนรู้ถึงขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมที่ดีงามของสังคมไทย การสอนเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศต้องวางตัวอย่างไร เป็นต้น

3. ครูอาจารย์ และบุคลากรใน โรงเรียนหรือสถานศึกษา ให้อความดูแลเอาใจใส่ สังเกต สอดส่องพฤติกรรมของนักเรียนนักศึกษาในการแสดงพฤติกรรมทางเพศอย่างใกล้ชิดเพื่อพบพฤติกรรมที่เป็นปัญหาควรรีบให้ความช่วยเหลือและแก้ไขให้เร็วที่สุด

4. ในกรณีที่เกิดปัญหาขึ้นนั้น ครูอาจารย์ ตลอดจนพ่อแม่ผู้ปกครองต้องรีบแก้ไข ไม่ควรที่จะซ้ำเติมสิ่งที่เกิดขึ้นกับวัยรุ่น ควรมีการให้ความช่วยเหลือ โดยการให้คำปรึกษา ให้กำลังใจแก่เด็กและเยาวชนที่มีปัญหาให้ข้อคิดต่าง ๆ เพื่อให้พวกเขาสามารถกลับมาใช้ชีวิตตามปกติสุขได้

กระบวนการวิจัย

1. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นเครื่องมือและเทคนิควิธีการวิจัยหนึ่งที่นิยมใช้เกี่ยวกับการศึกษาวิจัย โดยที่ทำการวิเคราะห์เนื้อความนั้นขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของนักวิจัยว่าต้องการวิเคราะห์เรื่องอะไร มีผู้กล่าวถึงบริบทของการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ดังต่อไปนี้

เบอร์เรลสัน (Berelson, 1952 อ้างถึงใน ชัชวาลย์ ทัดสิวัช, 2551, หน้า 3) ได้ให้ความหมายของการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาไว้ว่า เป็นเทคนิควิธีการวิจัย (A Research Technique) อย่างหนึ่งที่มุ่งการบรรยาย และอธิบายเนื้อหาได้อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย ตรงตามวัตถุประสงค์ มีระบบ และใช้หลักการวิเคราะห์เชิงปริมาณ

โดโนฮิว ทรอป และบัดด์ (Donohew, Trop & Budd, 1967 อ้างถึงใน นิษกานต์

บุญเกิด, 2541, หน้า 35) ได้ให้ความหมายของการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาไว้ว่าเป็น เทคนิคที่เป็นระบบของการวิเคราะห์และจับประเด็นเนื้อหาสาระในบริบทของการสื่อสาร การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา นับได้ว่าเป็นเครื่องมือสำหรับการทำการสังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมของการสื่อสารที่สามารถกระทำได้อย่างเปิดเผย ตามเวลาและสถานที่ที่ผู้วิจัยได้เลือกไว้

คาร์ดเนย์ (Cardney, 1972 อ้างถึงใน ณิชกานต์ บุญเกิด, 2541, หน้า 35) ได้กล่าวถึง คำนิยามของการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา สอดคล้องกับเบอร์เรลสันดังกล่าวไปแล้ว โดยอธิบายว่าการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา เป็นวิธีการที่ใช้ในการศึกษาเนื้อหาสาระของเอกสารอย่างมีระบบ

กริปเพนดรอฟฟ์ (Krippendorff, 1980) เสนอไว้ว่า การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา เป็นเทคนิคการวิจัยอีกรูปแบบหนึ่งในการทำให้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีความน่าเชื่อถือ มีผลสรุปที่เที่ยงตรงจากข้อมูลของเนื้อหานั้น ๆ ทั้งนี้วิเคราะห์เชิงเนื้อหาใช้เทคนิคของการวิเคราะห์ที่แตกต่างกัน แต่แบบของการวิจัยต้องเหมาะสมกับบริบทของข้อมูล หรือมีความเกี่ยวข้องกับข้อมูลที่นำมาทำการวิเคราะห์ สำหรับแบบของการวิจัยนั้นสามารถแบ่งออกได้ 3 แบบ คือ 1) เป็นการวิจัยสำหรับวินิจฉัยหรือประมาณการ (Designs for Estimate) ปรากฏการณ์บางอย่างตามบริบทที่เป็นพื้นฐานของข้อมูลนั้น 2) เป็นการทดสอบความเป็นตัวแทน (Designs to test the Substitutability) ของวิธีการใดวิธีการหนึ่ง เช่น ใช้วิธีการสองวิธีหรือมากกว่ากับข้อมูลชุดเดียวกัน หรือข้อมูลต่างชุดกัน แต่ได้รับการทดสอบในสถานการณ์เดียวกัน แล้วนำผลที่ได้รับมาเปรียบเทียบกับกัน 3) เป็นการทดสอบสมมติฐาน (Designs to test Hypothesis) แบบการวิจัยแบบนี้เน้นทำการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งการวิเคราะห์เชิงเนื้อหานี้จะต้องคำนึงถึงเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์เหล่านั้นด้วย

อุทุมพร จามรมาน (2531) ได้สรุปถึงวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาไว้ 3 ประการกล่าวคือ 1) เพื่อเป็นการสรุปข้อมูล 2) เพื่อหารูปแบบหรือความสัมพันธ์ภายใน และ 3) เพื่อหารูปแบบหรือความสัมพันธ์ภายนอก

ขั้นตอนของการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

เบอร์เรลสัน (Berelson, 1971 อ้างถึงใน ณิชกานต์ บุญเกิด, 2541, หน้า 37) เสนอความเห็นว่าการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาใช้ลำดับขั้นตอนประกอบไปด้วย 1) การสร้างเกณฑ์ขึ้นมาในรูปของตารางวิเคราะห์ อันประกอบด้วยถ้อยคำ ภาษาที่มีความหมายตรงกับเนื้อหาที่ต้องการวิเคราะห์ และใช้วิธีนับจำนวนครั้งของเนื้อหาตามที่ปรากฏ 2) สรุปออกมาในรูปของการบรรยาย ส่วนเคอร์ลิงเกอร์ (Kerlinger, 1973 อ้างถึงใน ณิชกานต์ บุญเกิด, 2541, หน้า 37) กล่าวว่าขั้นตอนของการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาที่สะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ สามารถแบ่งออกได้เป็น การกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน และกำหนดเนื้อหาพร้อมทั้งหน่วยที่จะทำการวิเคราะห์เพื่อความสะดวก

ในการเจนนับหรือให้ค่าคะแนน ขณะที่เวเบอร์ (Weber, 1985 อ้างถึงใน นิชกานต์ บุญเกิด, 2541, หน้า 37) กล่าวว่า การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาสามารถกำหนดขั้นตอนไว้เป็น 7 ขั้นตอน คือ 1) กำหนดปัญหาการวิจัย 2) กำหนดเลือกเอกสาร 3) กำหนดหน่วยในการลงรหัส 4) จัดทำแบบบันทึกการวิเคราะห์เนื้อหา คำนิยามศัพท์ และทดลองใช้ 5) ลงรหัส 6) ทำการวิเคราะห์ข้อมูล และ 7) การแปลความหมาย

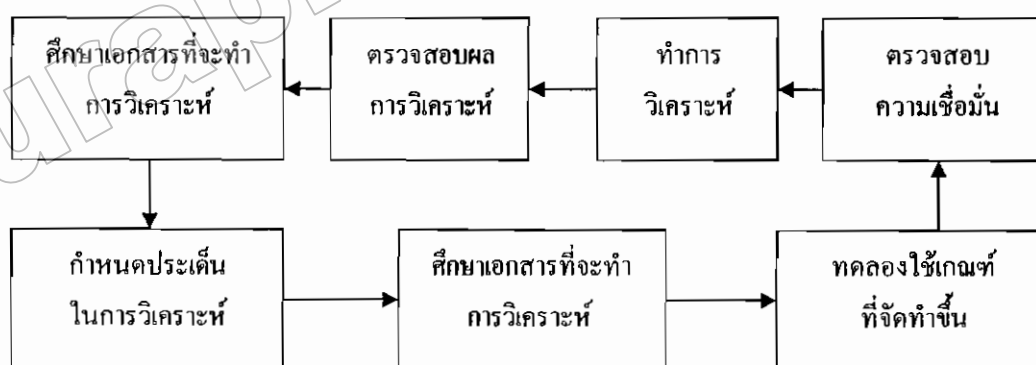
สุภางค์ จันทวานิช (2540) ได้อธิบายเกี่ยวกับขั้นตอนของการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาไว้ 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย

- 1) การตั้งกฎเกณฑ์ขึ้นสำหรับใช้คัดเลือกเอกสารและหัวข้อที่จะทำการวิเคราะห์
- 2) การวางเค้าโครงของเรื่อง โดยทำรายชื่อคำ หรือข้อมูลในเอกสารที่จะนำมาวิเคราะห์
- 3) คำนึงถึงบริบทหรือสภาพแวดล้อมประกอบของข้อมูล และเอกสารที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์

4) การวิเคราะห์เชิงเนื้อหากระทำกับเนื้อหาตามที่ปรากฏในเอกสารมากกว่ากระทำกับเนื้อหาที่แฝงหรือซ่อนเร้นอยู่

5) การสรุปผลการวิเคราะห์ซึ่งมีสองแนวทาง คือ นักวิจัยเชิงปริมาณเมื่อได้ทำการครบทั้ง 4 ขั้นตอนแล้ว ก็ถือว่าผู้วิจัยจะสามารถสรุปข้อมูล ได้อย่างแม่นยำ ทั้งนี้ นักวิจัยเชิงคุณภาพจึงนิยมการตั้งและสรุปสาระสำคัญจากตัวบท

สรุปขั้นตอนของการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น ได้ผังแผนภาพที่ 4

ภาพที่ 4 ลำดับขั้นตอนของการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

จากลำดับขั้นตอนของการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาตามแผนภาพข้างต้น จะเห็นได้ว่าการวิเคราะห์เชิงเนื้อหานั้น จำแนกไว้เป็น 7 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาเอกสารที่จะทำการวิเคราะห์ โดยผู้วิเคราะห์เลือกที่จะวิเคราะห์เอกสารประเภทใด และมีจุดมุ่งหมายในการวิเคราะห์อย่างไร
- 2) กำหนดประเด็นในการวิเคราะห์ เพื่อวางกรอบไว้ว่าจะทำการวิเคราะห์อะไรบ้าง
- 3) กำหนดคำจำกัดความหรือนิยามศัพท์ รวมทั้งเกณฑ์ในการวิเคราะห์ เพื่อเป็นมาตรฐานในการวิเคราะห์
- 4) ทดลองใช้เกณฑ์ที่จะทำขึ้น อันเป็นการนำเกณฑ์ที่กำหนดไว้มาทดลองทำการวิเคราะห์ (try out) ซึ่งจะช่วยให้ได้ทราบความครอบคลุมตามเนื้อหา และตรวจสอบความเที่ยง (Reliability)
- 5) ศึกษาเอกสารที่จะทำการวิเคราะห์
- 6) ดำเนินการวิเคราะห์
- 7) ตรวจสอบผลการวิเคราะห์

ประโยชน์ของการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

สุพัตรา คูหากาญจน์ (2539 อ้างถึงใน ชัชวาลย์ ทัดสิวัช, 2551) ช่วยให้เห็นถึงพัฒนาการและแนวโน้มของเนื้อหาหรือเอกสารที่ทำการศึกษาในแง่มุมต่าง ๆ ในแต่ละช่วงเวลา รวมทั้งสามารถนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงเรื่องหนึ่งเรื่องใดให้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้ และเป็นเครื่องมือที่สามารถใช้ทดแทนเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงสำรวจบางเครื่องมือ เช่น การสัมภาษณ์ แนวคิด ทศนคติ ประวัติของบุคคล เป็นต้น อันทำให้ลดข้อจำกัดทางด้านเวลาและงบประมาณที่ใช้ในการทำวิจัยได้

ข้อควรระวังของการใช้เทคนิคการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

สุภางค์ จันทวานิช (2540 อ้างถึงใน ชัชวาลย์ ทัดสิวัช, 2551) ได้ตั้งข้อสังเกตที่เป็นข้อควรระวังของนักวิจัยที่ใช้ตัวแบบไว้ 2 ประการ คือ

- 1.) เนื้อหาที่ได้จากการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา จะต้องเป็นเนื้อหาที่ปรากฏในเอกสารที่ใช้ในการศึกษาเท่านั้น โดยจะต้องไม่มีเนื้อหาที่ผู้วิจัยกำหนดหรือให้ผู้อื่นเขียนตามความประสงค์ของตน
- 2.) คุณลักษณะเฉพาะที่นักวิจัยจะบรรยายหรือทำการวิเคราะห์ ควรเป็นคุณลักษณะที่ดึงมาจากเอกสารมากกว่าเป็นการบรรยายหรือการวิเคราะห์โดยมีกรอบความคิด ทฤษฎีกำหนดไว้เป็นการล่วงหน้า จะต้องนำมาใช้เพื่อช่วยในการสร้างข้อสรุปหรือเชื่อมโยงข้อมูลที่ดึงออกมาได้แล้วเท่านั้น

จากเนื้อหาที่ได้กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา เป็นเทคนิคการวิจัยสำหรับการบรรยายเนื้อหาของข้อความหรือเอกสารต่าง ๆ โดยใช้วิธีการในเชิงปริมาณ อย่างเป็น

ระบบและมีระเบียบวิธีการ โดยไม่มีความรู้สึกหรือความคิดเห็นส่วนตัวของผู้วิจัยเข้าไปด้วย ไม่เน้นการตีความหรือค้นหาความหมายที่ซ่อนอยู่ และในการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาต้องกำหนดคุณลักษณะเชิงวัตถุวิสัย ด้วยการกำหนดกฎเกณฑ์ที่ชัดเจนไว้ และอาจใช้สถิติขั้นสูง เช่น ไควสแควร์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์หรือการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ เป็นต้น

2. การวิจัยอนาคตแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research)

เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR ถูกพัฒนาขึ้นโดย ดร.จุมพล พูลภัทรชีวิน (อาจารย์ประจำภาควิชาสารคดีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) ซึ่งได้ผสมผสานเทคนิคการวิจัยแบบ EFR (Ethnographic Futures Research) กับเดลฟาย (Delphi) เข้าด้วยกัน ดังต่อไปนี้

เทคนิคการวิจัยแบบ EFR เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาหรือคาดการณ์ถึงแนวทางการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และวัฒนธรรมในอนาคต ผู้คิดค้นการวิจัยตามแนวทาง EFR คือ ศาสตราจารย์ โรเบิร์ต บี เท็กซ์เตอร์ (Robert B. Textor) ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ทางมานุษยวิทยาและการศึกษาแห่งมหาวิทยาลัยแอสแตนฟอร์ด สหรัฐอเมริกา การวิจัยตามแนว EFR หมายถึงการวิจัยที่นำแนวความคิดในเรื่องวัฒนธรรมมาใช้โดยมีมาตรการบางอย่างที่จะสามารถวัดถึงความแน่ชัด ความสอดคล้อง และความละเอียดอ่อนของแนวคิดนี้ การวิจัยตามแนว EFR มิได้ต้องการจะศึกษาถึงอนาคตตามที่มีผู้อาจเข้าใจกัน เพียงแต่ต้องการที่จะหาความจริง อธิบาย วิเคราะห์และทราบถึงภาพลักษณ์ของคนในปัจจุบัน ซึ่งมีต่อวัฒนธรรมหรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ ในอนาคตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นนั้นว่าเป็นอย่างไร ดังนั้นคำตอบหรือความคิดเห็นที่จะได้จะเป็นเรื่องที่ไม่เกินเลย หรือออกนอกขอบเขตของความเป็นจริงไป (พันธุ์สุรย์ ตดาวัลย์, 2542, หน้า 7) การศึกษาถึงการวิจัยตามแนว EFR จำเป็นต้องทำความเข้าใจในความหมายของคำดังต่อไปนี้ (พันธุ์สุรย์ ตดาวัลย์, 2542, หน้า 9-12)

1. การฉายภาพอนาคต หมายถึง ถ้อยแถลงที่แสดงเจตนาถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต มุ่งวิเคราะห์เฉพาะปรากฏการณ์หนึ่งปรากฏการณ์ใดที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตภายในขอบเขตที่กำหนด ทั้งนี้เพื่อให้ได้ความถูกต้องที่ใกล้เคียง ดังนั้นการฉายภาพจึงอาจจะเกี่ยวข้องกับตัวเลขหรือมีลักษณะในเชิงปริมาณ ในขณะที่การสร้างมโนภาพแห่งอนาคตมุ่งคาดการณ์ถึงปรากฏการณ์ต่าง ๆ หลายปรากฏการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในสังคมนั้นในอนาคต ซึ่งครอบคลุมในเรื่องที่กว้างขวางกว่า ดังนั้นการสร้างมโนภาพแห่งอนาคตจึงเกี่ยวข้องกับข้อมูลในเชิงคุณภาพมากกว่า
2. การพยากรณ์ เป็นการเสนอภาพในอนาคตที่น่าจะเป็นไปได้มากที่สุด จากการฉายภาพอนาคตหลาย ๆ ทางด้วยกัน การพยากรณ์จะเป็นการนำผลจากปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตมาสรุป หรือมาเป็นแนวทางเลือกในการสัมภาษณ์แบบ EFR นั้นจะให้ผู้ถูกสัมภาษณ์กล่าวถึง การสร้างมโนภาพแห่งอนาคตในด้านดี (Optimistic Scenario) ก่อนแล้วจึงจะให้

กล่าวถึงการสร้างมโนภาพแห่งอนาคตในด้านร้าย (Pessimistic Scenario) โดยเหตุการณ์กำหนดหรือคาดการณ์ขึ้นในอนาคตทั้งในด้านดีและด้านร้ายนั้น มีลักษณะเพียงอาจเป็นไปได้เท่านั้น หลังจากที่ได้กล่าวถึงการสร้างมโนภาพแห่งอนาคตทั้ง 2 ด้านแล้วจึงจะให้ผู้ถูกสัมภาษณ์กล่าวถึงการสร้างภาพอนาคตในด้านที่เป็นไปได้มากที่สุด (Most Probable Scenario)

3. การสร้างมโนภาพแห่งอนาคต การสร้างภาพอนาคตเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งต่อการวิจัยตามแนวทาง EFR มีลักษณะที่ซับซ้อนมากกว่าการฉายภาพอนาคต หรือการพยากรณ์ อีกทั้งยังครอบคลุมปรากฏการณ์ในขอบเขตที่กว้างมากกว่า ปกติการสร้างภาพอนาคตจะรวมเอาการฉายภาพอนาคตหรือการพยากรณ์เข้าไว้ด้วยกัน ภาพอนาคตในที่นี้ หมายถึง การเล่าเรื่องราวในอนาคตหรือประวัติศาสตร์อนาคต (Future History) เพื่อทราบถึงประเด็นสำคัญ 2 เรื่องด้วยกัน คือ

3.1 สิ่งต่าง ๆ จะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรในช่วงอนาคตข้างหน้า และ

3.2 การเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่าง ๆ นั้นมีกระบวนการอย่างไร

กระบวนการวิจัยแบบ EFR เริ่มด้วยการสัมภาษณ์แบบเปิดและไม่ชี้นำ (Non-Directive, Open-Ended) โดยผู้วิจัยอาจมีหัวข้อหรือประเด็นที่เตรียมไว้ประกอบเพื่อกันลิมแต่จะไม่มีลักษณะของการถามแบบชี้นำ หลักการสัมภาษณ์แบบ EFR นี้ถือว่าผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้ควบคุมการสัมภาษณ์และมีอิสระในการให้สัมภาษณ์อย่างเต็มที่ ลักษณะการสัมภาษณ์แบบ EFR ที่เด่นและแตกต่างไปจากการสัมภาษณ์แบบอื่น คือ จะมีการแบ่งช่วงการสัมภาษณ์ออกเป็นช่วง ๆ โดยอาจแบ่งตามหัวข้อที่สัมภาษณ์หรือตามช่วงเวลาที่เหมาะสม จากนั้นผู้สัมภาษณ์จะทำการสรุปสัมภาษณ์จากบันทึกที่จดไว้หรือจากเทปบันทึกเสียงให้ผู้ให้สัมภาษณ์ฟัง และขอให้ผู้ให้สัมภาษณ์ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและแก้ไขคำสัมภาษณ์ได้ กระบวนการเช่นนี้เรียกว่าเทคนิคการสรุปสะสม (Cumulative Summarization Technique) โดยจะทำเช่นนั้นจนจบการสัมภาษณ์ เพื่อที่จะช่วยให้ผู้วิจัยมีความเชื่อมั่นเพิ่มขึ้นว่าข้อมูลที่ได้นั้นมีความน่าเชื่อถือ คือมีทั้งความตรง (Validity) และความเที่ยง (Reliability) ของข้อมูลเพิ่มขึ้น เมื่อสัมภาษณ์ครบทั้ง 3 ภาพ ได้แก่ อนาคตภาพที่ดี (Optimistic Realistic Scenario) อนาคตภาพทางร้าย (Pessimistic Realistic Scenario) และอนาคตภาพที่น่าจะเป็นไปได้มากที่สุด (Most Probable Scenario) ตามขั้นตอนแล้ว ผู้สัมภาษณ์อาจสรุปการสัมภาษณ์ให้ผู้ให้สัมภาษณ์ฟังทั้งหมดอีกครั้งหนึ่ง และขอให้ผู้ให้สัมภาษณ์อ่านและสามารถตรวจแก้ไขเป็นส่วนตัวได้ หลังจากนั้นจึงนำผลการสัมภาษณ์มาทำการวิเคราะห์เพื่อหาฉันทามติระหว่างกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ และนำแนวโน้มที่มีฉันทามติมาเขียนเป็นอนาคตภาพซึ่งเป็นการวิจัย (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540, หน้า 263-265)

เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย (Delphi) เป็นเทคนิคที่ได้รับการยอมรับในหมู่นักวิจัยทางการศึกษาอย่างมากในปัจจุบัน ถูกค้นพบและพัฒนาโดยนักวิจัยบริษัทแรนด์ (The Rand

Corporation) ชื่อ โอลาฟ เฮลเมอร์ (Olaf Helmer) และ นอร์แมน คาลกี (Norman Dalkey) เมื่อต้นปี ค.ศ. 1950 เทคนิคเดลฟายคือขบวนการที่รวบรวมความคิดเห็นหรือการตัดสินใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเกี่ยวกับอนาคตจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และมีความถูกต้องน่าเชื่อถือมากที่สุด โดยที่ผู้วิจัยไม่ต้องนัดสมาชิกในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญให้มาประชุมพบปะกัน แต่ขอร้องให้สมาชิกแต่ละคนแสดงความคิดเห็นหรือตัดสินใจปัญหาในรูปแบบของการตอบแบบสอบถาม ซึ่งเทคนิคนี้จะทำให้ผู้ทำการวิจัยสามารถระดมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญในที่ต่าง ๆ ได้โดยไม่มีข้อจำกัด รวมทั้งยังประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เชี่ยวชาญในที่ต่าง ๆ ได้โดยไม่มีข้อจำกัด รวมทั้งยังประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ และไม่ตกอยู่ใต้อิทธิพลทางความคิดเห็นของผู้อื่น หรือเสียงส่วนใหญ่ (ใจทิพย์ เชื้อรัตน์พงษ์, 2542, หน้า 23) กระบวนการของเทคนิคเดลฟายเริ่มจากการคัดเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเพื่อร่วมตอบแบบสอบถาม การคัดเลือกนั้นควรเลือกผู้มีความรู้ ความสามารถเป็นเลิศในสาขานั้น ๆ อย่างแท้จริง ควรเลือกผู้ที่มีความเต็มใจ ตั้งใจและมั่นใจ ในการให้ความร่วมมือกับงานวิจัยโดยตลอด รวมทั้งยินยอมและเสียสละเวลาจำนวนผู้เชี่ยวชาญโดยทั่วไปไม่มีข้อกำหนดตายตัวว่าควรมีกี่คนแต่โทมัส แมคมิลเลน (Thomas, 1978) ได้เสนอว่าหากมีผู้เชี่ยวชาญจำนวนมากกว่า 17 คนขึ้นไป อัตราความคลาดเคลื่อนจะยิ่งลดน้อยลงมาก ดังนั้นผู้เชี่ยวชาญจึงไม่ควรน้อยกว่า 17 คน (ใจทิพย์ เชื้อรัตน์พงษ์, 2542, หน้า 24) และในกระบวนการวิจัยเพื่อให้ได้ความคิดเห็นที่ตรงความจริง และน่าเชื่อถือมากขึ้น จึงต้องถามซ้ำและส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญหลายรอบโดยทั่วไปจะถามความคิดเห็น 3-4 รอบ คือ (ใจทิพย์ เชื้อรัตน์พงษ์, 2542, หน้า 25-26)

รอบที่ 1 แบบสอบถามในรอบแรกมักจะเป็นคำถามปลายเปิดและเป็นการถามอย่างกว้าง ๆ เพื่อต้องการเก็บรวบรวมความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน

รอบที่ 2 แบบสอบถามในรอบที่ 2 จะพัฒนาจากคำตอบในแบบสอบถามของรอบแรก โดยผู้ทำการวิจัยจะรวบรวมความคิดเห็นที่ได้ทั้งหมดเข้าด้วยกัน และนำมาวิเคราะห์ พิจารณารวมทั้งคัดข้อมูลที่ซ้ำซ้อนออก จากนั้นก็จะสร้างเป็นแบบสอบถามที่ 2 ส่งกลับไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเหล่านั้นอีกครั้ง แบบสอบถามรอบนี้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนต้องลงมติจัดระดับความสำคัญของแต่ละข้อในรูปแบบของการให้เปอร์เซ็นต์หรือแบบมาตราวัดแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) รวมทั้งเขียนเหตุผลที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยของแต่ละข้อ ลงในช่วงว่างที่เว้นไว้ตอนท้ายประโยค นอกจากนี้หากมีคำถามข้อใดที่ไม่ชัดเจน หรือควรมีแก้ไขสำนวน ผู้เชี่ยวชาญสามารถเขียนคำแนะนำลงในช่องว่างดังกล่าวได้ ในบางครั้งผู้ทำการวิจัยอาจไม่ได้เริ่มต้นด้วยการส่งแบบสอบถามปลายเปิดเหมือนอย่างในรอบแรก แต่สร้างแบบสอบถามฉบับแรกในลักษณะคล้าย ๆ กับแบบสอบถามที่ 2

และสร้างคำถามเกี่ยวกับปัญหาที่กำลังวิจัยขึ้นเอง แล้วจึงส่งไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอให้จัดระดับความสำคัญของแต่ละข้อ แบบสอบถามในลักษณะนี้ผู้ทำการวิจัยควรให้มีคำถามปลายเปิดในตอนท้ายของแบบสอบถาม เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมได้

รอบที่ 3 หลังจากได้รับแบบสอบถามรอบที่ 2 จากผู้เชี่ยวชาญคืนแล้ว ผู้ทำการวิจัยจะนำคำตอบแต่ละข้อคำนวณหาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) แล้วสร้างแบบสอบถามใหม่โดยใช้ข้อความเดียวกับแบบสอบถามรอบที่ 2 เพียงแต่เพิ่มตำแหน่งมัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์แต่ตำแหน่งที่ผู้ตอบท่านนั้น ๆ ได้ตอบในแบบสอบถามฉบับรอบที่ 2 แล้วส่งกลับไปให้ผู้ตอบท่านนั้น ๆ อีกครั้งหนึ่ง จุดประสงค์ของแบบสอบถามรอบนี้เพื่อให้ผู้ตอบได้เห็นความแตกต่างระหว่างคำตอบเดิมของตัวเอง มัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ของคำตอบที่ได้จากกลุ่มผู้ตอบทั้งหมด แล้วพิจารณาทบทวนอีกครั้งว่าต้องการยืนยันคำตอบเดิมหรือต้องการเปลี่ยนแปลงคำตอบใหม่ หากต้องการยืนยันคำตอบเดิมก็จะได้รับการขอร้องให้เขียนเหตุผลสั้น ๆ ลงตอนท้ายของแต่ละข้อด้วย การส่งแบบสอบถามในรอบนี้นั้นจะจัดส่งไปให้กับผู้ที่ตอบและส่งคืนแบบสอบถามรอบที่ 2 แล้วเท่านั้น

รอบที่ 4 ผู้ทำการวิจัยจะทำตามขั้นตอนเดียวกับรอบที่ 3 คือคำนวณหาค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ จากคำตอบที่ได้มาใหม่ แล้วใส่ลงในแบบสอบถามที่มีรูปแบบและเนื้อหาเช่นเดียวกับฉบับในรอบที่ 3 รวมทั้งใส่ตำแหน่งของผู้ตอบท่านนั้น ๆ ในฉบับที่ 3 ด้วย จากนั้นส่งไปให้ผู้ตอบพิจารณาทบทวนคำตอบอีกครั้ง โดยทั่ว ๆ ไปมักจะตัดการส่งแบบสอบถามในรอบที่ 4 แล้วใช้ผลที่ได้ในรอบที่ 3 พิจารณาสถาปนาผลการวิจัยเพราะความคิดเห็นในรอบที่ 3 และรอบที่ 4 มีความแตกต่างกันน้อยมาก

เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) เป็นเทคนิคการวิจัยอนาคตที่รวมเอาจุดเด่นหรือข้อดีของเทคนิค EFR และ Delphi เข้าด้วยกัน การรวมข้อดีของทั้ง 2 เทคนิคช่วยแก้จุดอ่อนของแต่ละเทคนิคได้เป็นอย่างดี โดยหลักการเทคนิค EDFR เป็นการผสมผสานระหว่าง EFR กับ Delphi เข้าด้วยกัน ขั้นตอนต่าง ๆ ของ EDFR ก็จะคล้ายกับ Delphi เพียงแต่จะมีการปรับปรุงวิธีให้มีความยืดหยุ่น และเหมาะสมมากขึ้น โดยในรอบแรกของการวิจัยจะใช้การสัมภาษณ์แบบ EFR ที่ปรับปรุงแล้ว หลังจากการสัมภาษณ์ในรอบแรก ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ และสังเคราะห์แล้วสร้างเป็นเครื่องมือซึ่งมักจะมีลักษณะเป็นแบบสอบถาม แล้วส่งไปให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาฉันทมติ มักทำประมาณ 2-3 รอบ หลังจากนั้นจะนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อหาแนวโน้มที่มีความเป็นไปได้มาก และมีความสอดคล้องทางความคิดเห็นระหว่างกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเพื่อสรุปเขียนเป็นอนาคตภาพ อาจสรุปขั้นตอนใหญ่ ๆ ของการวิจัยแบบ EDFR ได้ดังนี้ คือ (จุมพล พูลภัทรชีวิน, 2540, หน้า 265-267)

1. กำหนดและเตรียมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ขั้นนี้นับว่าสำคัญและจำเป็นมาก เชื่อว่ายังได้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญจริงมากเท่าไร ยิ่งทำให้ผลการวิจัยน่าเชื่อถือมากขึ้นเท่านั้น ส่วนการเตรียมตัวกลุ่มผู้เชี่ยวชาญยังมีความจำเป็นเพราะผู้เชี่ยวชาญอาจมองไม่เห็นความสำคัญของการวิจัยลักษณะนี้ หรืออาจไม่มีเวลาให้ผู้วิจัยได้เต็มที่ ผู้วิจัยจำเป็นต้องติดต่อกับผู้เชี่ยวชาญเป็นการส่วนตัว อธิบายถึงจุดมุ่งหมาย ขั้นตอนต่าง ๆ ของการวิจัย เวลาที่ต้องใช้โดยประมาณ และประโยชน์ของการวิจัย ย้ำถึงความจำเป็น และความสำคัญของการวิจัยให้ผู้เชี่ยวชาญทราบ แล้วจึงขอความร่วมมือ หากได้รับความร่วมมือจึงขออนุญาตวันเวลาสำหรับสัมภาษณ์ การเตรียมผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวนอกจากจะทำให้มั่นใจได้ว่าจะได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีแล้ว ยังเป็นการเปิด โอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญได้มีเวลาเตรียมตัว เตรียมข้อมูล จัดระบบข้อมูล และความคิดล่วงหน้า ช่วยให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือเพิ่มขึ้น

2. สัมภาษณ์ (EDFR รอบที่ 1) การสัมภาษณ์มีลักษณะและขั้นตอนคล้ายกับ EFR แต่ EDFR มีความยืดหยุ่นมากกว่า กล่าวคือผู้วิจัยสามารถที่จะเลือกรูปแบบการสัมภาษณ์ที่จะสนองตอบต่อจุดมุ่งหมาย เวลา งบประมาณ และสถานการณ์ของการวิจัยได้ คืออาจยืดหยุ่นรูปแบบ EFR โดยเริ่มจาก Optimistic Realistic (O-R) Pessimistic Realistic (P-R) และ Most Probable (M-P) ตามลำดับ หรืออาจจะเลือกสัมภาษณ์เฉพาะแนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญคาดว่าจะเป็นไปได้และน่าจะเป็น โดยไม่คำนึงถึงว่าแนวโน้มเหล่านี้จะเป็นไปได้ในทางดีหรือทางร้าย เพราะในการทำ EDFR รอบที่ 2 และรอบที่ 3 ถ้าหากผู้วิจัยสนใจจะแยกศึกษาอนาคตทั้ง 3 ภาพตามแบบ EFR ก็สามารทำได้โดยการออกแบบสอบถามที่จะช่วยให้ได้อนาคตภาพทั้ง 3 ภาพเป็นระบบได้

3. วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อสร้างเป็นเครื่องมือสำหรับทำเดลฟาย

4. สร้างเครื่องมือ

5. ทำเดลฟาย (EDFR รอบที่ 2 และรอบที่ 3)

6. เขียนอนาคตภาพ

จากแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า เทคนิค EDFR คือ กระบวนการหนึ่งของการรวบรวมข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยการนำข้อดี ข้อเด่นของ EFR กับ Delphi มาประยุกต์รวมกัน โดยการสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ สังเคราะห์เพื่อหาแนวโน้มที่มีความเป็นไปได้มาก และมีความสอดคล้องทางความคิดเห็นระหว่างกลุ่ม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนวัยรุ่น จะมีการทำวิจัยหลายลักษณะ เช่น การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของวัยรุ่น ความสัมพันธ์ทางเพศกับครอบครัว ยาเสพติด และโรคเอดส์ที่เกิดจากพฤติกรรมทางเพศ การควบคุมพฤติกรรมทางเพศ เจตคติทางเพศ เป็นต้น จึงขอยกกล่าวถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

สุรศักดิ์ เอี่ยมเก็บ (2541, หน้า 23) กล่าวถึงรายละเอียดของปัญหาจากการมีพฤติกรรม การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสไว้ ดังนี้

1. การตั้งครรภ์ก่อนการสมรส
2. เสี่ยงต่อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
3. ผลทางด้านจิตวิทยาและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

พัชรินทร์ สิมทราช (2544) ศึกษาผลของการพัฒนาทักษะการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่อการรับรู้สมรรถนะในตนเอง และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชาย ระดับ อาชีวศึกษา พบว่า นักเรียนชายระดับอาชีวศึกษามีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุ 12 – 17 ปี ร้อยละ 78.13

อรอุษา จันทรวีรุจ (2544) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของ นักศึกษาระดับมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า อายุที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก คืออายุ 9-10 ปี ร้อยละ 7.2 อายุ 11-12 ปี ร้อยละ 10.7 และอายุ 13-14 ปี ร้อยละ 35.7

วันทนี สุวรรณช่าง (2547) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติเพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ชั้นปีที่ 1 พบว่า นักศึกษา หญิงและชายมีการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเพิ่มขึ้น เพราะวัยรุ่นเริ่มมีการเปลี่ยนแปลง ค่านิยม และเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเนื่องจากการได้รับรู้ข่าวสารข้อมูลจากแหล่ง ต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ เอกสาร หนังสือ รวมทั้งการได้รับคำปรึกษาจากแหล่งบุคคลต่าง ๆ ไม่ ว่าจะเป็นบิดามารดา เพื่อน โดยเฉพาะกลุ่มเพื่อนที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมากที่สุดของวัยนี้ นอกจากนี้การได้รับการดูแลเอาใจใส่จากบิดามารดา จะทำให้ความเลี่ยงพฤติกรรมทางเพศ ลดน้อยลงได้ ดังนั้นเพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน จะต้องคำนึงถึงปัจจัยเกี่ยวกับ เจตคติ ความรู้ของบุคคลในการสร้างให้เกิดความตระหนักถึงความเสี่ยงที่มีต่อสุขภาพ รวมทั้งการ ได้รับการสนับสนุนจากพ่อแม่ ซึ่งเป็นกลุ่มอ้างอิงที่วัยรุ่นยึดถือ ได้ให้ความรัก ใส่ใจไปพร้อม ๆ กับ เป็นแบบอย่างให้กับลูก

วินัดดา ปิยะศิลป์ (2540) แสดงความคิดเห็นว่า วัยรุ่นมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนวัย

อันควร นอกจากจะเกิดความอยากรู้ อยากเห็นและอยากทดลอง ทดสอบบทบาทของความเป็นผู้ใหญ่แล้ว วัยรุ่นยังใช้การมีเพศสัมพันธ์ในเหตุผลที่หลากหลาย เช่น

1. เพื่อการเข้าสังคม
2. เพื่อเป็นสื่อการแสดงออก
3. เพื่อบอกกับบุคคลอื่น ๆ ว่าฉันโตแล้วนะ
4. เพื่อใช้หลบหนีจากภาวะความเหงา หรือหลบหนีจากภาวะความกดดันต่าง ๆ
5. ใช้ท้าทายบิดามารดา ท้าทายสังคม และความเชื่อของมนุษย์

ธรรีร์น เชนนะสิริ (2547) ได้ศึกษาเรื่องการเฝ้าระวังพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อ HIV ในกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษาชายและหญิง ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 ปี พ.ศ. 2547 พบว่า นักเรียนชายอาชีวศึกษามีประสบการณ์ทางเพศมากกว่าเพศหญิง โดยมีอายุที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกที่อายุ 16 ปี แต่นักเรียนหญิงมักจะไม่สนใจในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก และสิ่งที่น่าห่วงคือนักเรียนการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ เมื่อเทียบกับนักเรียนชายและหญิงมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งมีเพศสัมพันธ์น้อยกว่า แต่ใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเท่ากัน นักเรียนชายและหญิงทุกคนที่มีแฟนหรือคนรัก จะมีเพศสัมพันธ์กับแฟนหรือคนรักถึงร้อยละ 100 ซึ่งให้เห็นว่ามีแนวโน้มสูงมากที่จะมีเพศสัมพันธ์กับแฟนหรือคนรักก่อนวัยอันควร นอกจากนั้นนักเรียนชายอาชีวศึกษายังมีเพศสัมพันธ์กับหญิงอื่น หญิงขายบริการ กับเพศเดียวกัน และเคยมีเพศสัมพันธ์แลกกับสิ่งของตอบแทนด้วย มีการใช้สารเสพติด และดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ก่อนมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งทำให้ขาดสติสัมปชัญญะ และมีโอกาสสูงที่จะไม่ได้ป้องกันตนเองจากการติดเชื้อ HIV ส่วนความรู้และความตระหนักเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนชายและหญิงมีไม่แตกต่างกัน โดยเปิดรับข่าวสารเรื่องโรคเอดส์จากสื่อต่าง ๆ ทำให้มีความตระหนักเกี่ยวกับโรคเอดส์เพิ่มมากขึ้น แต่ระดับความรู้ที่มากขึ้น ไม่จำเป็นต้องส่งผลออกมาเป็นพฤติกรรมที่ถูกต้องเสมอไป เพราะถึงจะทราบข้อมูลแต่กลับไม่นำไปปฏิบัติ

ศิริกุล อิศรานุรักษ์และคณะ (2548) ได้ศึกษาพฤติกรรมทางเพศในประชากร 6 กลุ่มเป้าหมายในเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานครในรอบปี พ.ศ. 2548 พบว่าในกลุ่มวัยรุ่นที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี มีประสบการณ์ทางเพศเพิ่มขึ้น ในกลุ่มผู้ชาย คู่เพศสัมพันธ์ที่เป็นคู่อริหรือแฟน ผู้หญิงที่รู้จักคุ้นเคยหรือผู้หญิงที่รู้จักผิวเผิน มากกว่าการมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการ ซึ่งสอดคล้องกับพฤติกรรมทางเพศของผู้หญิง ส่วนอัตราการใช้ถุงยางอนามัยค่อนข้างต่ำในทุกกลุ่ม การใช้สารเสพติดเป็นเหตุไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่น

สุพนิดา ชัยวิทย์และศรีวรรณ มีคุณ (2549) ศึกษาเกี่ยวกับ การจัดการในครอบครัวกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นหญิง พบว่าครอบครัวส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นการจัดการในครอบครัวเป็น

ครอบครัวเดียว และพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นหญิงมีทั้งการมีเพศสัมพันธ์กับต่างเพศ รักร่วมเพศ การมีกิ๊กไม่ต่ำกว่า 2 คน การอยู่ก่อนแต่ง อายุที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกต่ำสุด 13 ปี ชาติที่สุด 16 ปี โดยเฉลี่ยอายุอยู่ที่ 14 ปี มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับคนรัก โดยไม่มีการใช้ถุงยางอนามัยเพราะความเข้าใจคนรักว่าจะไม่มีโรคติดต่อ การยอมมีเพศสัมพันธ์เกิดจากความรัก ความใกล้ชิด ความต้องการความรักที่ขาดไปจากครอบครัว ต้องการตามใจคนรัก และมีทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ว่าเป็นเรื่องไม่เสียหาย แต่ไม่คาดคิดถึงการแต่งงาน

วิไล วิชากร และคณะ (2550) ศึกษา รูปแบบการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงของกลุ่มวัยรุ่นในพื้นที่สาธารณสุขเขต 5 พบว่า กลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา ส่วนใหญ่พักอยู่กับบิดามารดา หรือญาติ ร้อยละ 59.2 บริเวณบ้านและโรงเรียนมีร้านเกมส์และสถานเริงรมย์ พฤติกรรมเสี่ยงที่พบคือ มีแนวโน้มการสูบบุหรี่ ดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น มีการเที่ยวสถานเริงรมย์ และมีเพศสัมพันธ์เพิ่มมากขึ้นในช่วงอายุ 14-15 ปี เหตุเพราะความรัก หากมีปัญหาที่จะปรึกษากับเพื่อนมากที่สุด มีการคู่อีโป๊ทางอินเทอร์เน็ต หนังสือการ์ตูน ทางหนังสือเพิ่มขึ้น การป้องกันความรุนแรง ไม่สวมหมวกกันน็อก ความเสี่ยงในการขับขี่ยานยนต์เพิ่มขึ้น จะเห็นว่าพฤติกรรมส่วนใหญ่มีแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น

จิตพร อิงคถาวรวงศ์ และคณะ (2550) ศึกษา พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นหญิงในโรงเรียนอาชีวศึกษา พบว่า การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกตั้งแต่ 12-19 ปี มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับคนรัก โดยไม่มีการป้องกัน โรคติดต่อ หรือการตั้งครรภ์ อิทธิพลในการชักนำให้มีเพศสัมพันธ์คือ หลังการดื่มแอลกอฮอล์ เว็บบไซต์ และวีซีดีเป็นสื่อส่วนใหญ่ในการกระตุ้นให้มีความรู้สึทางเพศ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับวิธีการใช้ถุงยางอนามัย การใช้ยาเม็ดคุมกำเนิด การยุติการตั้งครรภ์โดยใช่ยา และเมื่อมีปัญหาทางเพศจะปรึกษาเพื่อนเป็นส่วนใหญ่

คัม บุนยรอด (2550) ศึกษา พฤติกรรมทางเพศ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา อำเภอเมือง ของจังหวัดหนึ่งในภาคใต้ พบว่า วัยรุ่นในสถานศึกษาที่มีอายุระหว่าง 15 – 25 ปี เคยมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 34.9 โดยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุประมาณ 15 ปี บุคคลที่มีเพศสัมพันธ์ด้วยครั้งแรกเป็นคนรักหรือแฟน เหตุเพราะอยากลอง อยากหาประสบการณ์ โดยมีเพศสัมพันธ์ในวันพิเศษ เช่น วันวาเลนไทน์ ไม่มีการใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก และเมื่อมีปัญหาทางเพศจะปรึกษาเพื่อนมากที่สุด ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ คือ การใช้สิ่งเสพติด การดื่มแอลกอฮอล์การรับสิ่งกระตุ้นทางเพศจากสื่อ ระดับการศึกษาของมารดาจบระดับปริญญาตรีขึ้นไป กลับมีโอกาสมีเพศสัมพันธ์สูงกว่ามารดาที่จบระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ถ้าอยู่กับ

เพื่อนที่มีความเสี่ยงต่อพฤติกรรมทางเพศ ไม่ได้อาศัยอยู่กับบิดามารดา จะทำให้ตนเองมีความเสี่ยงสูงเช่นกัน

งานวิจัยต่างประเทศ

วอห์ลและดันลอป (Wohl & Dunlop, 1970) ได้วิจัยทัศนคติเรื่องเพศสัมพันธ์ของนักศึกษาไทย และอเมริกา พบว่า ในเรื่องพฤติกรรมเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์แล้วเพศชายจะมีความคิดก้าวหน้าและทันสมัยกว่าเพศหญิง

ออฟเฟอร์ (Offer, 1971) ได้ทำการศึกษาเรื่องพฤติกรรมเกี่ยวกับเพศของกลุ่มวัยรุ่น โดยทำการศึกษาติดตามเป็นระยะยาว กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 1 จนกระทั่งสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาและเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่าในเรื่องการนัดกับเพื่อนต่างเพศ (Dating) กลุ่มตัวอย่างจำนวนร้อยละ 45 ของนักเรียนไม่เคยมีนัดเลยจนสำเร็จปีที่ 1 แต่การมีนัดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เป็นร้อยละ 77 เมื่อศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 สำหรับเรื่องการร่วมประเวณีก่อนแต่งงานนั้นกลุ่มตัวอย่างจำนวนร้อยละ 80 เห็นว่าเป็นสิ่งที่กระทำได้ แต่ควรจับระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเสียก่อนเพราะถ้าตั้งครรภ์จะเป็นอุปสรรคต่อการเรียน ได้ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 30 เมื่อศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยปีที่ 1 และร้อยละ 90 เมื่ออยู่มหาวิทยาลัยปีที่ 3

ซูซาน (Susan, 1983) วิจัยองค์ประกอบที่มีอิทธิพลเกี่ยวกับเรื่องเพศ เจตคติในการคุมกำเนิด และพฤติกรรมระหว่างเพศของวัยรุ่น พบว่า พ่อแม่เป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อเจตคติเกี่ยวกับเรื่องเพศเป็นอันมาก

โรเซโร (Rosero, 1991) ได้ศึกษาเหตุการณ์ แนวโน้ม และปัจจัยกำหนดต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสในคอสตาริกา โดยสัมภาษณ์สตรีอายุระหว่าง 15 – 24 ปี ด้วยการสุ่มตัวอย่างจากทั่วประเทศ พบว่า สตรีอายุระหว่าง 17-19 ปี เป็นช่วงอายุที่เริ่มมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสมากที่สุดประมาณ 10% และจะเพิ่มเป็น 38% เมื่ออายุครบ 20 ปี กล่าวคือ กลุ่มวัยรุ่นสตรีที่มีอายุน้อยมีแนวโน้มจะมีการเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสน้อยกว่าสตรีที่มีอายุมากกว่า

วิสส์ และคณะ (Weiss et al., 1991) ได้ศึกษาเรื่องเพศการคุมกำเนิดและการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นในประเทศเม็กซิโก ได้ศึกษาจากสตรีวัยรุ่นที่มีอายุระหว่าง 12 – 19 ปี ซึ่งเป็นชนชั้นซึ่งมีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมระดับกลางค่อนข้างต่ำ โดยการสัมภาษณ์ พบว่าการยอมรับบรรทัดฐานของสังคม และกฎระเบียบของผู้ปกครองเป็นตัวแทนที่สำคัญสูงสุด ซึ่งสัมพันธ์กับพฤติกรรมของการที่ยังไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มวัยรุ่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ซิการ์ด และคณะ (Sicard et al., 1992) ได้สำรวจความรู้เจตคติ ความเชื่อเรื่องโรคเอดส์ และการปฏิบัติเกี่ยวกับพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่น ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาผู้มีอายุระหว่าง 14-25 ปี ในเมืองแบนฟอร่า (Banfora) พบว่า ผลการศึกษาแสดงให้เห็น

ว่าวัยรุ่นส่วนใหญ่กลัวโรคเอดส์ พฤติกรรมทางเพศมีบางส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่ได้มีประสบการณ์ทางเพศแล้วและไม่ใช้วิธีการคุมกำเนิด รวมถึงพบว่า สถานที่อาศัย ศาสนา ลักษณะของงานและรายได้ของผู้ปกครองหรือญาติที่อาศัยอยู่ด้วย ไม่มีความสัมพันธ์กับเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้

ลิตเติลตัน (Lytteton, 1995) ได้ศึกษาวิจัยเชิงชาติพันธุ์วรรณา โดยการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพที่หมู่บ้านเขตชานเมือง 2 หมู่บ้าน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ความทันสมัยมีอิทธิพลต่อค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในชุมชน วัยรุ่นชายหญิงมีการปล่อยตัวทางเพศมากขึ้น การควบคุมดูแลพฤติกรรมของวัยรุ่นจากครอบครัวมีน้อยลง วัยรุ่นมีโอกาสเลือกแฟน และผู้ที่ตนจะแต่งงานมีครอบครัวได้ด้วยตนเองมากขึ้น และมีการนิยมแบบวัตถุนิยมมากขึ้น เพศสัมพันธ์ครั้งแรกที่เกิดจากความไม่ตั้งใจจึงมีเพิ่มขึ้น วัยรุ่นชายบางคนหากไม่ต้องการจะแต่งงานก็สามารถเสียเงินค่าปรับ ไหมแก่พ่อแม่ของฝ่ายหญิงได้ ทำให้ค่านิยมทางเพศเปลี่ยนไป

จากงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ จะเห็นว่าวัยรุ่นมีความคิด ทัศนคติเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ที่เปลี่ยนไปจากเดิม มีความกล้าในการเปิดเผย การแสดงออกในการสัมผัส และเนื้อต้องตัวเพศตรงข้าม มีแนวโน้มการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกที่อายุน้อยลงเรื่อย ๆ ไม่ว่าจะเป็นในต่างประเทศหรือในประเทศไทยเองก็ตาม ทั้งที่วัยรุ่นจะรับรู้ถึงปัญหาที่จะเกิดตามมาไม่ว่าจะเป็นการตั้งครรภ์หรือการติดโรค เช่น เอดส์ เป็นต้น แต่ก็ยังขาดการป้องกันความปลอดภัยให้กับตนเองในขณะที่มีเพศสัมพันธ์ โดยพฤติกรรมที่เกิดขึ้นมีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมของสังคมรอบตัวสภาพของครอบครัวซึ่งพบว่าถ้ามีปัญหาวัยรุ่นจะให้ความสำคัญในการปรึกษากับเพื่อนมากที่สุด